

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Альбом складено згідно програми з анатомії для вищих медичних навчальних закладів I—II рівнів акредитації за спеціальністю 5.110101 “Лікувальна справа” за навчальною програмою 2011 року для студентів 2 курсу.

Анатомія — галузь медицини, що вивчає будову тіла і окремих його частин. Анатомія може бути макроскопічною (видимі структури) і мікроскопічною (невидимі структури). Вона може бути регіональною, тобто, що вивчає всі структури тіла, або системною, такою, що вивчає системи. У цьому альбомі застосовано системний підхід.

Програма передбачає вивчення анатомії та фізіології людини на рівні сучасних досягнень медико-біологічних дисциплін із застосуванням новітніх інформаційних технологій, розкриває зміст курсу відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми.

Програма курсу анатомії сприяє формуванню поняття про організм людини як про складну відкриту біологічну систему, здатну до саморегуляції, а не просто суму органів.

Робота з альбомом передбачає позначення літерних символів чи номерних, що зазначені на схематичних малюнках та розфарбовування малюнків у відповідні кольори.

Розглянуто на засіданні

Методичної комісії дисциплін

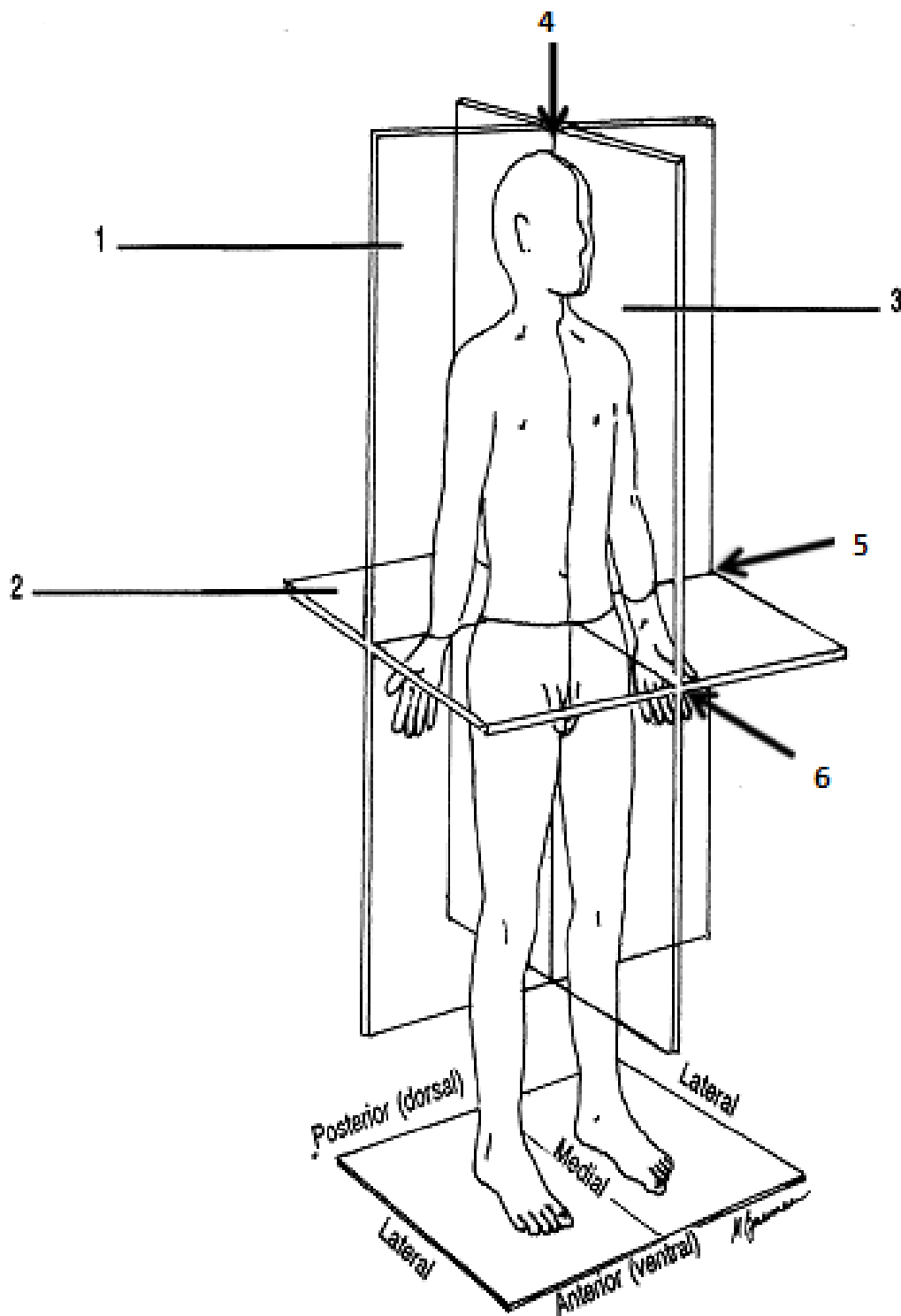
Природничо-наукової підготовки

Протокол № 1 від 24.09.2012 р

Тематичний план

1.	Епітеліальна та сполучна тканини. Вивчення основних видів тканин за допомогою таблиць та гістологічних препаратів.
2.	М'язова та нервова тканини. Вивчення основних видів тканин за допомогою таблиць та гістологічних препаратів.
3.	Загальна характеристика кісток. Види з'єднання кісток. Скелет тулуба. Вивчення кісток осьового і додаткового скелета та їх з'єднань за допомогою муляжів, анатомічних препаратів, рентгенограм.
4.	Кістки верхньої та нижньої кінцівки, їх з'єднання. Вивчення кісток осьового і додаткового скелета та їх з'єднань за допомогою муляжів, анатомічних препаратів, рентгенограм.
5.	Череп. Кістки черепа, їх з'єднання Вивчення кісток осьового і додаткового скелета та їх з'єднань за допомогою муляжів, анатомічних препаратів, рентгенограм.
6.	М'язи та фасції голови, шиї та тулуба. Вивчення основних груп м'язів людини на анатомічних препаратах, муляжах і атласах. Вивчення функцій м'язів за допомогою демонстрації рухів на живій людині.
7.	М'язи верхніх та нижніх кінцівок. Вивчення основних груп м'язів людини на анатомічних препаратах, муляжах і атласах. Вивчення функцій м'язів за допомогою демонстрації рухів на живій людині.
8.	Модуль-контроль 1
9.	Травлення як початковий етап обміну речовин. Функціональний зв'язок органів травної системи: травлення в ротовій порожнині, шлунку й дванадцятипалій кишці Черевна й тазова порожнини. Очеревинна порожнина. Шлунок Вивчення топографії та будови органів травної системи за допомогою анатомічних та гістологічних препаратів, муляжів, анатомічних атласів.
10.	Тонка та товста кишки. Травлення. Всмоктування
11.	Функціональна анатомія печінки та підшлункової залози. Значення їх у травленні Вивчення функцій органів травлення за допомогою навчального фільму, робота з таблицями та довідковою літературою.
12.	Функціональна анатомія органів дихальної системи Вивчення органів дихання за анатомічними препаратами, муляжами, атласами, гістологічними препаратами. Визначення меж легень та плеври на скелеті та на людині.
13.	Суть і значення дихання для організму. Регуляція дихання Спірометрія. Визначення частоти дихання в стані спокою, під час фізичного навантаження та після нього.
14.	Виділення. Анатомія та фізіологія сечової системи Вивчення топографії та будови органів сечової системи за допомогою анатомічних, гістологічних препаратів, муляжів, атласів та скелета.
15.	Функціональна анатомія статевих органів Вивчення топографії та будови органів чоловічої статевої системи за допомогою анатомічних, гістологічних препаратів, муляжів та атласів. Анатомія жіночих статевих органів. Фізіологія жіночих статевих органів Вивчення топографії та будови органів жіночої статевої системи за допомогою анатомічних, гістологічних препаратів, муляжів та атласів.
16.	Загальний огляд залоз внутрішньої секреції. Гіпоталамус Гіпофіз та шишкоподібна залоза як центральні регулювальні ендокринні залози. Периферійні ендокринні залози Вивчення будови та розміщення ендокринних залоз за допомогою анатомічних, гістологічних препаратів та таблиць. Щитоподібна залоза: топографія, форма, будова. Частка, перешийок щитоподібної залози (пірамідна частка), волокниста капсула, строма, паренхіма, часточки. Прищитоподібні залози (верхня, нижня, додаткові егіонарні і ні залози), розміщення, форма, будова. Надниркові залози: розміщення, форма, будова. Кіркова речовина, особливості будови. Мозкова речовина надниркових залоз, її розміщення, особливості будови. Підшлункові островці: розміщення, особливості будови. Одиначні гормонопродукуючі клітини: нейроендокринні клітини групи ПОДПА (APUD) та одиначні гормонопродукуючі клітини не нервового походження.
17.	Модуль-контроль 2
18.	Загальні питання анатомії та фізіології серцево-судинної системи. Поняття про гемомікроциркуляторне русло та його ланки Серце як центральний орган серцево-судинної системи Фізіологія серця. Фізіологічні властивості серцевого м'яза. Серцевий цикл. Фізіологія серця. Зовнішні прояви та регуляція діяльності серця
19.	Судини малого кола кровообігу. Артерії великого кола кровообігу
20.	Вени великого кола кровообігу. Лімфатичні вузли, стовбури та протоки
21.	Загальний огляд будови і функцій нервової системи. Функціональна анатомія спинного мозку Вивчення центральної, периферійної та автономної нервової системи за анатомічними препаратами, муляжами, атласами.
22.	Стовбур мозку. Довгастий мозок. Міст. Мозочок. Середній та проміжний мозок
23.	Головний мозок. Кінцевий мозок
24.	Периферійна нервова система. Спинномозкові нерви. ЧМН
25.	Автономний відділ; Автономна частина периферійної нервової системи та її роль у забезпеченні вісцеральних функцій. Поняття про метасимпатичну систему
26.	Загальний огляд органів чуття та їх класифікація. Нюхова та смакова сенсорні системи. Шкіра як допоміжний апарат соматичної сенсорної системи Вивчення топографії, будови органів чуття за допомогою анатомічних та гістологічних препаратів, муляжів, атласів, черепа.
27.	Зорова сенсорна система та її допоміжний апарат Вивчення топографії, будови органів чуття за допомогою анатомічних та гістологічних препаратів, муляжів, атласів, черепа.
28.	Слухова та вестибулярна сенсорні системи, їх допоміжний апарат Вивчення топографії, будови органів чуття за допомогою анатомічних та гістологічних препаратів, муляжів, атласів, черепа.
29.	Модуль-контроль 3

ПЛОЩИНИ ТА ОСІ

sagittalis planum

planum frontale

planum horizontale

axis horizontalis

axis sagittalis

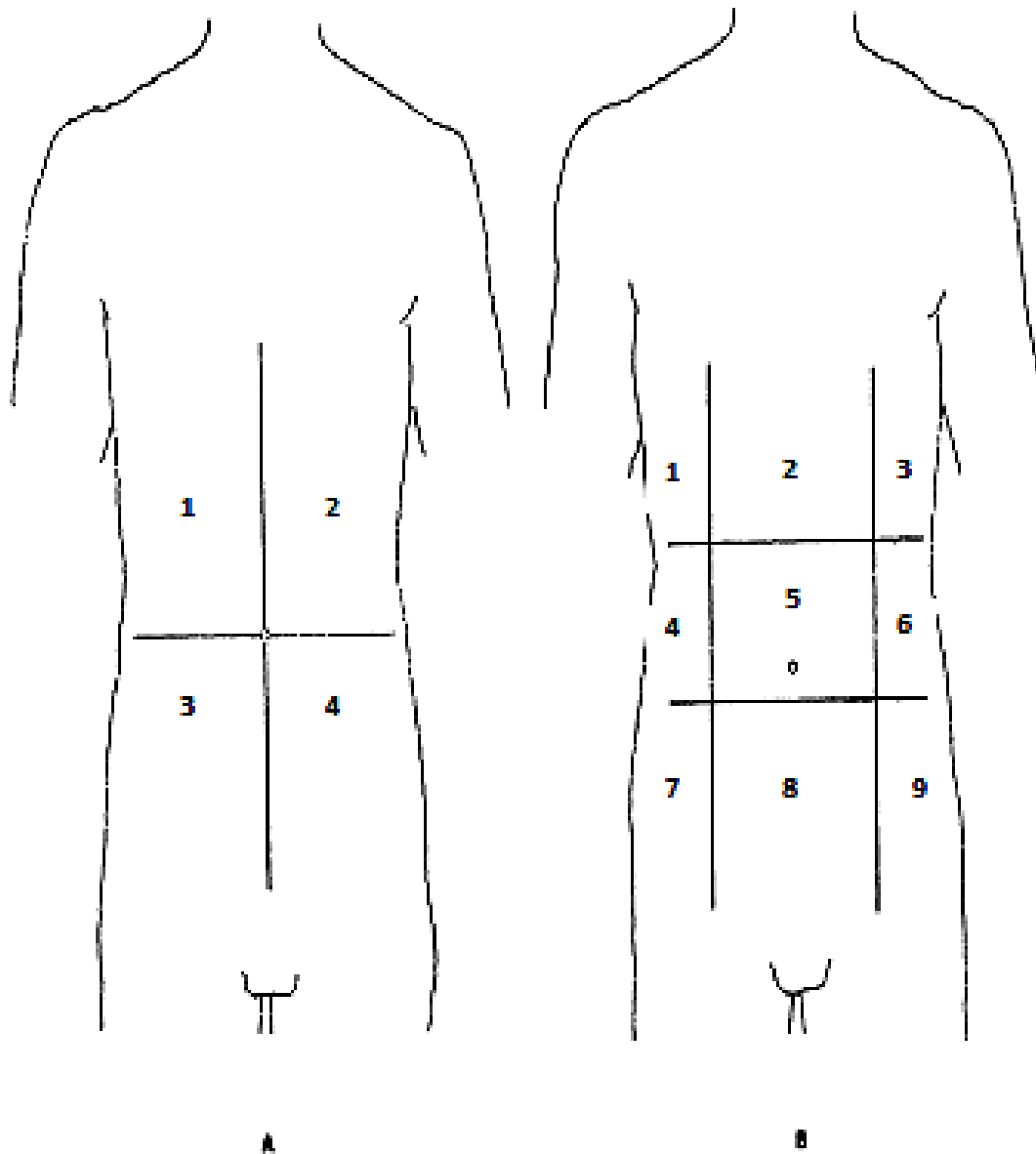
axis frontale

Зі списку, наведеного нижче виберіть слово, яке краще всього затверджує кожне речення. Кожне слово, може бути використане більше одного разу або жодного разу.

Anterior; Profundus; Distalis; Inferior; Lateralis;
Medialis(medianus); Posterior; Proximalis; Superficialis; Superior.

1. Ніс розташований _____ відносно очей.
2. Ніс знаходиться _____ від лоба.
3. Ніс знаходиться _____ від рота.
4. Ніс знаходиться _____ відносно вух.
5. Грудна порожнина знаходиться _____ від черевно-тазової.
6. Ноги знаходяться відносно рук _____.
7. Великий палець руки знаходиться _____ по відношенню до інших.
8. Пуп(пупок) на _____ поверхні тіла.
9. Пальці на нозі знаходяться _____ від п'ятки.
10. Зап'ясток розташований _____ ліктя.
11. Долоні на _____ поверхні тіла.
12. Язик розташований _____ щокам.
13. Легені розташовуються _____ відносно діафрагми.
14. Коліно знаходиться _____ відносно гомілково-стопного суглоба.
15. Шкіра розташована _____ від м'язів.

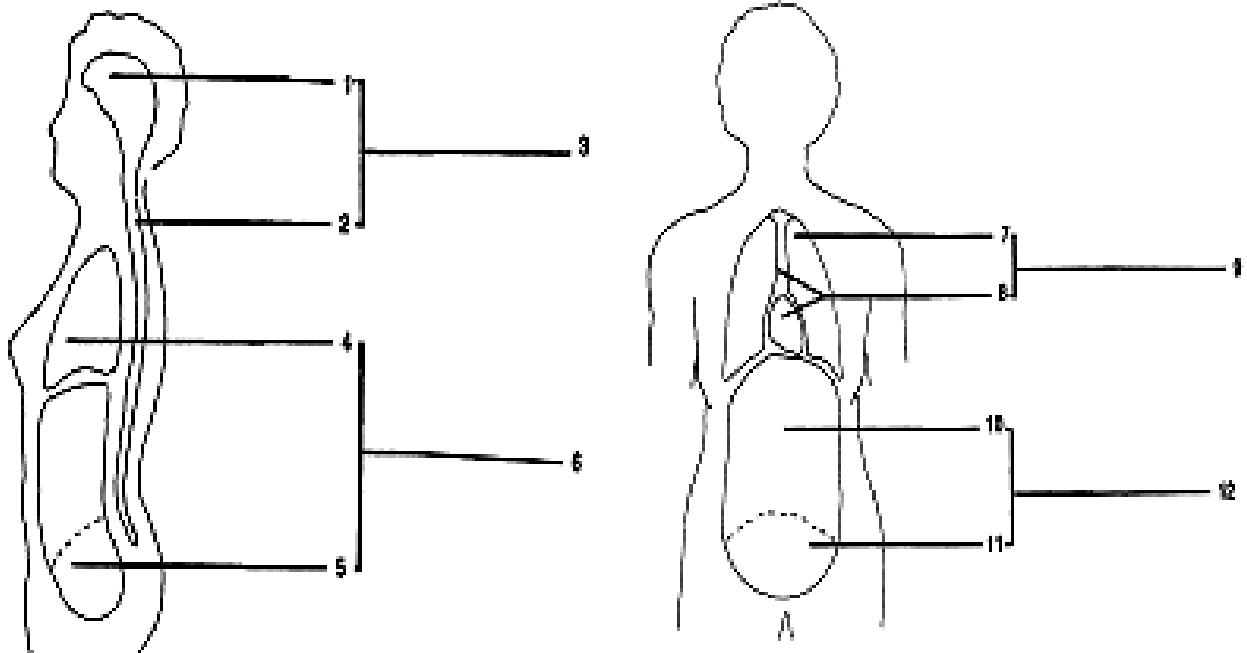
ДІЛЯНКИ ЖИВОТА

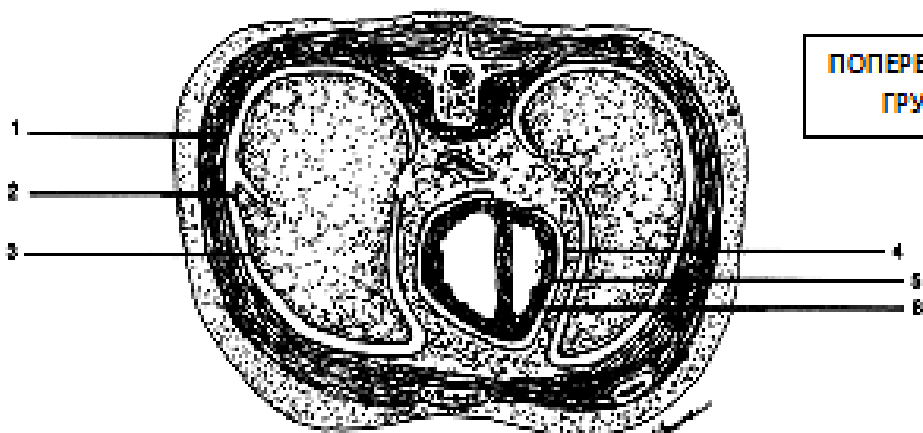
A: -нижньоліва; -верхньоліва; -верхньоправа; -нижньоправа;

B: -regio epigastrica; -regio hypogastrica; -regio umbilicalis;
-regio hypochondrialis sinistra; -regio hypochondrialis dextra;
-regio lumbalis sinistra; -regio lumbalis dextra; -regio iliaca dextra;
-regio iliaca sinistra.

ПОРОЖНИНИ ТІЛА

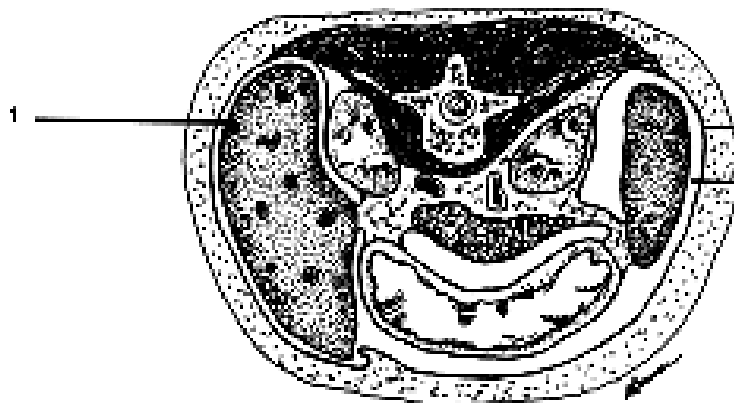

- 1 - тазова; 2 - грудна; 3 - черевна; 4 - черепна; 5 - спинномозкова;
- 6 - плевральна; 7 - середостінна; 8 - черевнотазова;

ПОПЕРЕЧНИЙ ПЕРЕРІЗ ДІЛЯНКИ ГРУДНОЇ ПОРОЖНИНИ

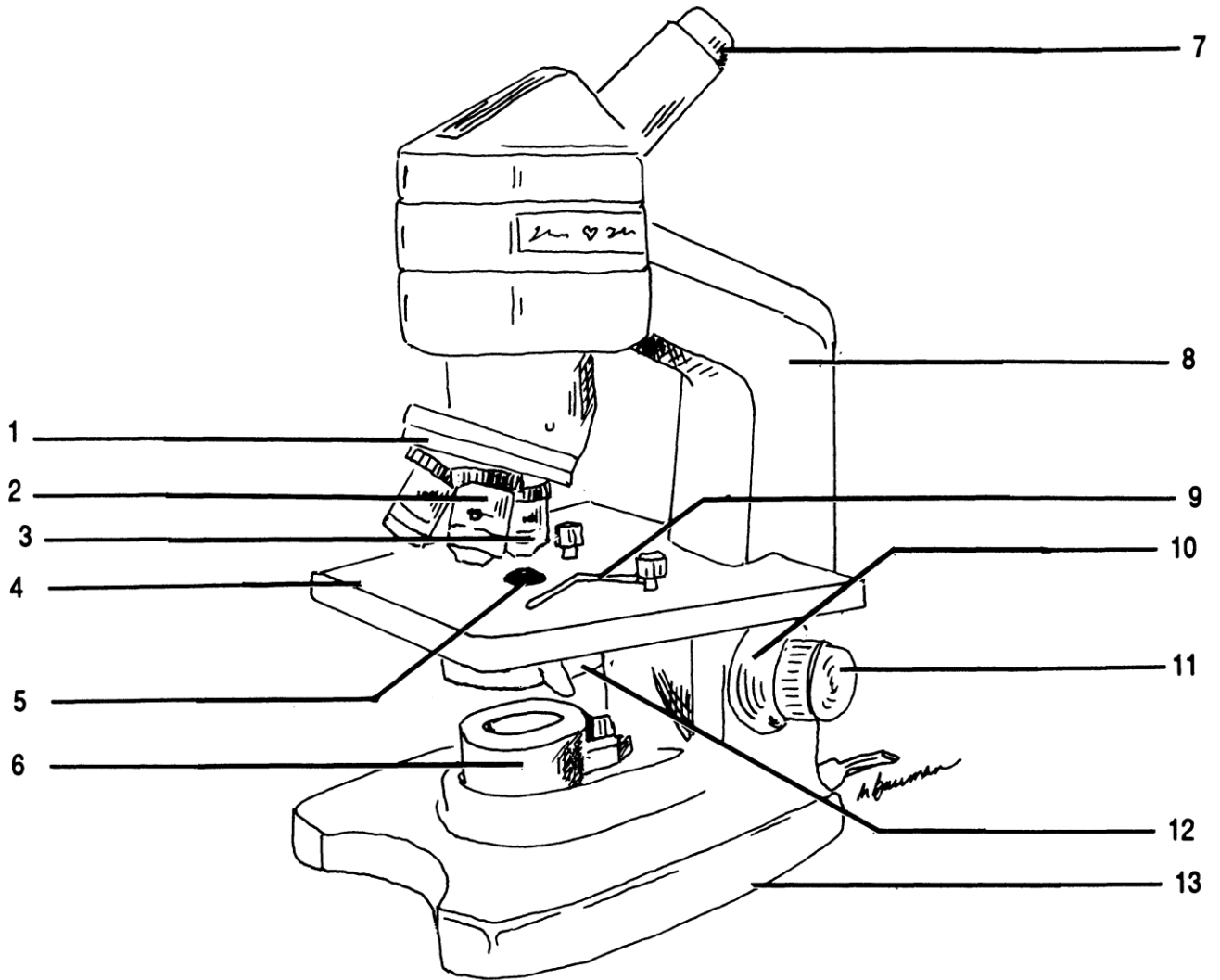
- 1 - вісцеральна плевра; 2 - епікард; 3 - парієтальна плевра; 4 - осердя;
- 5 - плевральна порожнина; 6 - осердна порожнина (перикардіальна)

ПОПЕРЕЧНИЙ ПЕРЕРІЗ ДІЛЯНКИ ЧЕРЕВНОЇ ПОРОЖНИНИ

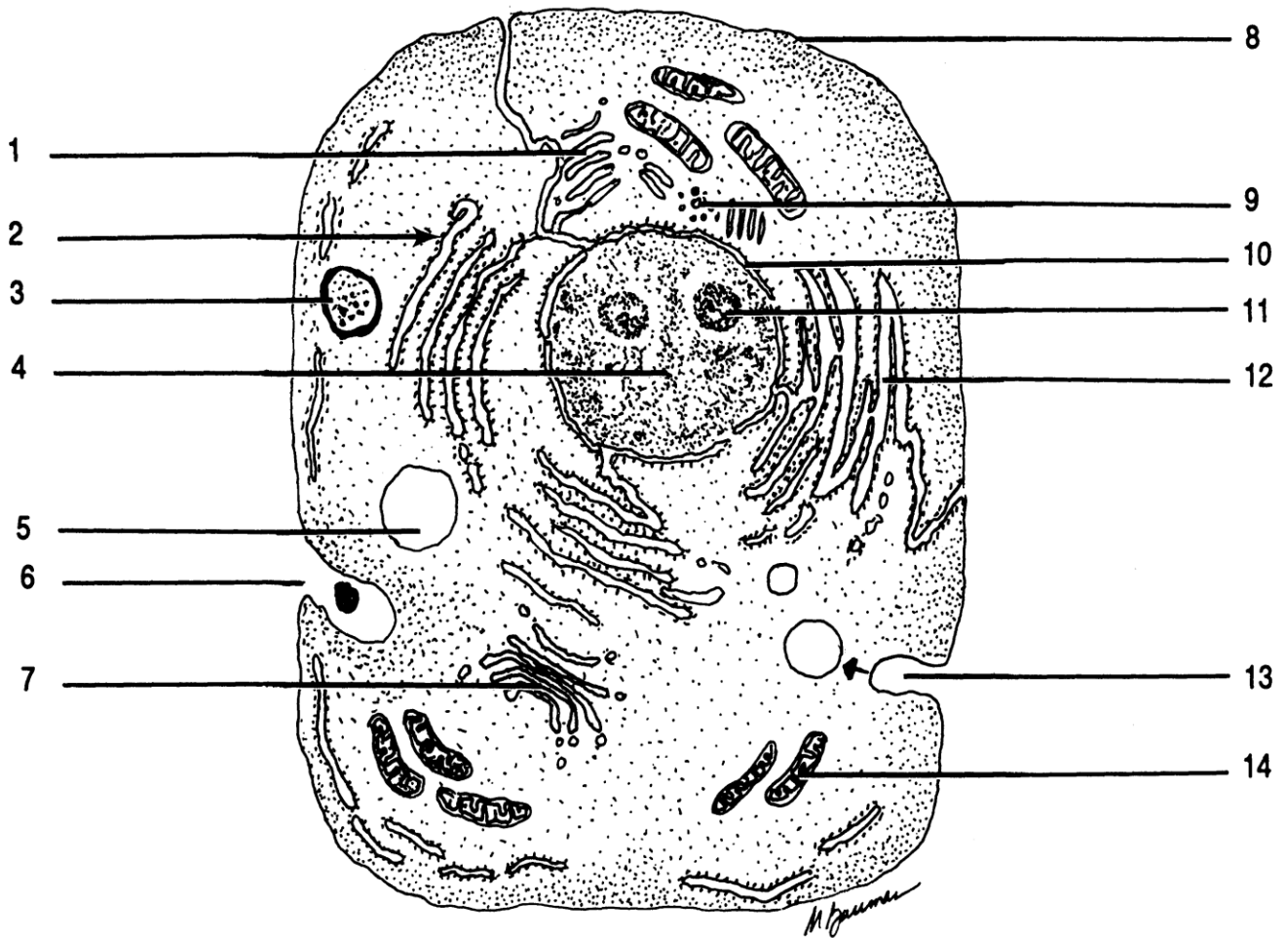
- 1 - порожнина очеревини;
- 2 - вісцеральна очеревина;
- 3 - пристінкова (парієтальна) очеревина;

БУДОВА МОНОКУЛЯРНОГО МІКРОСКОПА

1		6		10	
2,3		7		11	
4		8		12	
5		9		13	

СТРУКТУРА ЕУКАРІОТИЧНОЇ КЛІТИНИ

1		6		11	
2		7		12	
3		8		13	
4		9		14	
5		10			

ДІЛЕННЯ СОМАТИЧНОЇ КЛІТИНИ

- анафаза;
- центроміри;
- центріолі;
- хроматиди;
- хромосоми;
- інтерфаза;
- метафаза;
- профаза;
- веретено;
- тілофаза.

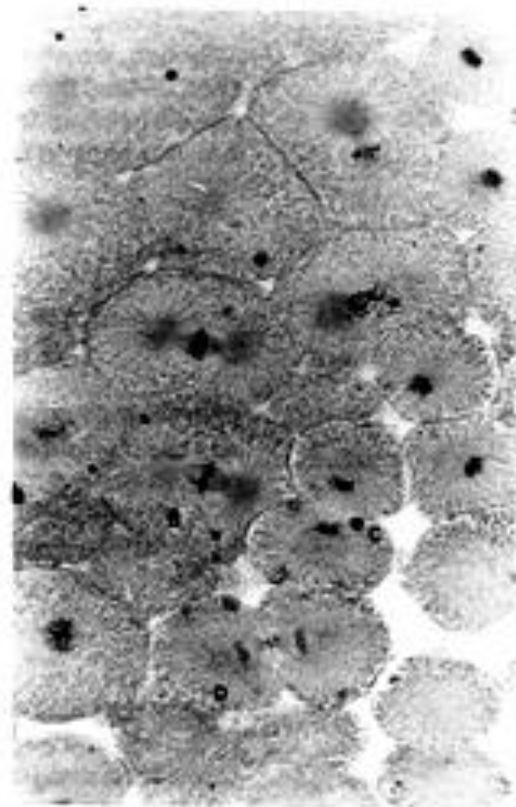
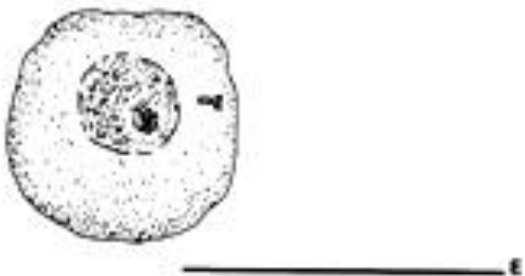
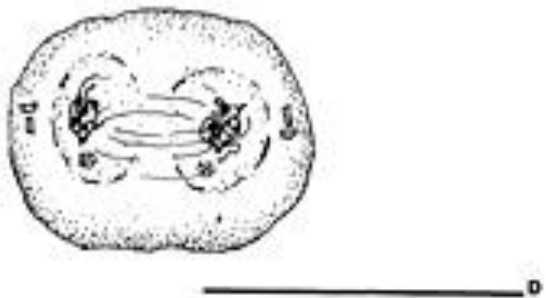
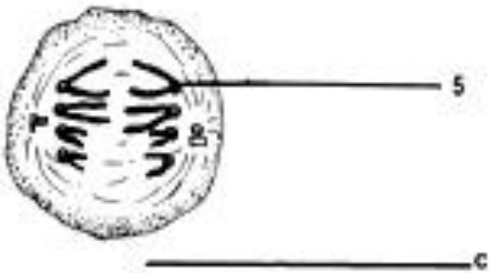
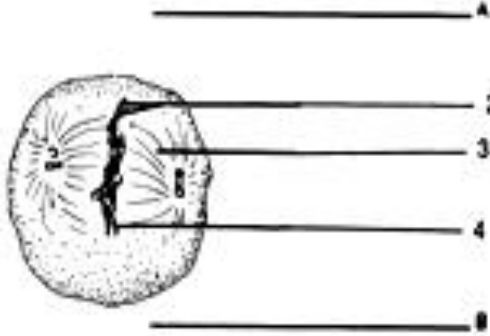
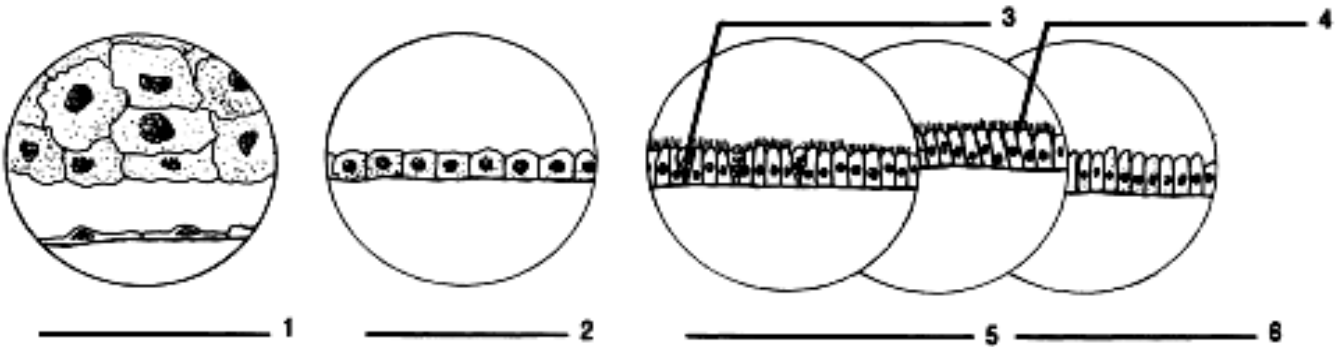

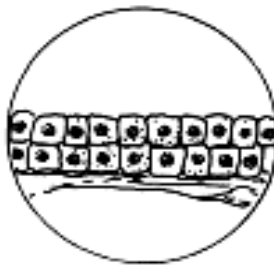
Figure 4.1 Mitosis and Interphase

Anaphase Centromere Centriole Chromatid
 Chromosome Interphase Metaphase Prophase
 Spindle Telophase

Позначте правильні назви епітелію

_____ 7

_____ 8

_____ 9

_____ 10

_____ 11

1.Складіть список шарів епідермісу в напрямку від поверхні до глибини.

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____ 5 _____

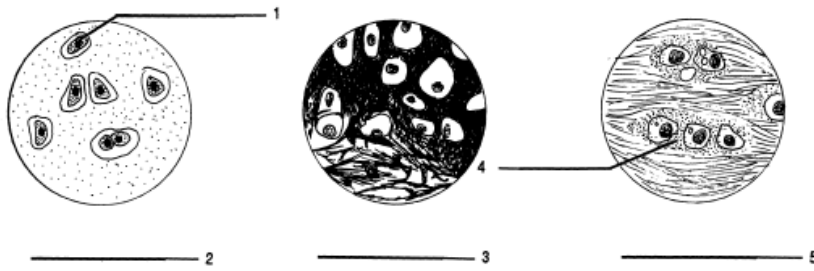
2.Чим відрізняються апокринові залози від мерокринових? _____

3.Як можна назвати всі потові залози за типом секреції? _____

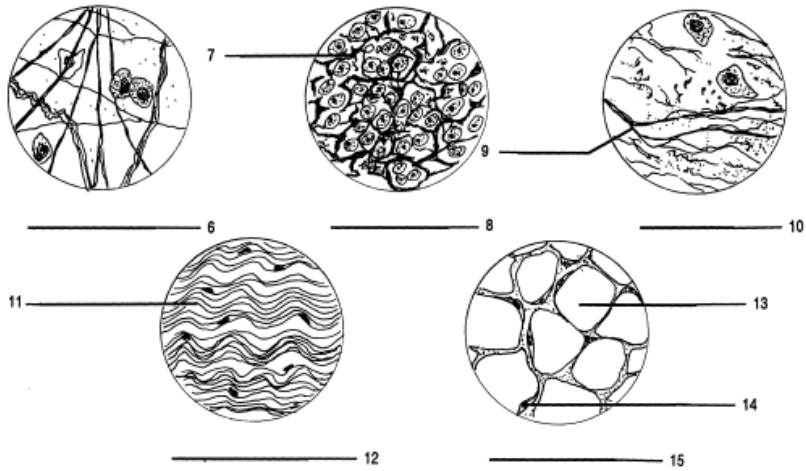
4.Назвіть 5 особливостей епітеліальної тканини: _____

Сполучна тканина

CARTILAGES

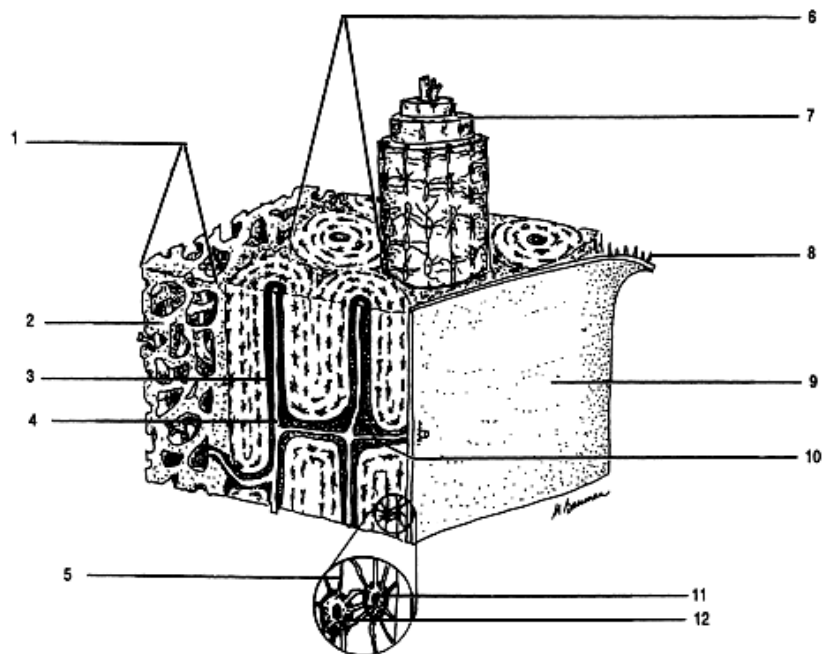

CONNECTIVE TISSUE PROPER

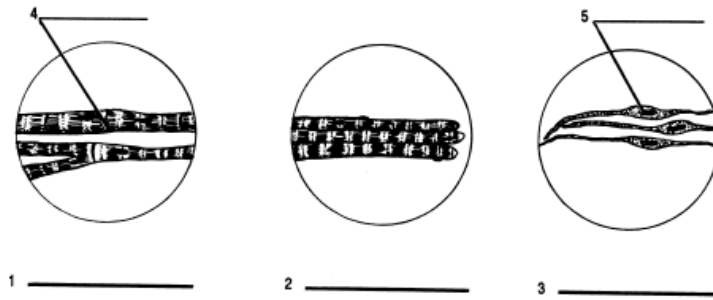
Кісткова тканина

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

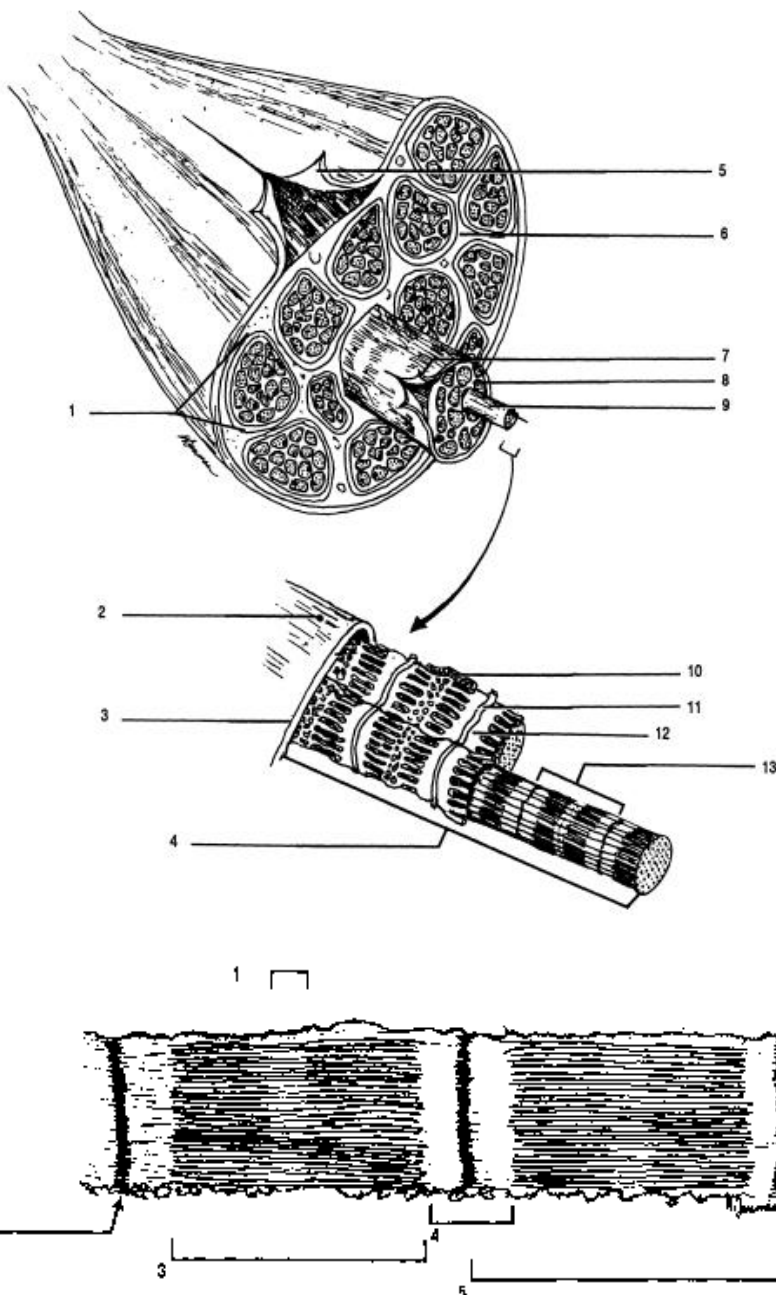

М'язова тканина

Вкажіть види м'язової тканини та її елементи.

Скелетний м'яз (пронумеруйте складові елементи)

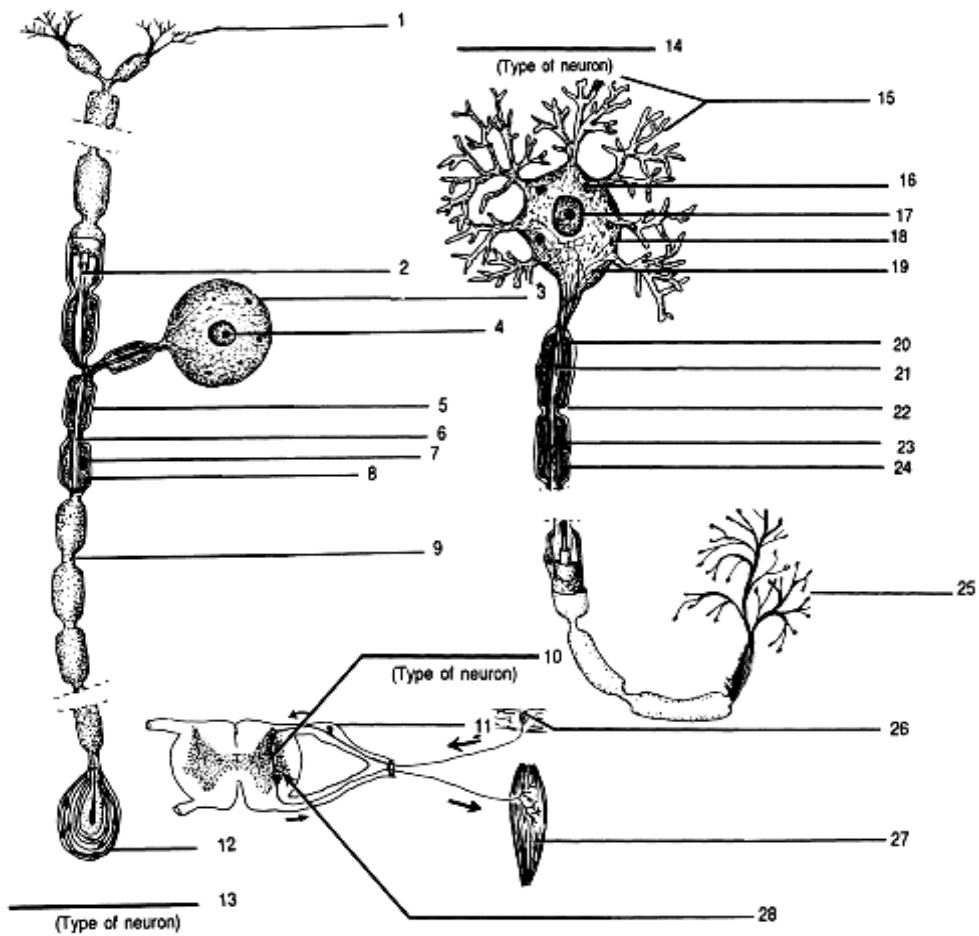

- Глибока фасція
- Ендомізій
- Епімізій
- Пучок м'язових волокон
- Мітохондрія
- Міофібрила
- Пору поперечної трубочки
- Перимізій
- Сарколема
- Саркомер
- Саркоплазматичний ретикулум
- Поперечна трубочка

САРКОМЕР

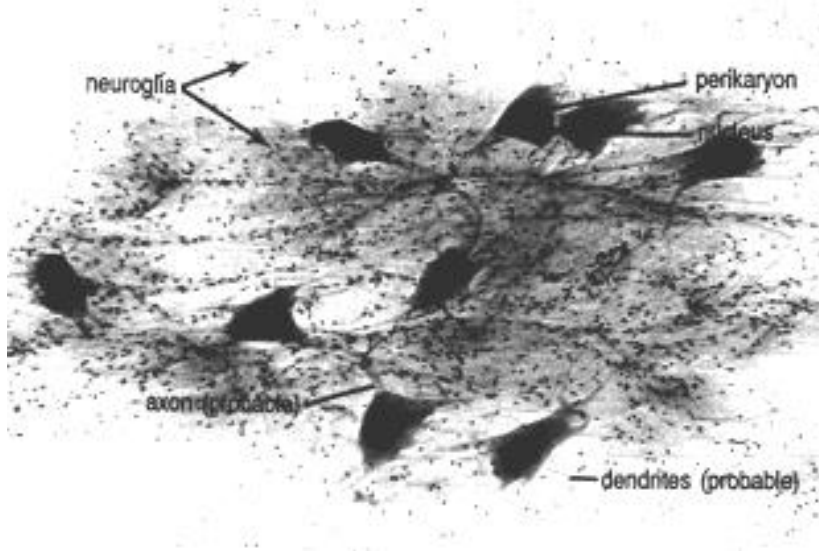
- Z лінія
- M лінія
- I диск
- A диск

Нервова тканина(вказіть складові нейрона і їх типи-13,14,10)

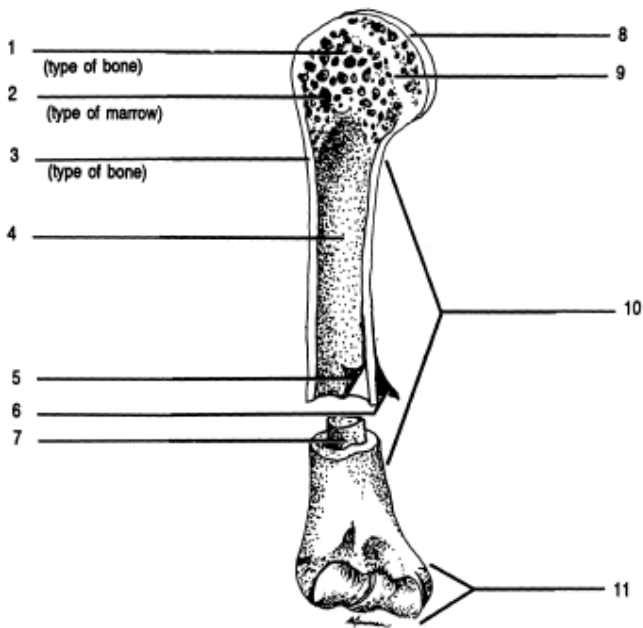
- Аксон; - дендрит; - тіло нейрона; - ядро; - нейрофібрили;
- перехват Ранв'є; - мієлінова оболонка;

Електронна фотографія нервової тканини

ОСТЕОЛОГІЯ

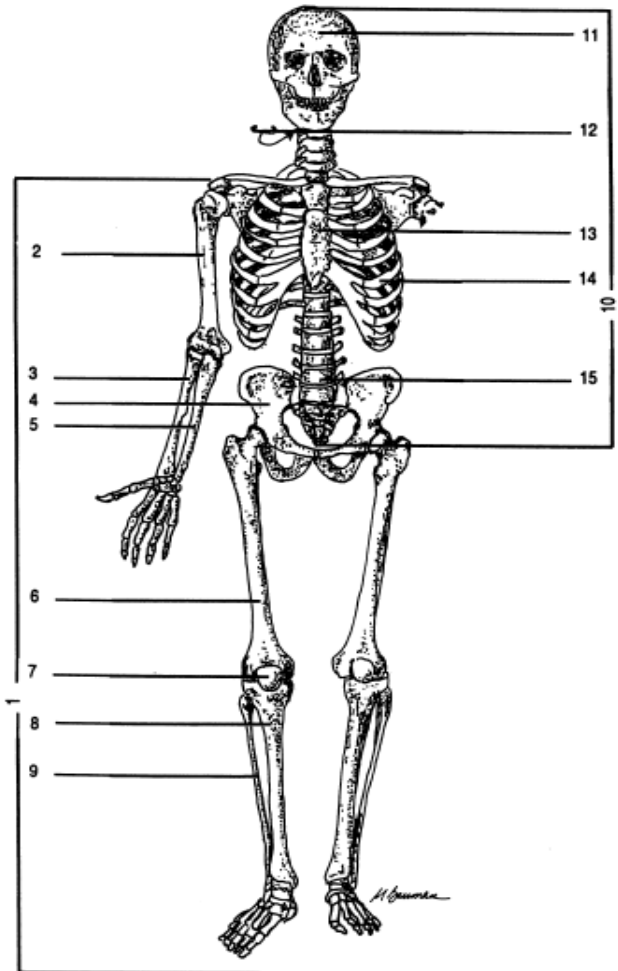
Користуючись підручником та матеріалами лекції пронумеруйте частини плечової кістки, як представника довгих трубчастих кісток.

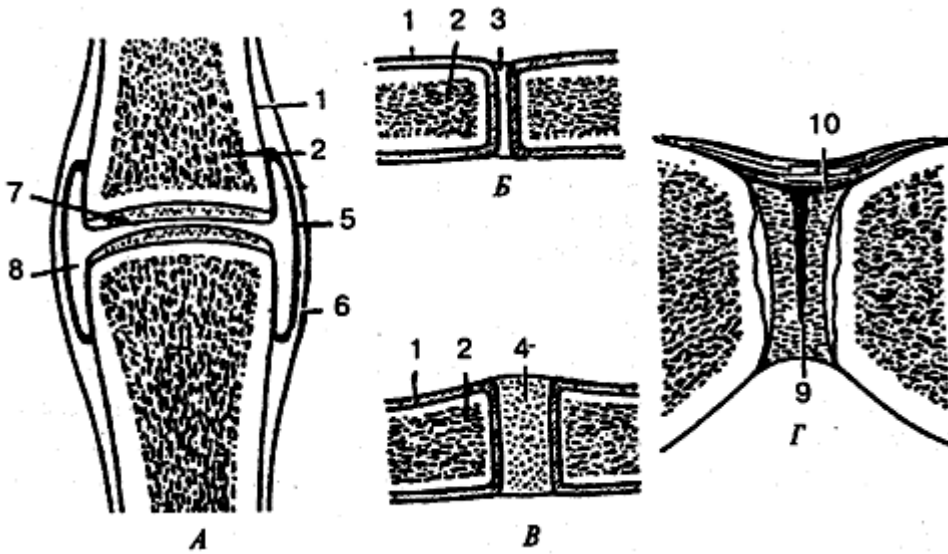
- _____ суглобовий хрящ
- _____ губчаста кісткова тканина
- _____ компактна кісткова тканина
- _____ діафіз
- _____ ендост
- _____ епіфіз
- _____ жовтий кістковий мозок
- _____ червоний кістковий мозок
- _____ окістя
- _____ метафіз
- _____ кістковомозкова порожнина

Вкажіть кістки та відділи скелету.

- _____ апендикулярний скелет
- _____ осьовий скелет
- _____ стегнова кістка
- _____ малогомілкова кістка
- _____ плечова кістка
- _____ під'язикова кістка
- _____ тазова кістка
- _____ наколінок
- _____ променева кістка
- _____ ребро
- _____ череп
- _____ груднина
- _____ великогомілкова кістка
- _____ ліктьова кістка
- _____ хребтовий стовп

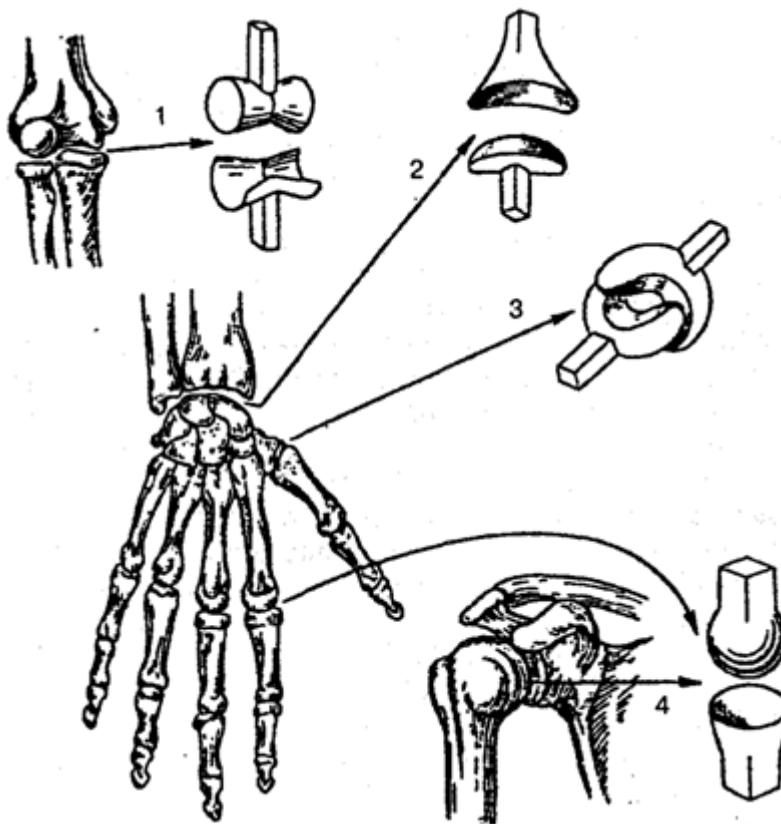

Види з'днань кісток скелету людини

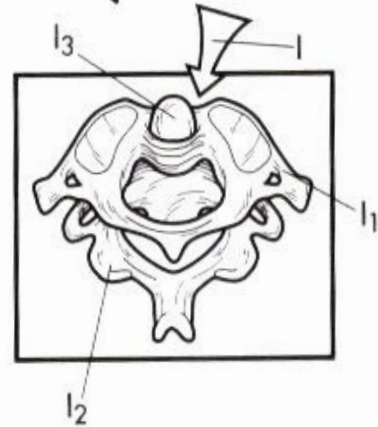
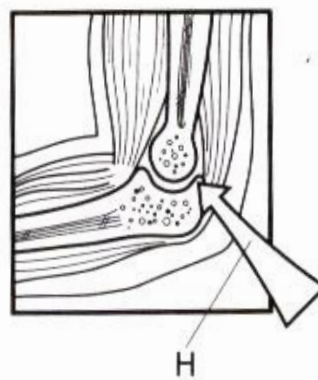
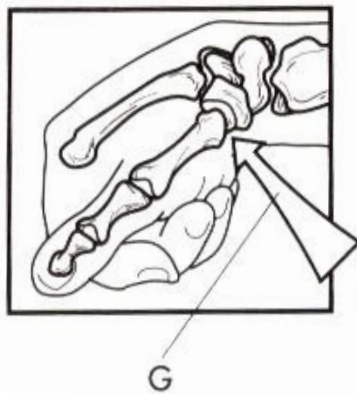
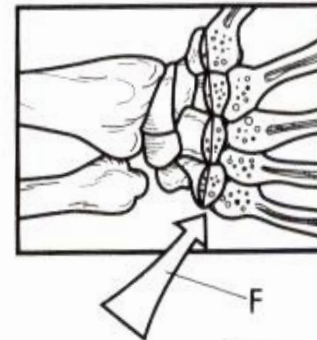
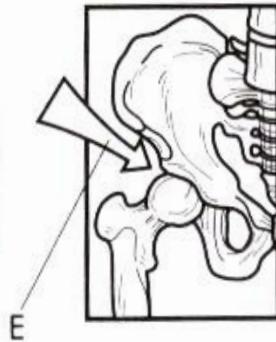
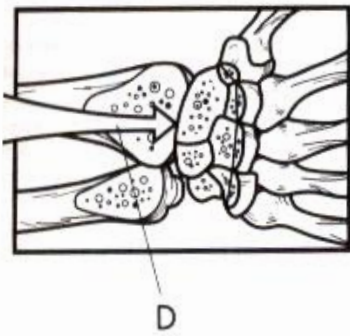
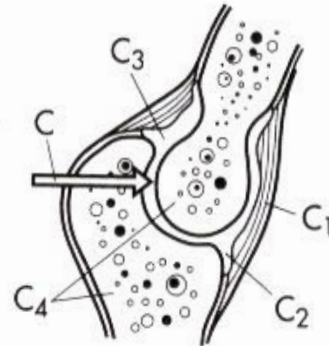
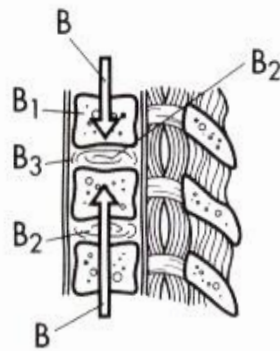
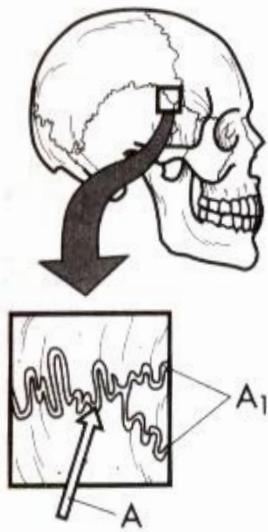
_____ синдесмоз; _____ синхондроз; _____ діартроз; _____ симфіз.

Форми суглобів

_____ сідловидний; _____ кулевидний; _____ еліпсоподібний; _____ блокуватий.

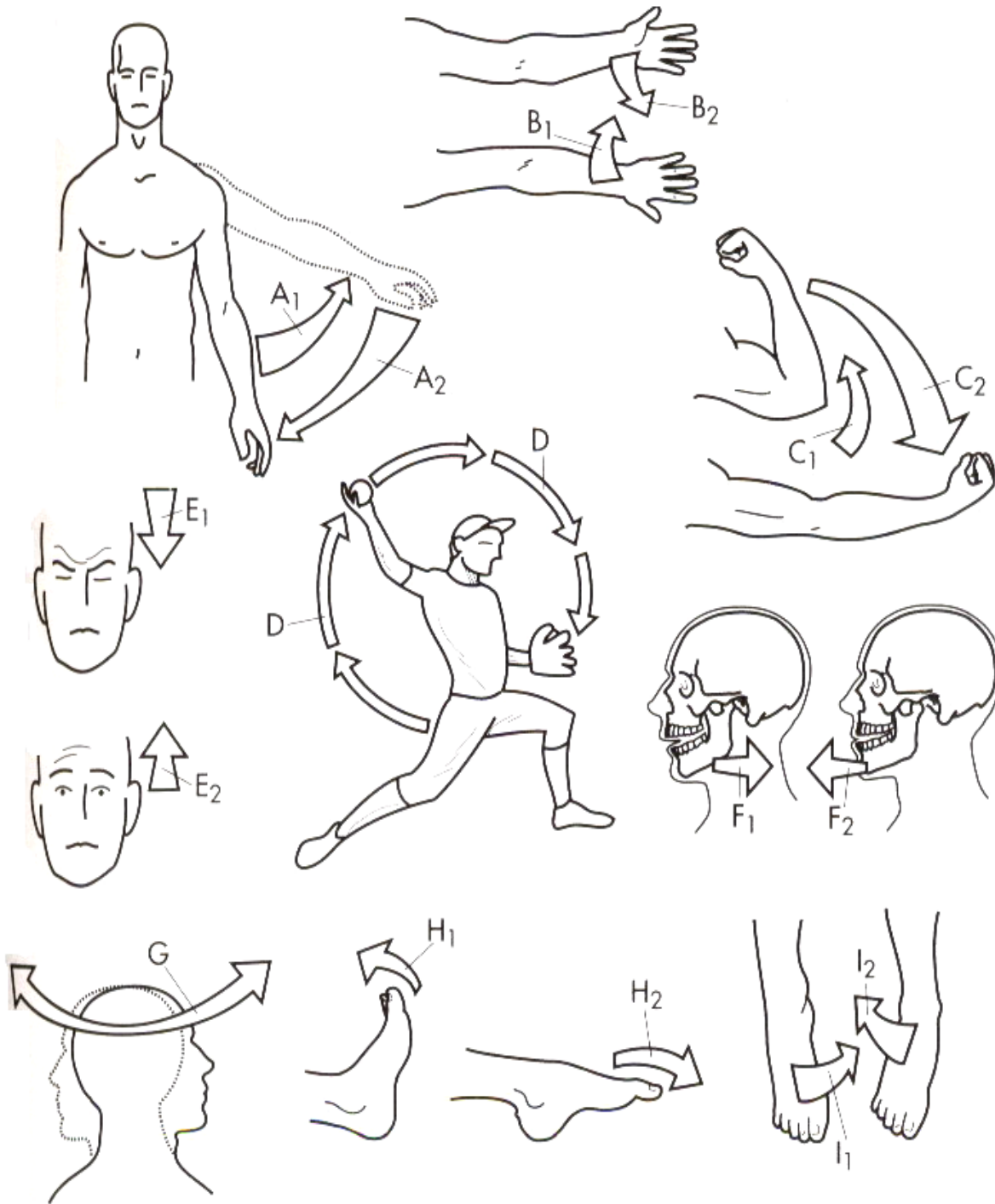
СУГЛОБИ

Проставте літери А,В,С,Д,Е,Ф,Г,Н,І відповідно видам суглобів.

___ осьовий; ___ блоковий; ___ чашеподібний; ___ плоский;
___ еліпсоподібний; ___, ___ сідлоподібний; ___ виростковий; ___ шов.

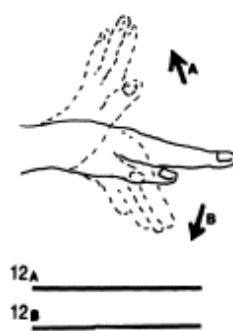
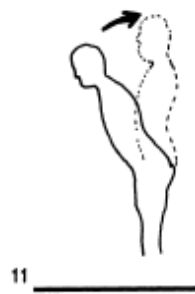
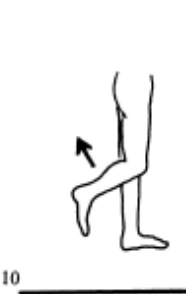
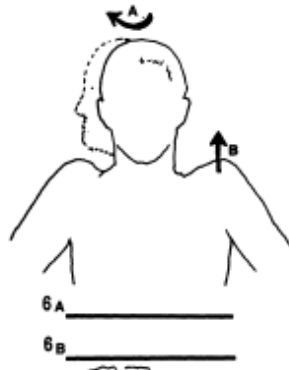
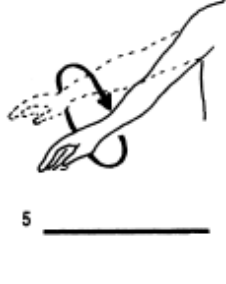
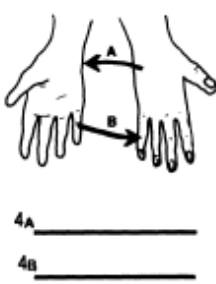
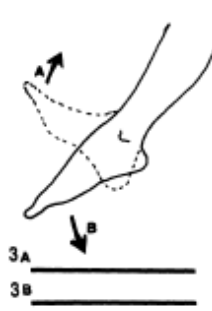
РУХИ В СУГЛОБАХ

A₁
A₂
B₁
B₂
C₁

C₂
D
F₁
F₂
H₁

H₂
I₁
I₂

Користуючись підручником, матеріалами лекції позначте види рухів у суглобах.

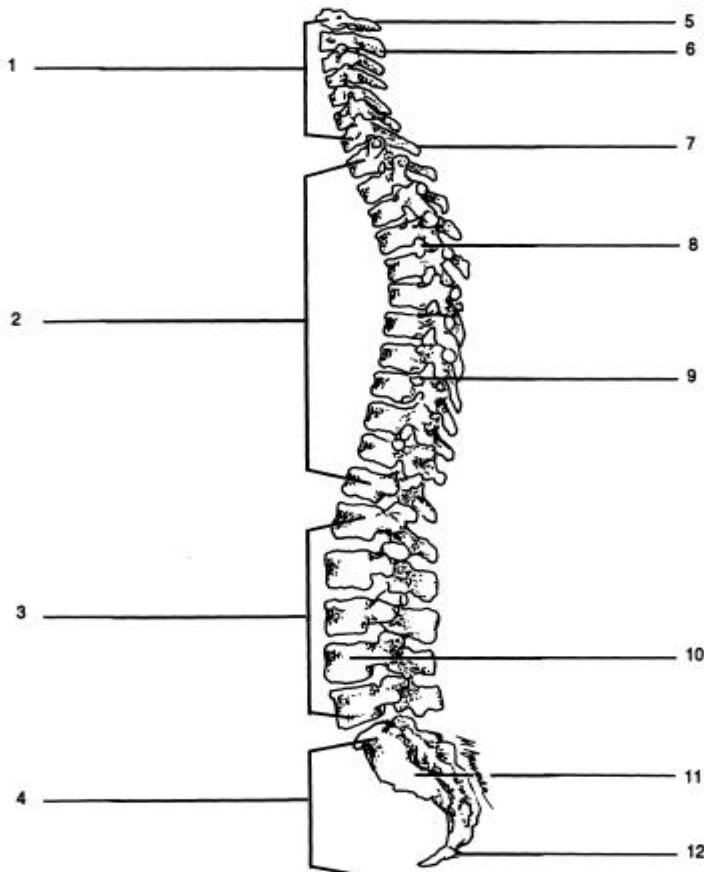
1. Вкажіть рухи під малюнками
2. Впишіть нижченаведені терміни (які можуть повторюватись або не згадатись жодного разу) у пропущені місця:

abductio
flexio plantaris
adductio
pronatio
circumductio
rotatio
depressio
sphincter actio
dorsiflexio
supinatio
elevatio
eversio
extensio
flexio
hyperextensio
inversio

_____ Становлення навшпиньки
_____ Кидок м'яча
_____ Погляд вгору на птаха, що летить
_____ Розгинання коліна
_____ Вигин пальців стопи у напрямку коліна
_____ Змикання губ трубочкою
_____ Переміщення відведеної руки до тіла збоку
_____ Привертання руки досередини

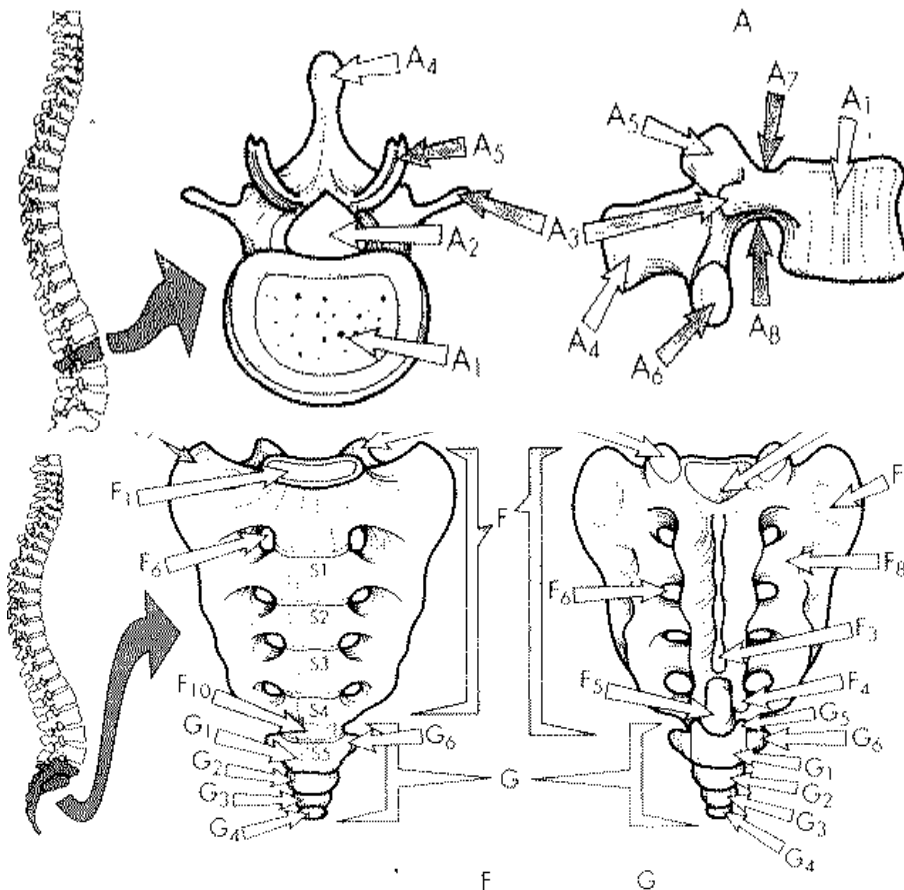
_____ Стискання кисті в кулак
_____ Знизування плечима
_____ Опускання плечей
_____ Згинання передпліччя для демонстрації м'язів
_____ Нахил з метою торкання пальцями рук до пальців стопи
_____ Вигин корпусу назад
_____ Рух променевої кістки довкола ліктьової

ОСЬОВИЙ СКЕЛЕТ

Вкажіть відділи та складові хребтового стовпа

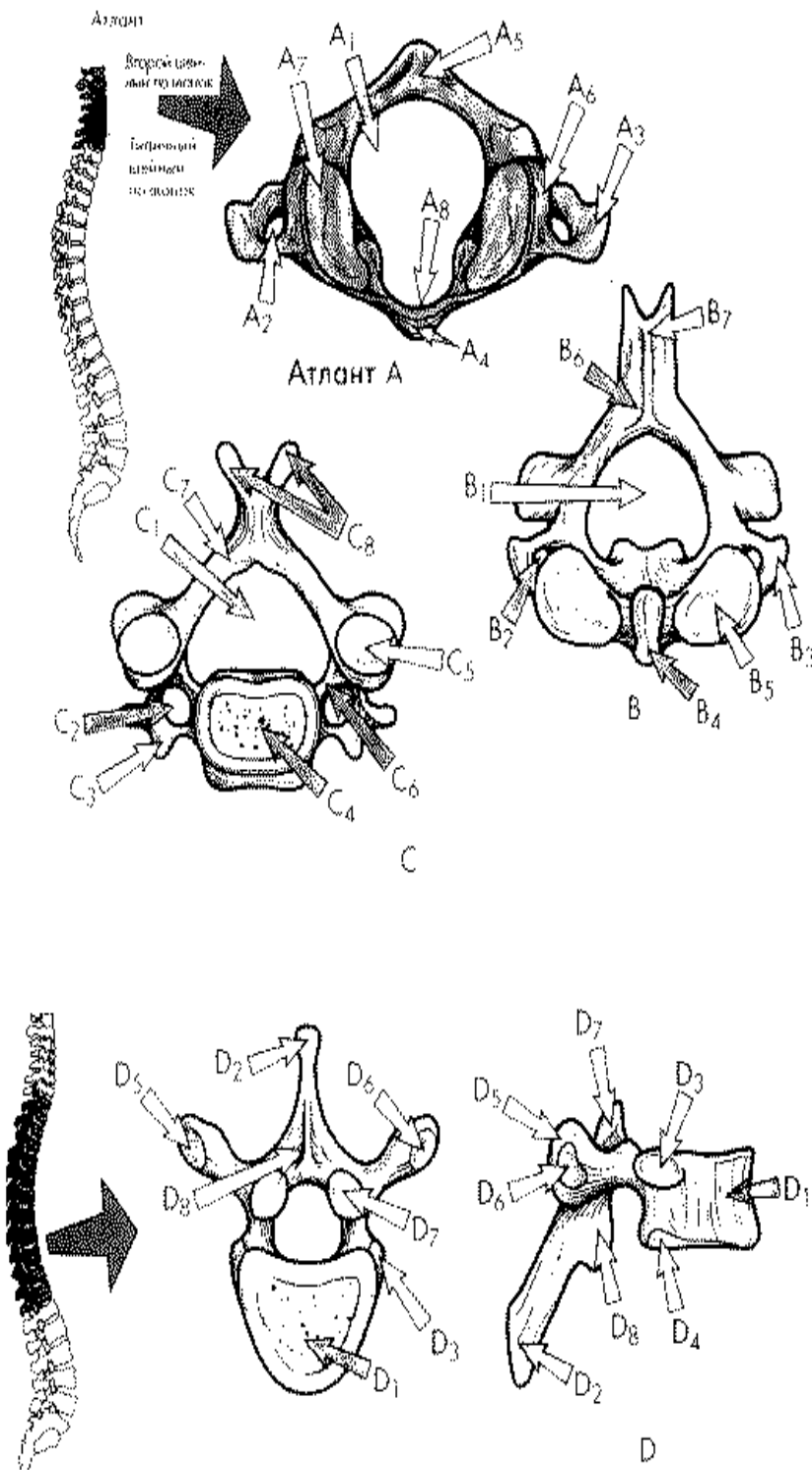
- ___ Atlas
- ___ Axis
- ___ C7
- ___ Lordosis cervicalis
- ___ Соссух
- ___ Foramen intervertebralis
- ___ Lordosis lumbalis
- ___ L4
- ___ Kiphosis sacralis
- ___ Sacrum
- ___ Kiphosis thoracicus
- ___ D9

ПОПЕРЕКОВИЙ ХРЕБЕЦЬ

- ___ остистий відросток
- ___ хребцева дуга
- ___ тіло хребця
- ___ верхній суглобовий відросток
- ___ нижній суглобовий відросток
- ___ хребцевий отвір
- ___ поперечний відросток
- ___ верхня хребцева вирізка
- ___ нижня вирізка
- ___ основа криж. кістки
- ___ вершина
- ___ крижовий отвір
- ___ крижовий гребінь
- ___ вушко видна
- ___ поверхня
- ___ основа куприка
- ___ верхівка куприка

ШИЙНІ ТА ГРУДНІ ХРЕБЦІ

ATLAS(A)

- _____ передня дуга
- _____ задня дуга
- _____ суглобовий відросток
- _____ отвір поперечного відростка
- _____ поперечний відросток
- _____ хребцевий отвір

AXIS(B)

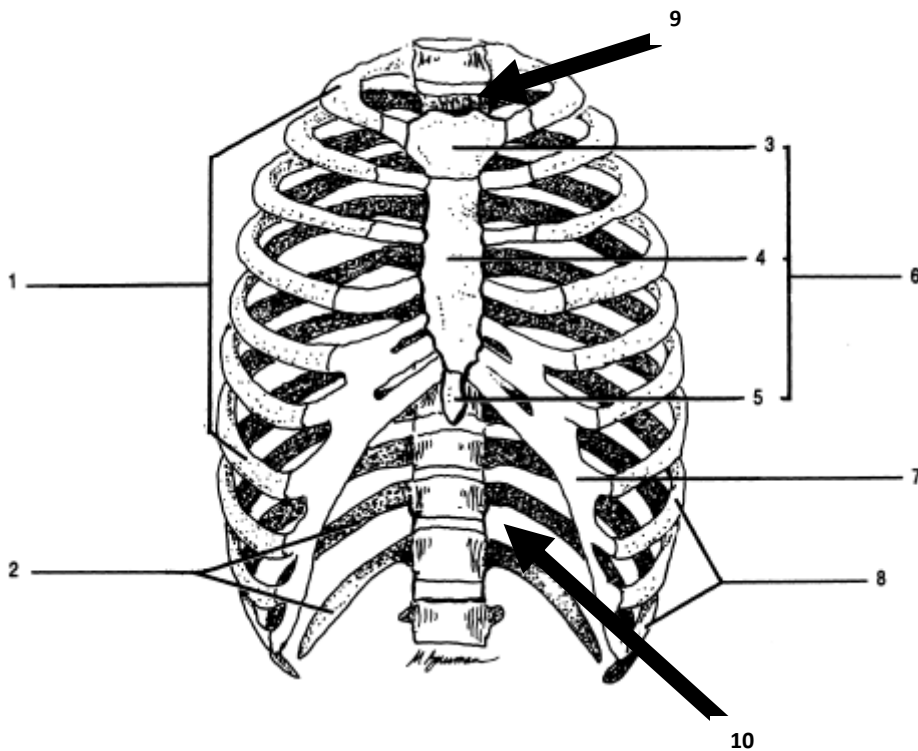
- _____ хребцевий отвір
- _____ остистий відросток
- _____ хребцева дуга
- _____ зуб
- _____ суглобовий відросток
- _____ поперечний відросток
- _____ отвір поперечного відростка

III-VI ХРЕБЦІ(C)

- _____ хребцевий отвір
- _____ остистий відросток
- _____ хребцева дуга
- _____ тіло хребця
- _____ суглобовий відросток
- _____ отвір поперечного відростка
- _____ поперечний відросток

ГРУДНИЙ ХРЕБЕЦЬ(D)

- _____ остистий відросток
- _____ хребцева дуга
- _____ тіло хребця
- _____ верхній суглобовий відросток
- _____ нижній суглобовий відросток
- _____ суглобова ямка поперечного відростка
- _____ поперечний відросток
- _____ суглобові ямки тіла хребця

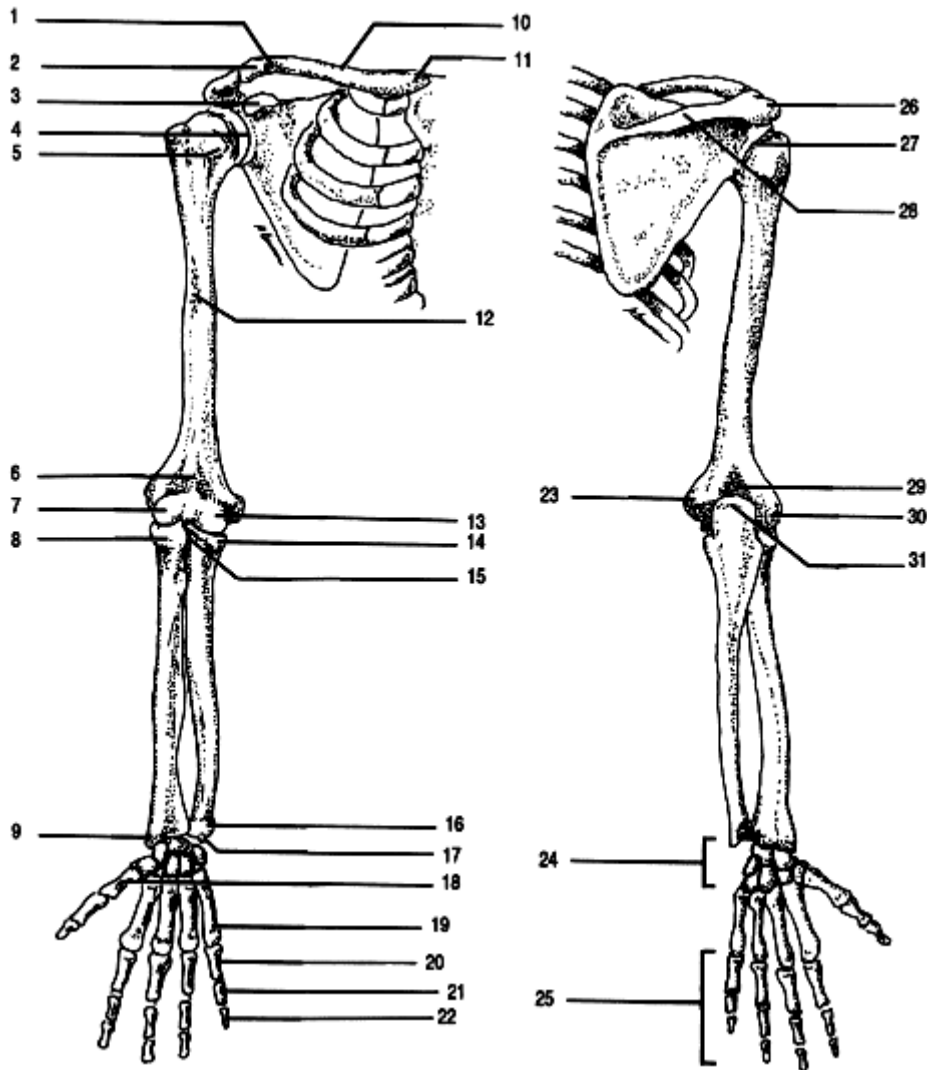
ГРУДНА КЛІТКА

- ___ справжні ребра
- ___ несправжні ребра
- ___ коливні ребра
- ___ груднина
- ___ тіло груднини
- ___ ручка груднини
- ___ мечоподібний
відросток
- ___ реброва дуга
- ___ верхня апертура
- ___ нижня апертура

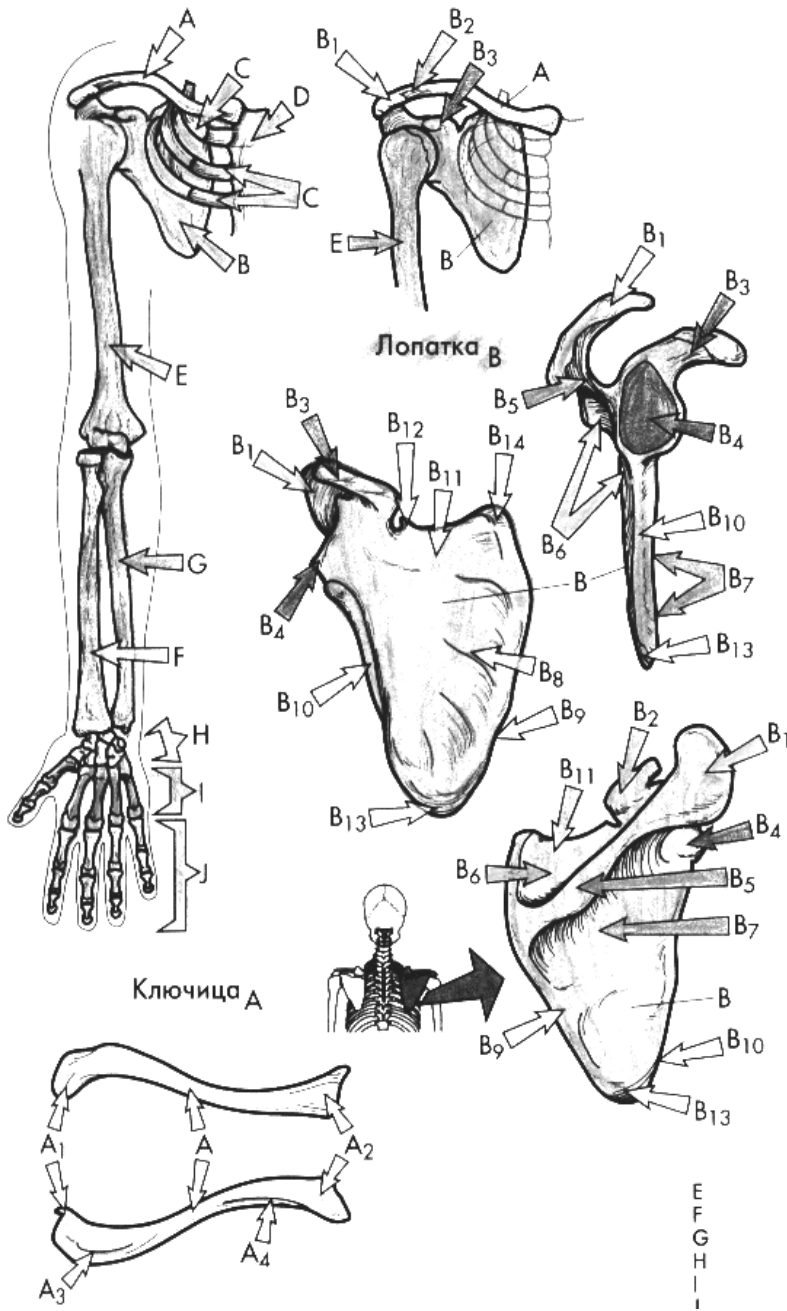
ДАЙТЕ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ АБО ДОПОВНІТЬ РЕЧЕННЯ

- Який отвір є дірою між хребцями? _____
- Хребці приєднуються один до одного в їх тілах і _____
- Хребець, який артикулює з головою, є _____
- Перший шийний хребець також відомий, як _____
- Який хребець дозволяє обертання голови? _____
- Яке наукове ім'я має «хвостова кістка»? _____
- Спинний мозок знаходиться у _____ каналі.
- Хребці з С1 по С6 характеризуються _____ остистим відростком.
- Який хребці мають поперечні отвори? _____
- Який хребці мають ямки (вирізки) для ребер? _____
- Скільки існує пар ребер? _____
- Які ребра не сполучаються ні з чим? _____
- Назвіть три частини груднини зверху донизу. _____
- Які ребра, не сполучаються з грудниною? _____
- Які хребці мають донизу спрямований остистий відросток? _____
- Яка кістка забезпечує поверх підтримки язика? _____
- Яка кістка артикулює з обома тазовими кістками? _____
- Яка кістка виготовляється з п'яти хребців, що зрослися? _____

АПЕНДИКУЛЯРНИЙ (ДОДАТКОВИЙ) СКЕЛЕТ
СКЕЛЕТ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ

____ зап'ясток, ____ ключиця, ____ клювовидний відросток, ____ вінцева ямка,
____ вінцевий відросток, ____ дельтовидна горбистість, ____ дистальна фаланга,
____ суглобова западина, ____ акроміальний кінець ключиці, ____ головка плечової
кістки, ____ головка променевої кістки, ____ головка ліктьової кістки, ____ бічний
надвиросток, ____ присередній надвиросток, ____ п'ясткова кістка I, ____ п'ясткова
кістка V, ____ середня фаланга, ____ ліктьовий відросток, ____ ліктьова ямка,
____ проксимальна фаланга, ____ дистальна фаланга, ____ ость лопатки,
____ грудинний кінець ключиці, ____ шиловидний відросток променевої кістки,
____ шиловидний відросток плечової кістки, ____ блок

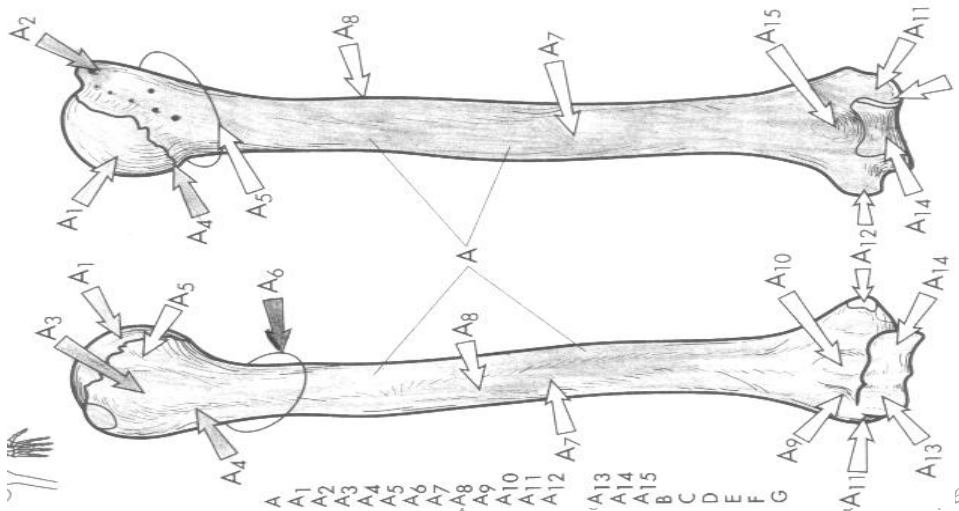
ПОЯС ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ

Вкажіть утвори на малюнках:

- _____ акроміон
- ___ вирізка лопатки
- ___ верхньобічний кут
- ___ нижній кут
- ___ присередній кут
- ___ надостна ямка
- ___ підостна ямка
- ___ підлопаткова ямка
- ___ суглобова западина
- ___ ключовидний відросток
- ___ шийка лопатки
- ___ тіло ключиці
- ___ акроміальний кінець
- ___ грудинний кінець

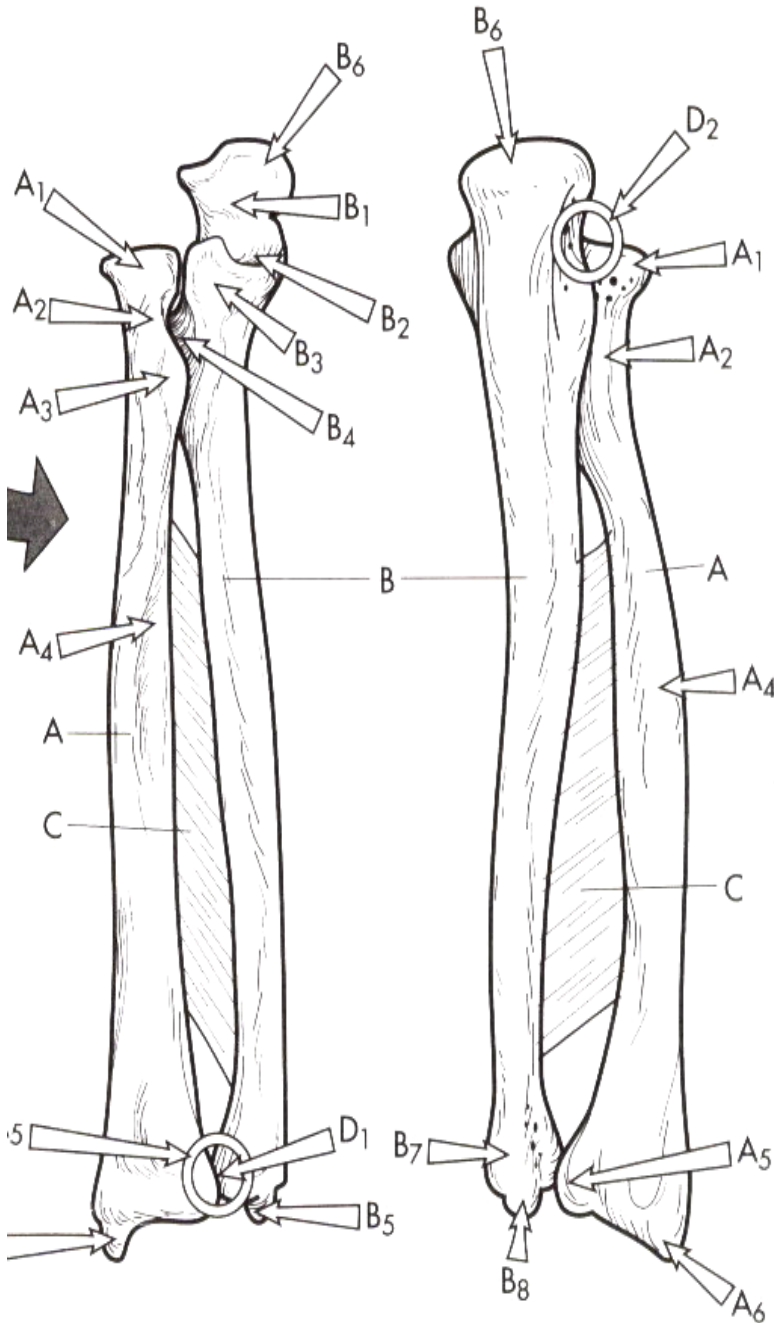
ПЛЕЧОВА КІСТКА

- ___ головка
- ___ анатомічна шийка
- ___ хірургічна шийка
- ___ великий горбик
- ___ малий горбик
- ___ діяфіз
- ___ блок
- ___ вінцева ямка
- ___ ліктьова ямка
- ___ присередній надвиросток
- ___ бічний надвиросток

КІСТКИ ПЕРЕДПЛІЧЧЯ

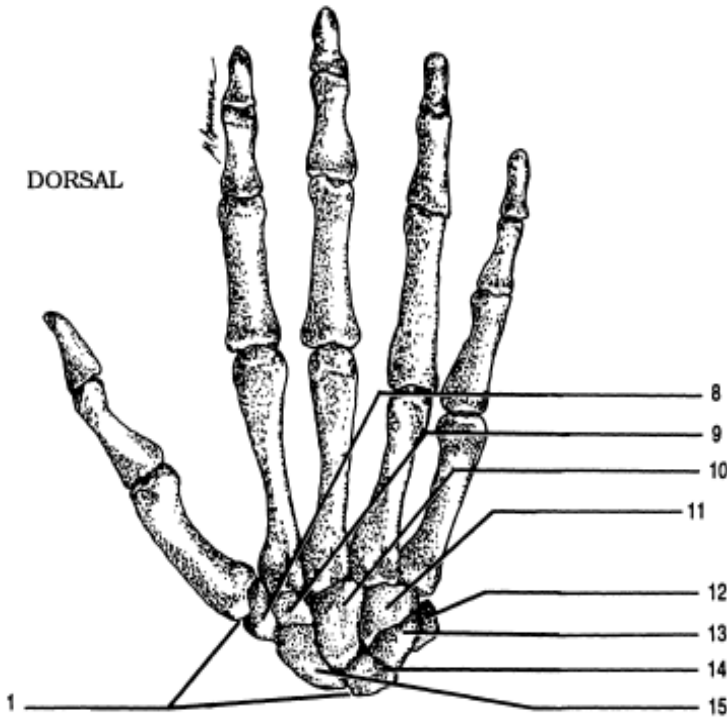
Проставте один чи декілька номерів, що відповідають малюнку:

- ___ ліктьовий відросток
- ___ вінцевий відросток
- ___ півмісяцева вирізка
- ___ променева вирізка
- ___ головка променевої кістки
- ___ шийка променевої кістки
- ___ тіло променевої кістки
- ___ тіло ліктьової кістки
- ___ міжкісткова мембрана
- ___ головка ліктьової кістки
- ___ ліктьова вирізка
- ___ променева вирізка
- ___ , ___ шилоподібний відросток

СКЕЛЕТ КИСТІ

Проставте один чи декілька номерів, що відповідають малюнку:

_____ півмісяцева кістка

_____ головчаста кістка

_____ гачкувата кістка

_____ п'ясткова кістка V

_____ фаланги мізинця

_____ човноподібна кістка

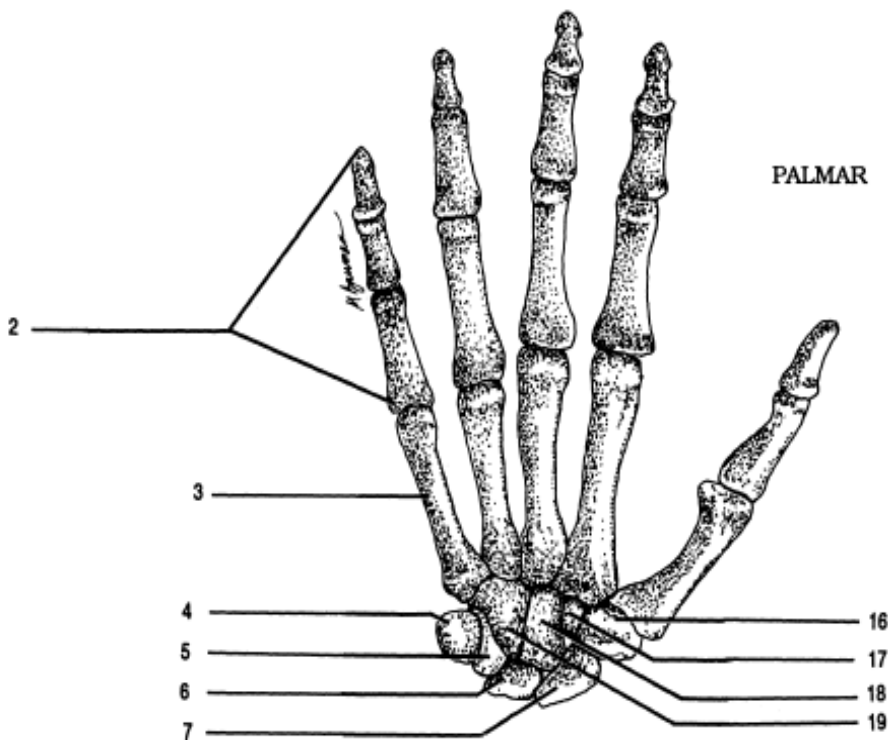
_____ тригранна кістка

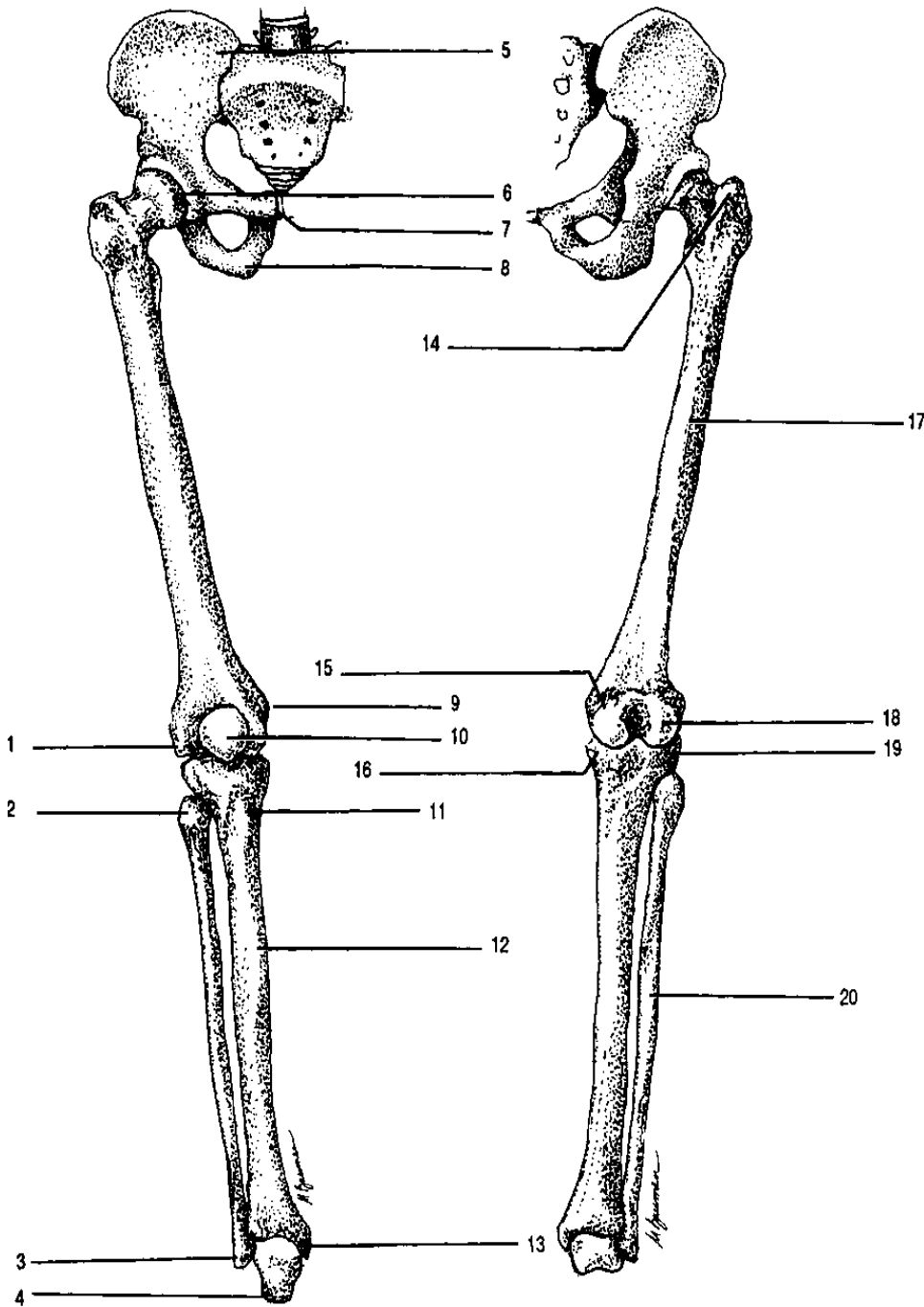
_____ трапецієподібна

кістка

_____ кістка трапеція

_____ горохоподібна кістка

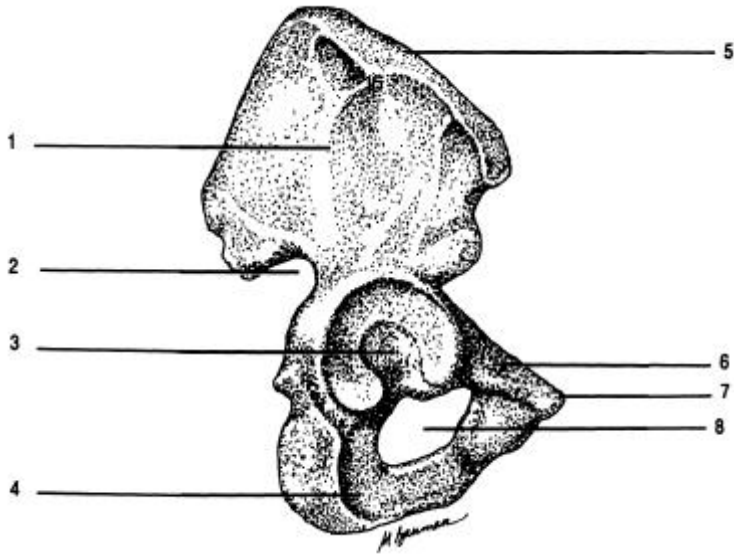

СКЕЛЕТ НИЖНЬОЇ
КІНЦІВКИ

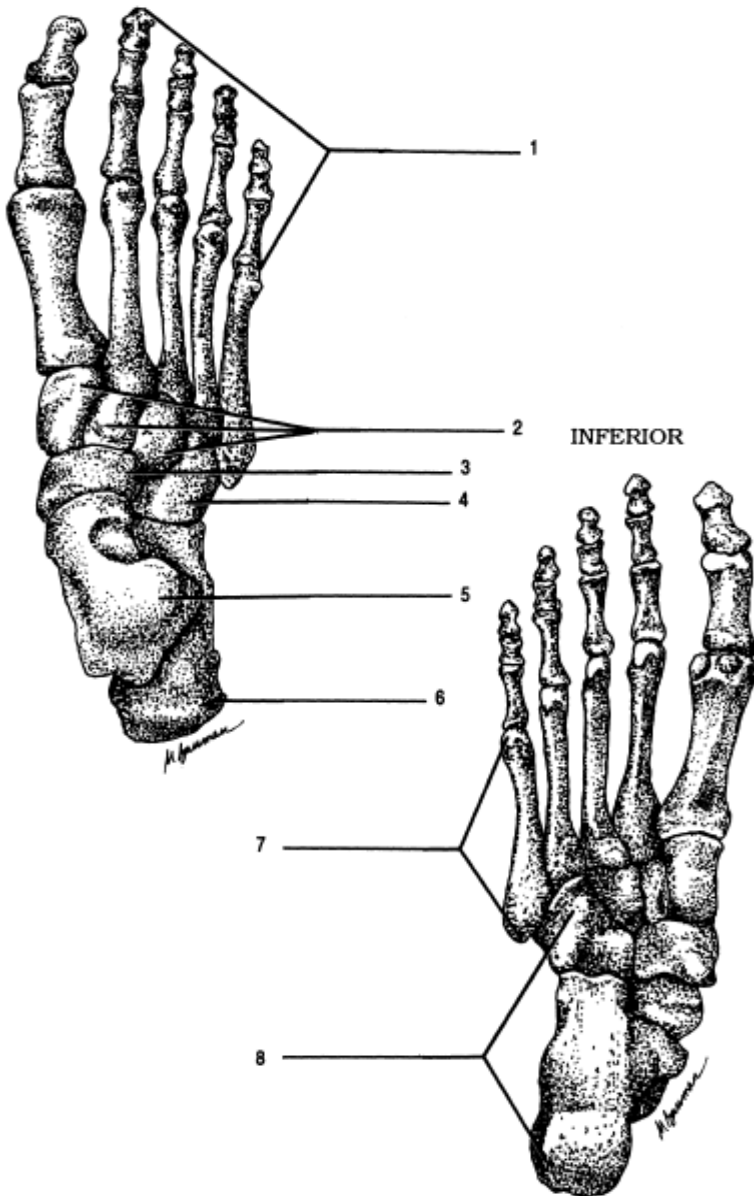
Проставте один чи декілька номерів, що відповідають малюнкам:

- клубова кістка
- кульшовий суглоб
- лобкова кістка
- сіднична кістка
- стегнова кістка
- великий вертлюг
- бічна кісточка
- суглобова поверхня
- наколінок
- присередній виросток
- бічний виросток
- присередній надвиросток стегнової кістки
- бічний надвиросток стегнової кістки

- головка мало-гомілкової кістки
- горбистість велико-гомілкової кістки
- бічний виросток великогомілкової кістки

- ___ присередній виросток великогомілкової кістки
- ___ діяфіз великогомілкової кістки
- ___ діяфіз малогомілкової кістки

- ___ гребінь кльової кістки
- ___ сіднична лінія
- ___ вертлюгова западина
- ___ затульний отвір
- ___ велика сіднична вирізка
- ___ лобковий горбок
- ___ сідничний горб
- ___ кістки заплесна
- ___ кістки плесна
- ___ фаланги пальців
- ___ кубоподібна кістка
- ___ п'яткова кістка
- ___ клиновидні кістки
- ___ надп'яткова кістка

ВПИШІТЬ ВІДСУТНІ УТВОРИ В ПОРОЖНІ МІСЦЯ

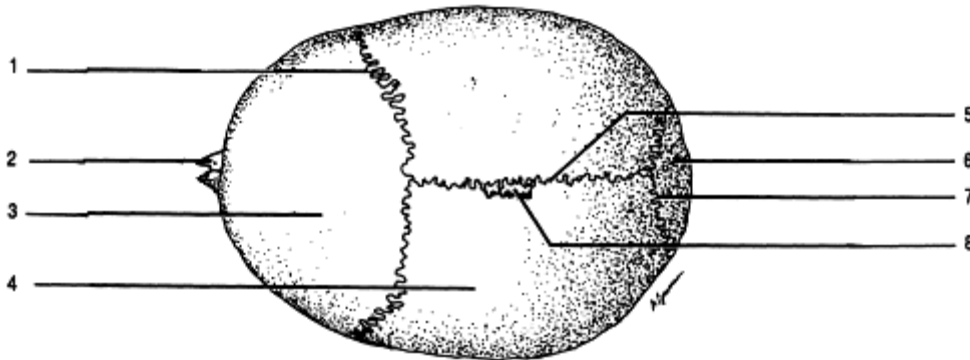
1. Тазова кістка до 16 років у людини – це _____
2. Головка плечової кістки сполучається з _____
3. Головка стегнової кістки сполучається з _____
4. Головка плечової кістки це _____ епіфіз її
5. Головка променевої кістки сполучається з _____ ліктьової кістки і _____ ліктьової кістки
6. Правда чи ні, що головка малогомілкової кістки приєднується до стегна в коліні? _____
7. Якою кісткою заплесна стопа сполучається з гомілкою? _____
8. Яка кістка заплесна сполучається з малогомілковою кісткою? _____
9. Яка кістка сполучається із зап'ястком і з якими його кістками?

10. Яка вирізка сполучається з блоком плечової кістки? _____
11. Відросток якої кістки контактує з вінцевою ямкою? _____
12. На якій кістці знаходиться вінцева ямка? _____
13. На якій кістці знаходиться дельтовидна горбистість? _____
14. Скільки кісток знаходиться в заплесні? _____
15. Назвіть кістки першого ряду зап'ястка починаючи від великого пальця.

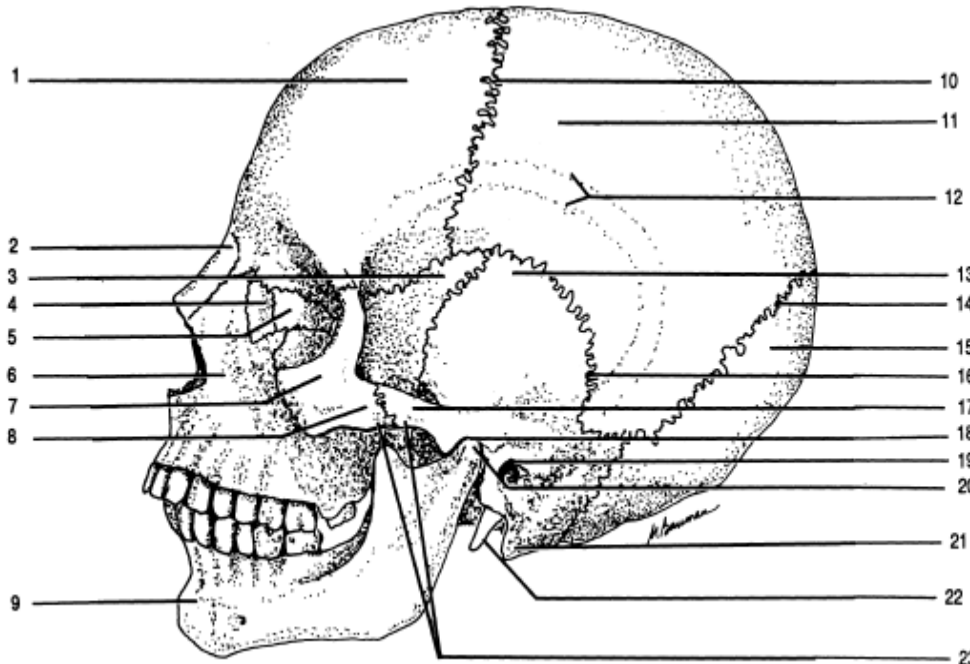
16. Чим утворена кульшова западина тазової кістки? _____
17. Назвіть основні розміри жіночого тазу:
 - a. distantia interspinosa - _____
 - b. distantia intercrystalis - _____
 - c. distantia intertrochanterica - _____
 - d. conjugata externa - _____
 - e. conjugata diagonalis - _____
 - f. conjugata vera - _____

ЧЕРЕП КІСТКИ ЧЕРЕПА

Проставте один чи декілька номерів, що відповідають малюнкам:

- ___ потилична кістка
- ___ сагітальний шов
- ___ вінцевий шов
- ___ лобова кістка
- ___ тім'яна кістка
- ___ ламбдовидний шов
- ___ носова кістка

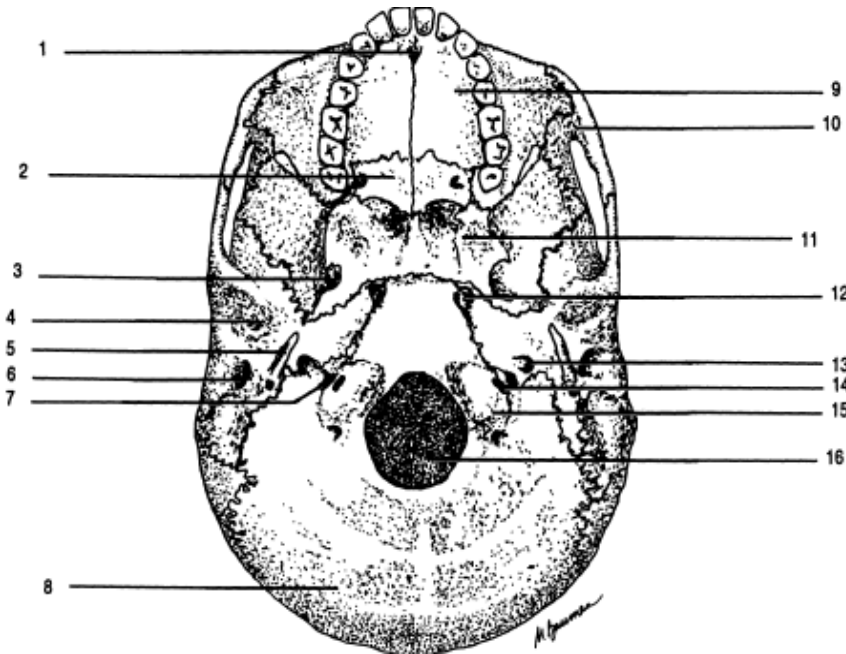

- ___ вилична дуга
- ___ скроневі лінії
- ___ скронева кістка
- ___ носова кістка
- ___ лобова кістка
- ___ тім'яна кістка
- ___ потилична кістка
- ___ соскоподібний відросток
- ___ зовнішній слуховий отвір

- ___ шиловидний відросток; ___ клиновидна кістка; ___ вилична кістка;
- ___ решітчаста кістка; ___ верхня щелепа; ___ сльозова кістка;
- ___ виличний відросток скроневої кістки; ___ скроневий відросток виличної кістки;
- ___ нижня щелепа; ___ лускатий шов; ___ ламбдовидний шов;
- ___ вінцевий шов.

ЗОВНІШНЯ ОСНОВА ЧЕРЕПА

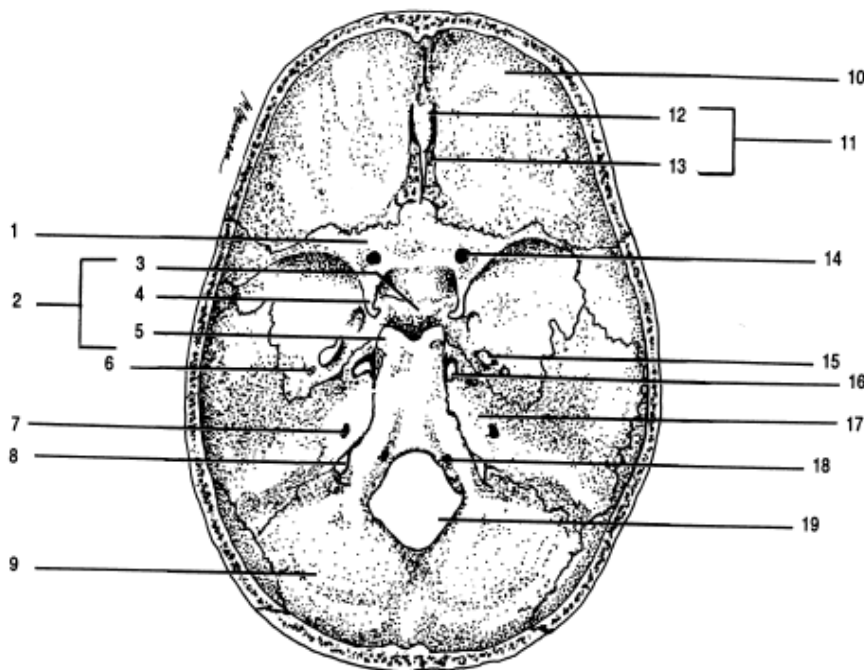
Проставте один чи декілька номерів, що відповідають малюнкам:

___ сонний канал

- ___ потилична кістка
- ___ клиновидна кістка
- ___ верхня щелепа
- ___ вилична кістка
- ___ піднебінна кістка
- ___ виросток потиличної кістки
- ___ шиловидний відросток
- ___ різцевий канал
- ___ зовнішній слуховий отвір
- ___ рваний отвір
- ___ овальний отвір
- ___ яремний отвір
- ___ канал під'язикового нерва
- ___ піднебіння
- ___ скронева кістка

ВНУТРІШНЯ ОСНОВА ЧЕРЕПА

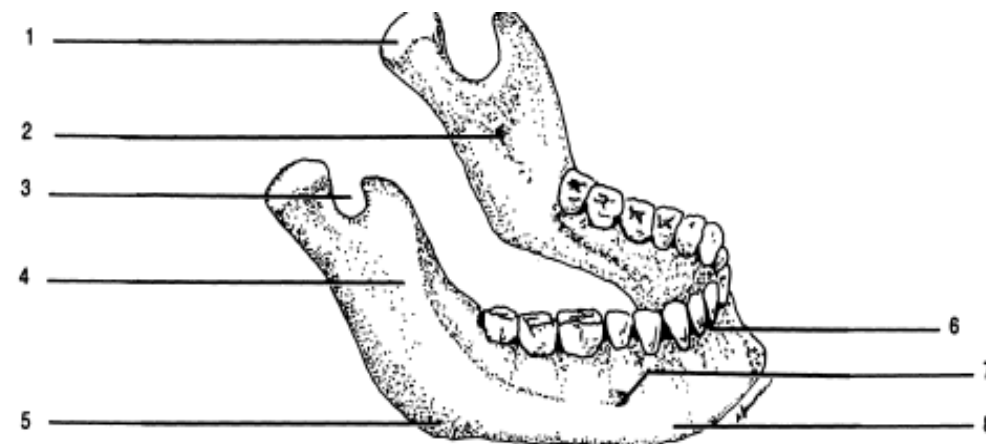
___ решітчаста кістка

- ___ передня черепна ямка
- ___ півнячий гребінь
- ___ дирчаста пластинка
- ___ круглий отвір
- ___ овальний отвір
- ___ рваний отвір
- ___ остистий отвір
- ___ турецьке сідло
- ___ ямка турецького сідла
- ___ спинка турецького сідла
- ___ малі крила клиновидної кістки
- ___ піраміда скроневої кістки
- ___ внутрішній слуховий отвір
- ___ яремний отвір
- ___ канал під'язикового нерва

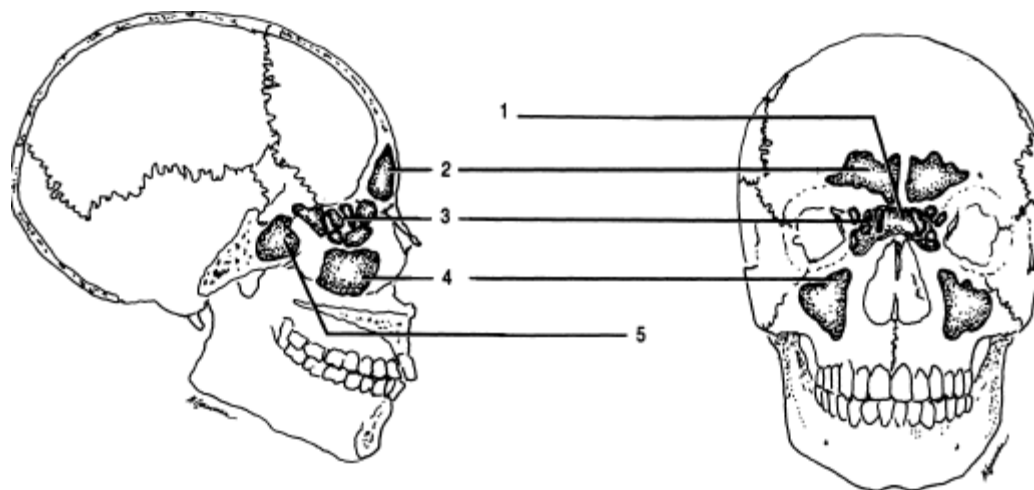
- ВИГЛЯД ЧЕРЕПА СПЕРЕДУ**
- ___ альвеолярний відросток верхньої щелепи
 - ___ альвеолярний відросток нижньої щелепи
 - ___ вінцевий шов
 - ___ лобова кістка
 - ___ нижня носова раковина
 - ___ нижня очна щілина
 - ___ слъзова кістка
 - ___ нижня щелепа
 - ___ верхня щелепа
 - ___ підборідний отвір
 - ___ носова кістка
 - ___ тім'яна кістка
 - ___ перпендикулярна пластинка решітчастої кістки
 - ___ клиновидна кістка

- ___ верхня очна щілина
- ___ надочномковий отвір; ___ скронева кістка; ___ леміш; ___ вилична кістка

- НИЖНЯ ЩЕЛЕПА**
- ___ альвеоли
 - ___ кут нижньої щелепи
 - ___ тіло нижньої щелепи
 - ___ виросток нижньої щелепи
 - ___ отвір нижньої щелепи
 - ___ вирізка нижньої щелепи

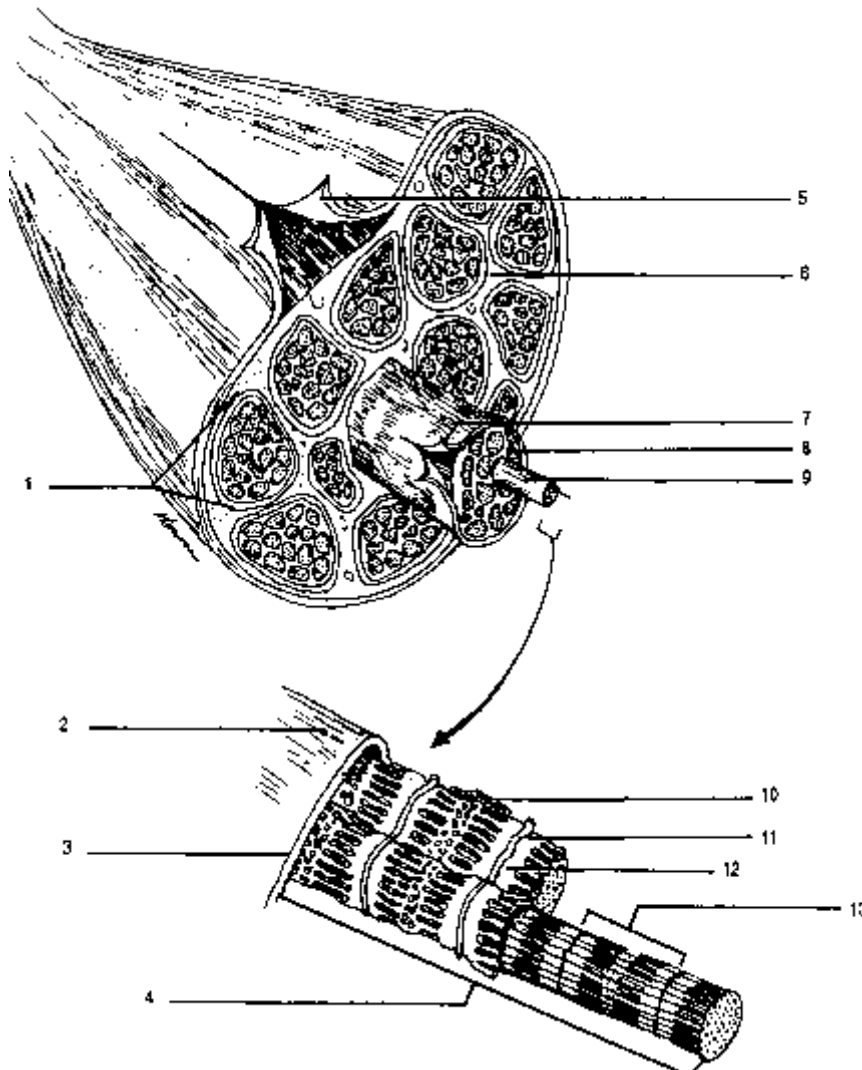
- ___ бідборідний отвір
- ___ гілка нижньої щелепи

- ПОВІТРОНОСНІ ПАЗУХИ ЧЕРЕПА**
- ___ гайморова
 - ___, ___ решітчаста
 - ___ клиновидна
 - ___ лобова

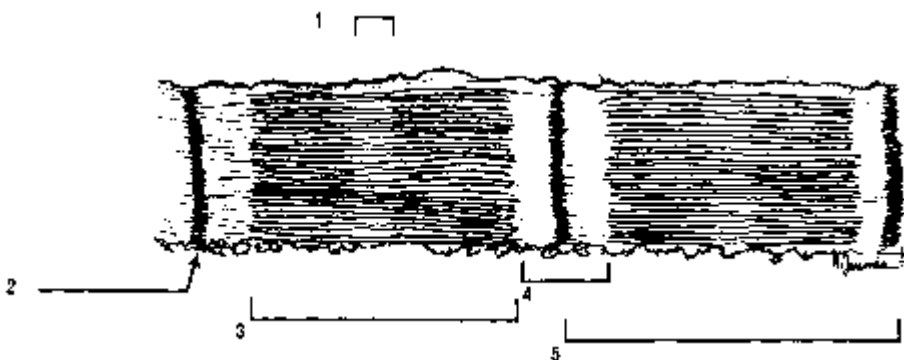
М'ЯЗОВА СИСТЕМА

Позначте вказані структурні елементи:

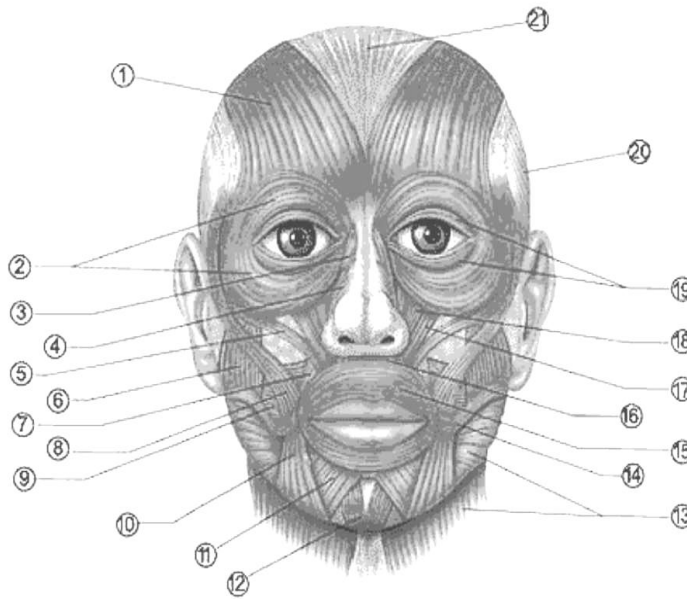

- ___ глибока фасція
- ___ ендомізій
- ___ епімізій
- ___ м'язове волокно
- ___ пучок волокон
- ___ міофібрили
- ___ отвір поперечної трубочки
- ___ перимізій
- ___ сарколема
- ___ саркомер
- ___ саркоплазматичний ретикулум

САРКОМЕР

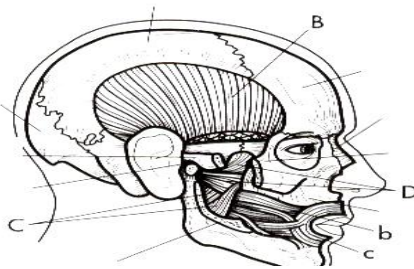
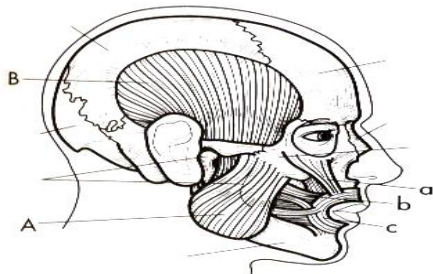
- ___ I – зона
- ___ A – зона
- ___ Z – диск
- ___ H – зона
- ___ саркомер

М'ЯЗИ ГОЛОВИ

Мімічні м'язи

- ___ коловий м'яз ока
- ___ носовий м'яз
- ___ м'яз підймач верхньої губи
- ___, ___, ___ надчерепний м'яз
- ___ коловий м'яз рота
- ___ м'яз підймач кута рота
- ___ щічний м'яз
- ___ м'яз сміху
- ___ м'яз опускач кута рота
- ___ м'яз опускач нижньої губи
- ___ підборідний м'яз

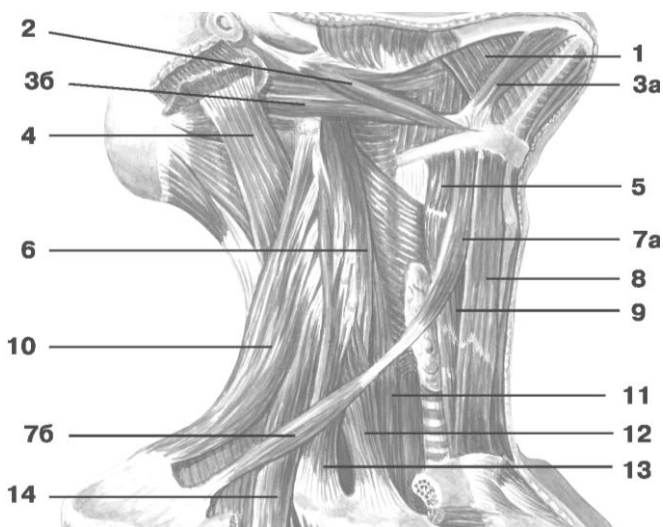
ЖУВАЛЬНІ М'ЯЗИ

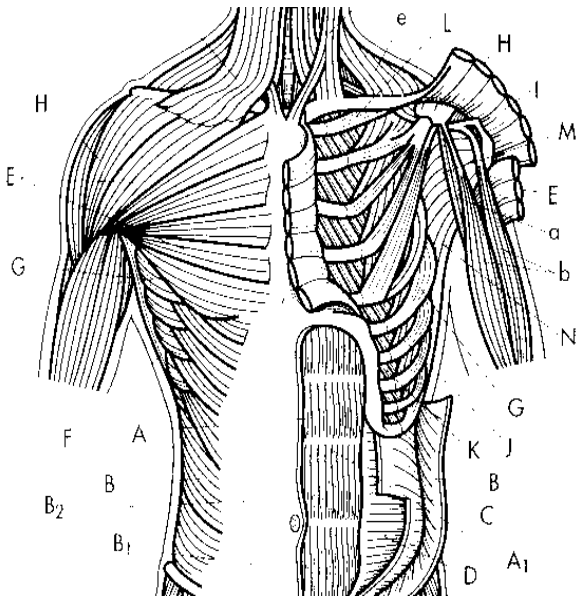
- ___ присередній крилоподібний м'яз
- ___ бічний крилоподібний м'яз
- ___ жувальний м'яз
- ___ скроневий м'яз

М'ЯЗИ ШИЇ

- ___ грудино-ключично-соскоподібний м'яз
- ___ трапецієподібний м'яз
- ___ шило-під'язиковий м'яз
- ___ двочеревцевий м'яз
- ___ лопатково-під'язиковий м'яз
- ___ щелепно-під'язиковий м'яз
- ___ щито-під'язиковий м'яз

___ грудино-під'язиковий м'яз; ___ щито-грудинний м'яз; ___, ___, ___ драбинчасті м'язи

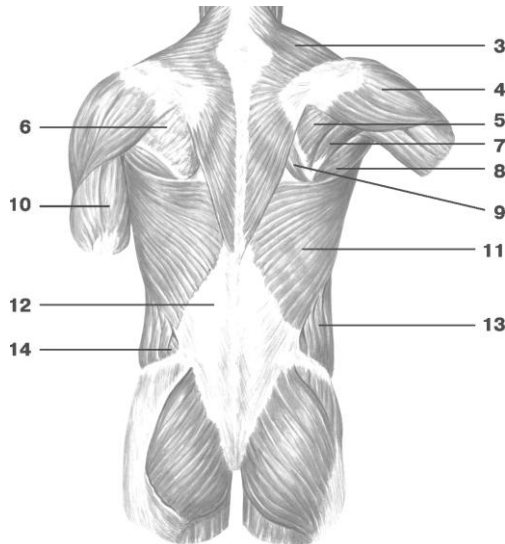

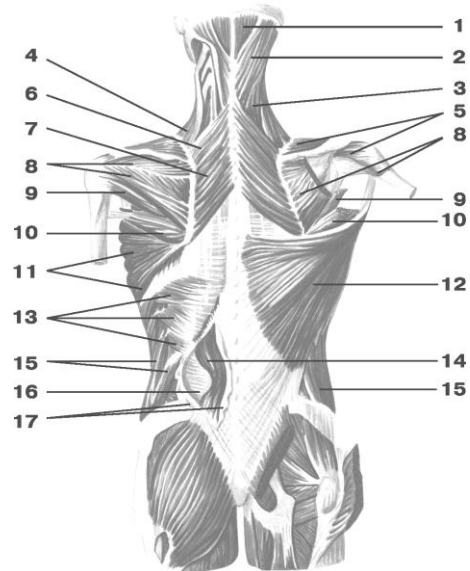
М'ЯЗИ ГРУДЕЙ І ЖИВОТА

- ___ великий грудний м'яз
- ___ підключичний м'яз
- ___ передній зубчастий м'яз
- ___ зовнішні міжреброві м'язи
- ___ внутрішні міжреброві м'язи

- ___ прямий м'яз живота
- ___ зовнішній косий м'яз
- ___ внутрішній косий м'яз
- ___ поперечний м'яз живота

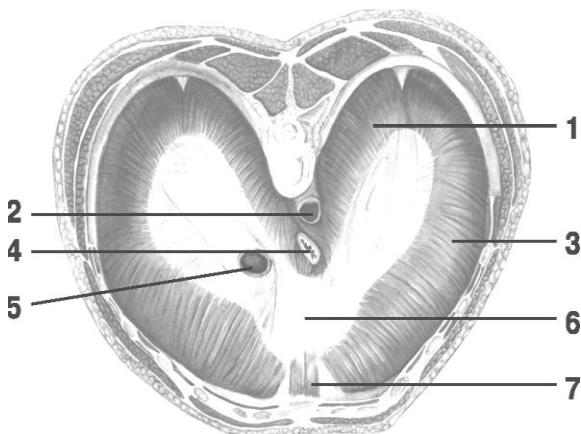

М'ЯЗИ СПИНИ

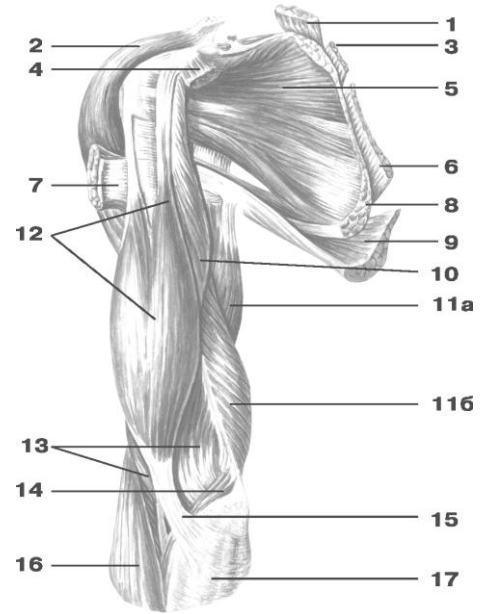
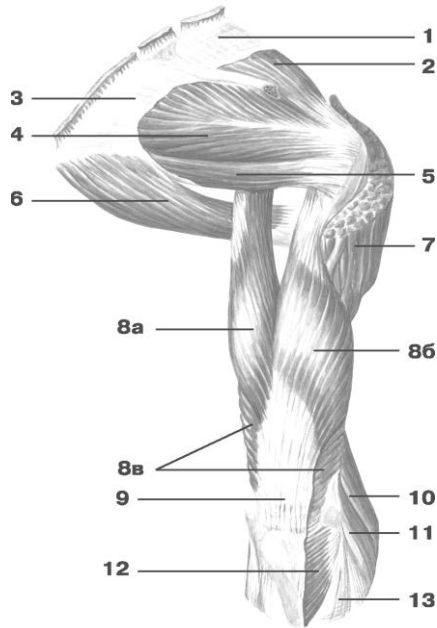
- ___ трапецієподібний м'яз; ___ найширший м'яз спини; ___ ремінний м'яз шиї;
- ___ ремінний м'яз голови; ___ малий ромбовидний м'яз; ___ великий ромбовидний м'яз;
- ___ задній верхній зубчастий м'яз; ___ задній нижній зубчастий м'яз;
- ___ м'яз випрямляч хребта; ___ квадратний м'яз попереку

М'ЯЗИ ДІАФРАГМИ

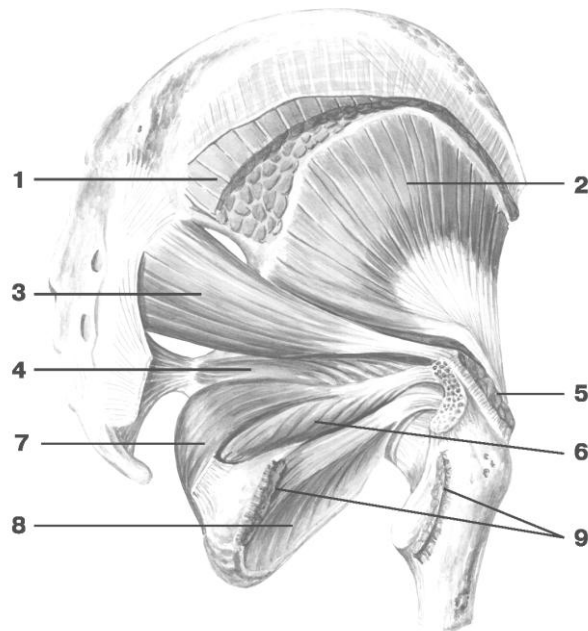
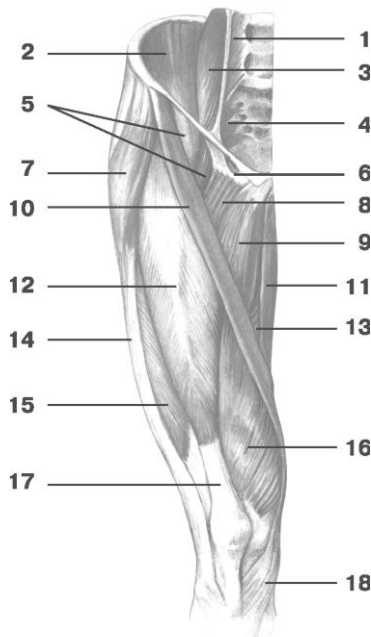
- ___ сухожилковий центр
- ___ поперекова фракція
- ___ реброва фракція
- ___ грудинна фракція
- ___ стравохід
- ___ аорта
- ___ нижня порожниста вена

М'ЯЗИ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ

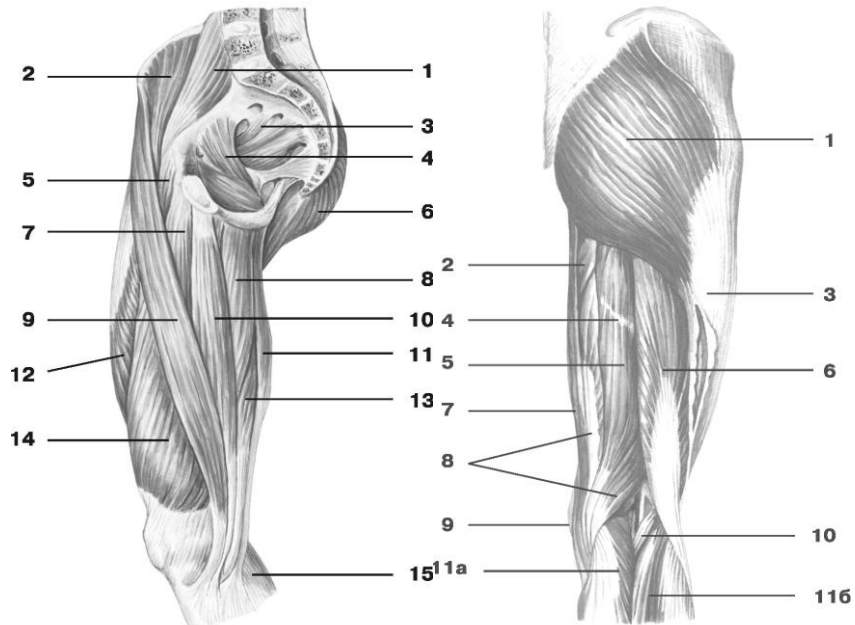

___ надостний м'яз; ___ підостний м'яз; ___ малий круглий м'яз; ___ великий круглий м'яз; ___ дельтоподібний м'яз; ___ триголовий м'яз; ___ ліктьовий м'яз; ___ підлопатковий м'яз; ___ двоголовий м'яз; ___ клюво-плечовий м'яз; ___ плечовий м'яз; ___ дельтовидний м'яз; ___ малий круглий м'яз; ___ великий круглий м'яз; ___ тріцепс

М'ЯЗИ НИЖНЬОЇ КІНЦІВКИ

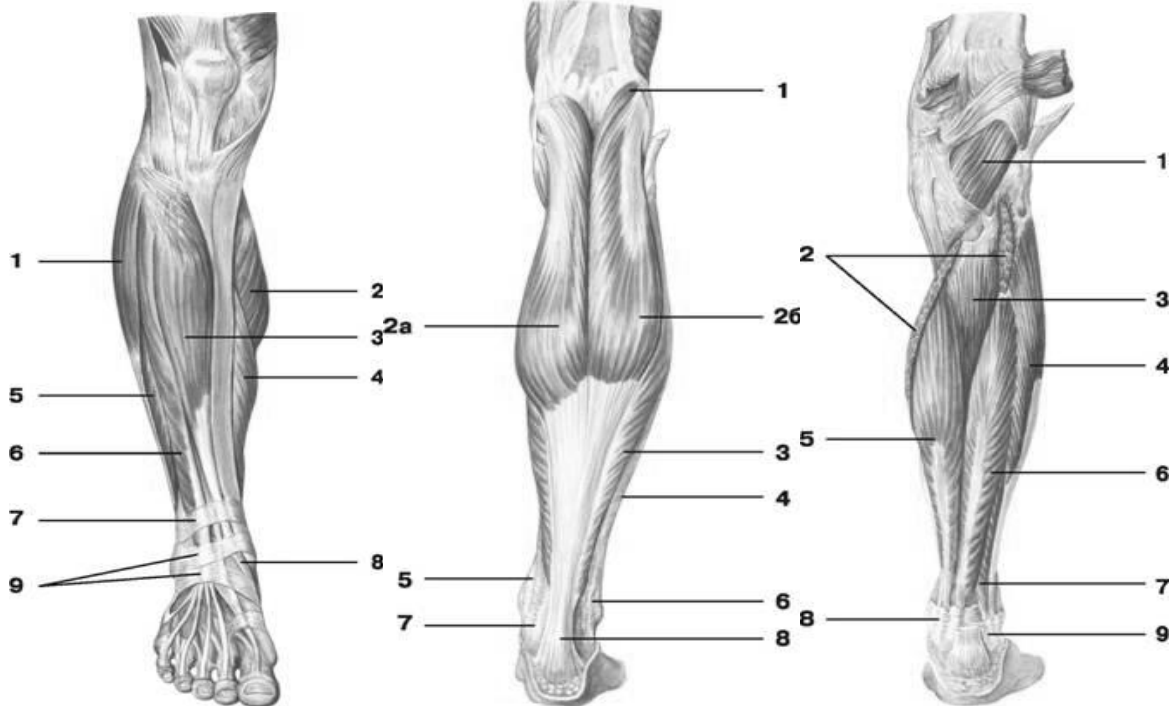
___ клубово-поперековий м'яз; ___ малий поперековий м'яз; ___ грушовидний м'яз; ___ середній сідничний м'яз; ___ малий сідничний м'яз; ___ внутрішній затульний м'яз; ___ верхній близнюковий м'яз; ___ нижній близнюковий м'яз; ___ квадратний м'яз стегна; ___ прямий м'яз стегна; ___ бічний широкий м'яз стегна; ___ присередній широкий м'яз стегна; ___ гребінцевий м'яз; ___ довгий привідний м'яз; ___ кравецький м'яз; ___ тонкий м'яз; ___ великий привідний м'яз.

- ___ довгий привідний м'яз;
- ___ кравецький м'яз;
- ___ великий сідничний м'яз;
- ___ двоголовий м'яз стегна;

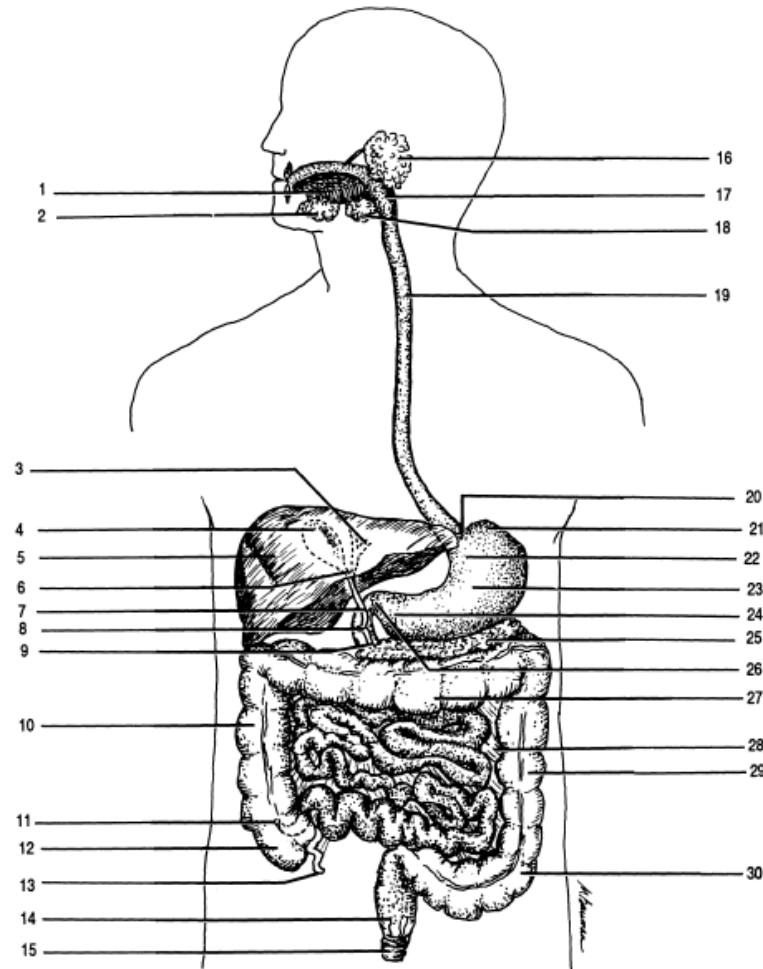
- ___ короткий привідний м'яз;
- ___ тонкий м'яз;
- ___ півсухожилковий м'яз;
- ___ півперетинчастий м'яз.

М'ЯЗИ ГОМІЛКИ

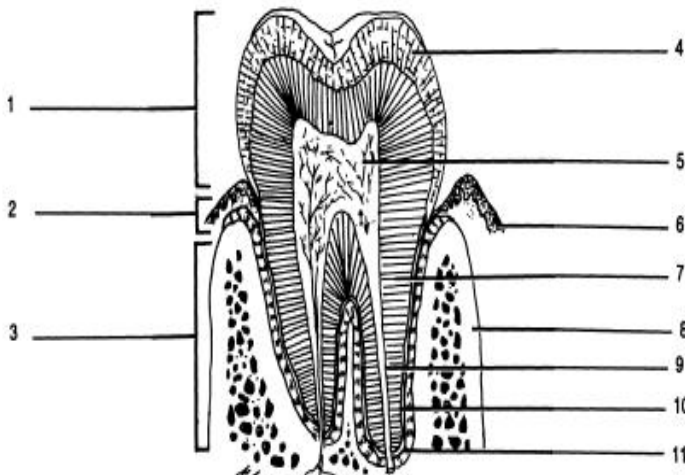
- ___ передній великогомілковий м'яз;
- ___ довгий розгинач пальців;
- ___ довгий малогомілковий м'яз;
- ___ довгий розгинач великого пальця стопи;
- ___ короткий малогомілковий м'яз;
- ___ литковий м'яз;
- ___ камбаловидний м'яз;
- ___ задній великогомілковий м'яз;
- ___ підколінний м'яз.

СИСТЕМА ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ

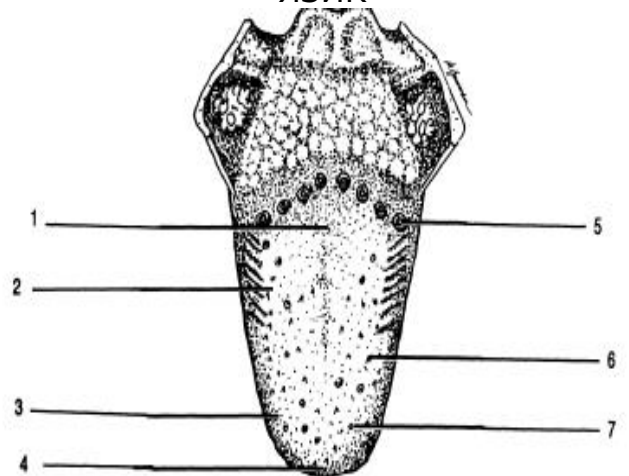
- ___ ампула прямої кишки
- ___ відхідник
- ___ апендикс
- ___ сигмовидна кишка
- ___ привушна слинна залоза
- ___ під'язикова слинна залоза
- ___ піднижньощелепна слинна з.
- ___ висхідна ободова кишка
- ___ тіло шлунка
- ___ кардіа
- ___ кардіальний сфінктер
- ___ сліпа кишка
- ___ спільна жовчна протока
- ___ міхурова протока
- ___ низхідна ободова кишка
- ___ стравохід
- ___ дно шлунка
- ___ жовчний міхур
- ___ печінкова протока
- ___ ілеоцекальний сфінктер
- ___ печінка
- ___ ротоглотка
- ___ підшлункова залоза
- ___ протока п/з
- ___ воротар
- ___ антральний відділ (печера);

___ язик; ___ тонка кишка; ___ 12-пала кишка
ЗУБ

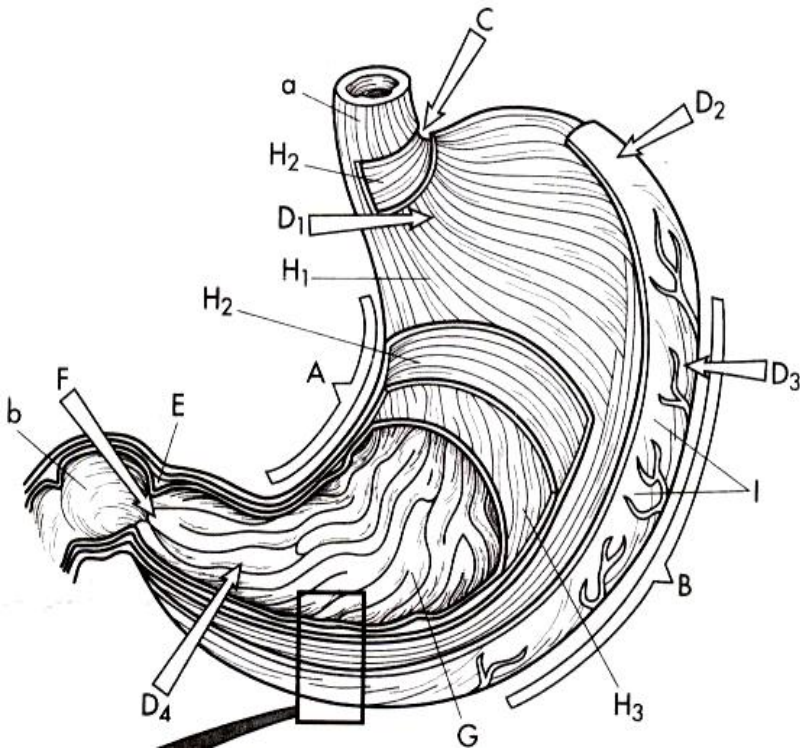
- ___ альвеолярний відросток;
- ___ цемент; ___ коронка;
- ___ дентин; ___ емаль;
- ___ пульпа; ___ корінь;
- ___ кореневий канал.

ЯЗИК

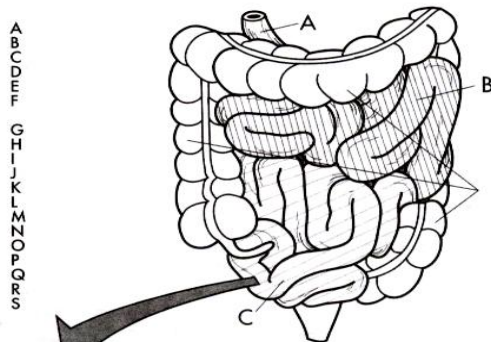
- ___ рецептори гіркового; ___ жолобуваті
- сосочки; ___ листовидні сосочки;
- рецептори солоного; ___ грибовидні
- сосочки; ___ рецептори кислого;
- ___ рецептори солодкого

ШЛУНОК

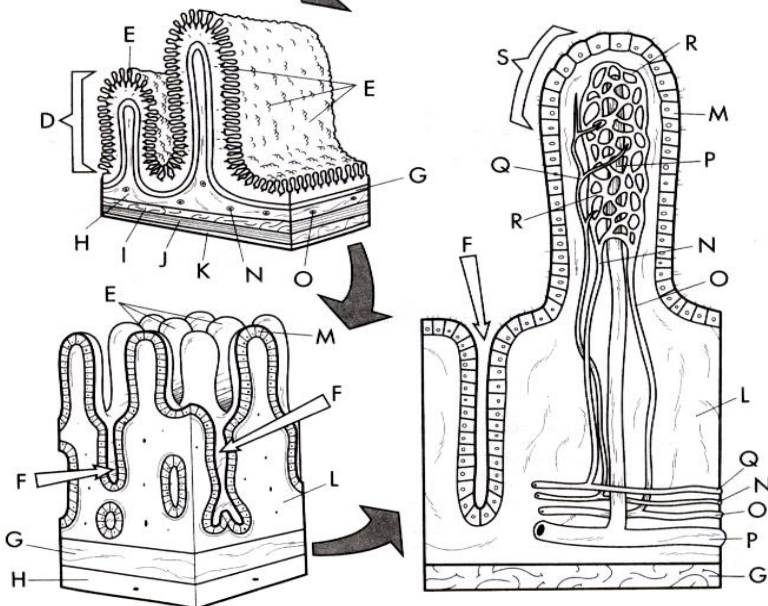

- H₁ _____
- H₂ _____
- H₃ _____
- A _____
- B _____
- C _____
- D₁ _____
- D₂ _____
- G _____

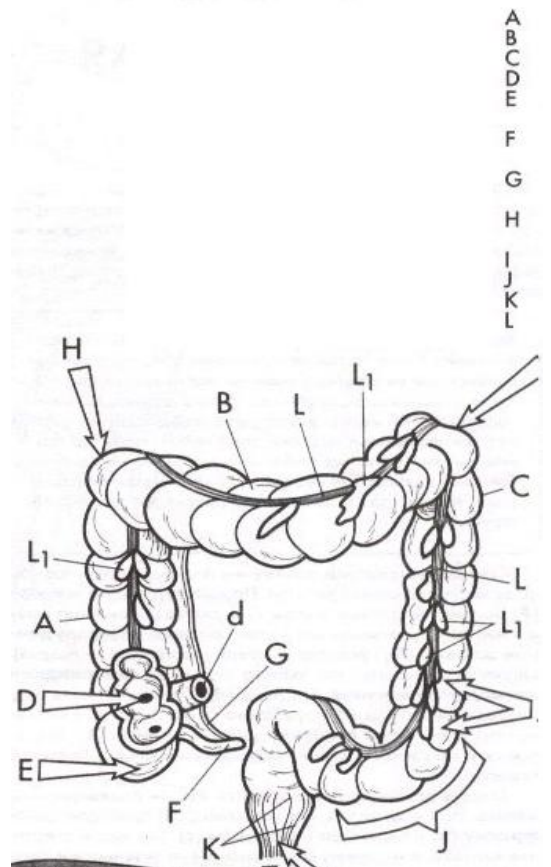
ТОНКА КИШКА

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S

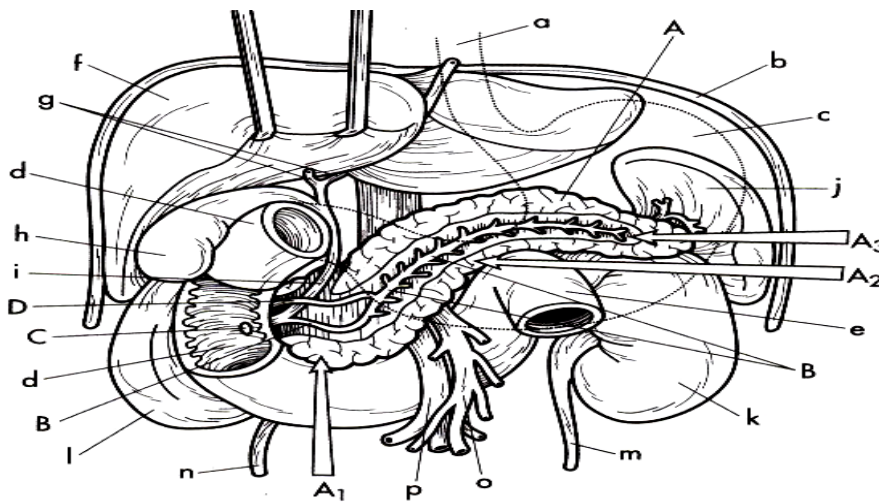

ТОВСТА КИШКА

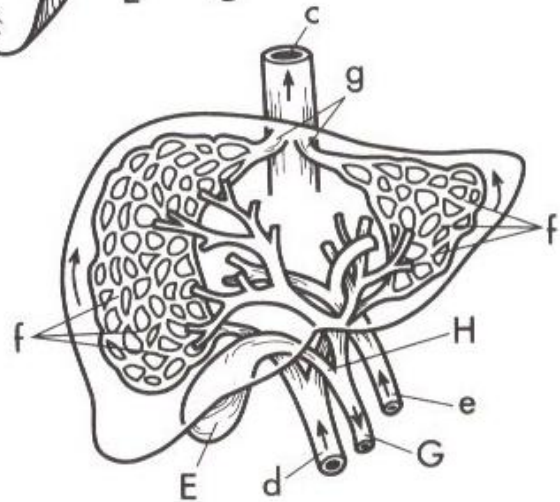
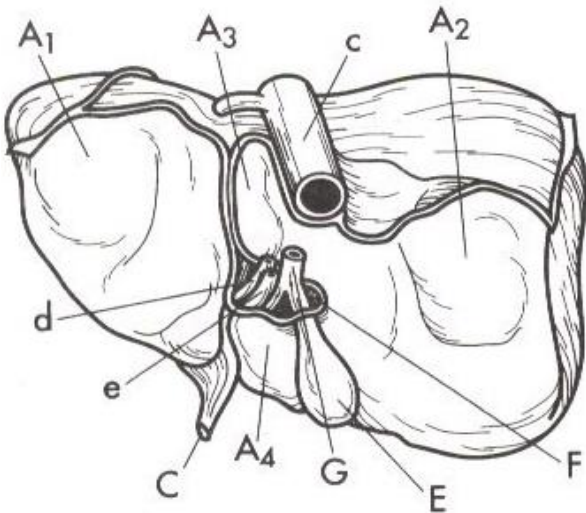
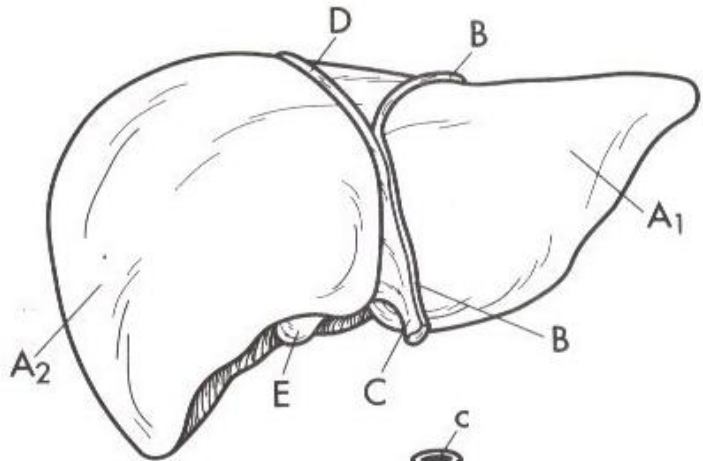
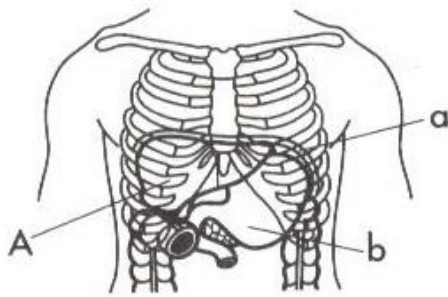

A B C D E F G H I J K L

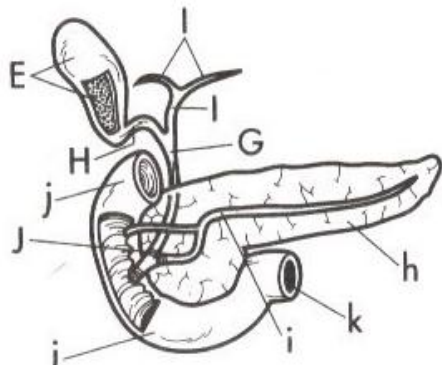
ВЕЛИКІ ТРАВНІ ЗАЛОЗИ

- ___ підшлункова залоза
- ___ головка п/з
- ___ тіло п/з
- ___ хвіст п/з
- ___ центральна протока
- ___ великий сосочок ДПК
- ___ додаткова протока
- ___ печінка
- ___ жовчний міхур
- ___ ДПК
- ___ селезінка
- ___ нирка

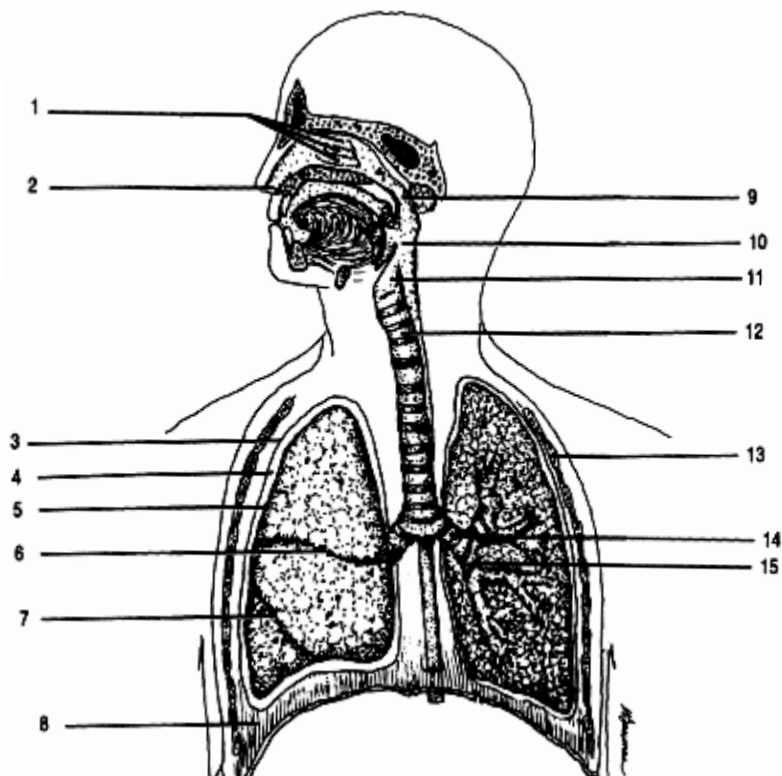

КРОВОНОСНІ СУДИНИ ПЕЧІНКИ

- ___ ліва частка; ___ права частка; ___ ж. міхур
- ___ серповидна зв'язка; ___ кругла зв'язка;
- ___ квадратна частка; ___ хвостата частка;
- ___ ворота печінки; ___ нижня порож. вена;
- ___ ворітна вена; ___ печінкова артерія;
- ___ міхурова протока; ___ спільна жовчна протока
- ___ печінкові протоки; ___ ДПК; ___ підшлункова залоза; ___ нутрощеві втиснення.

СИСТЕМА ОРГАНІВ ДИХАННЯ

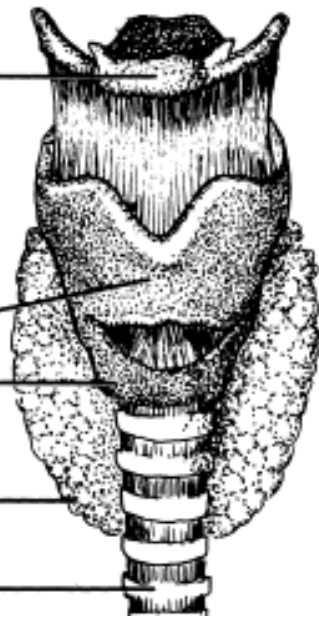

- ___ носові раковини
- ___ діафрагма
- ___ горизонтальна щілина
- ___ гортань
- ___ ніс
- ___ носоглотка
- ___ коса щілина
- ___ ротоглотка
- ___ парієтальна плевра
- ___ плевральна порожнина
- ___ діафрагма
- ___ головний бронх
- ___ бронх другого порядку
- ___ трахея
- ___ вісцеральна плевра

ГОРТАНЬ

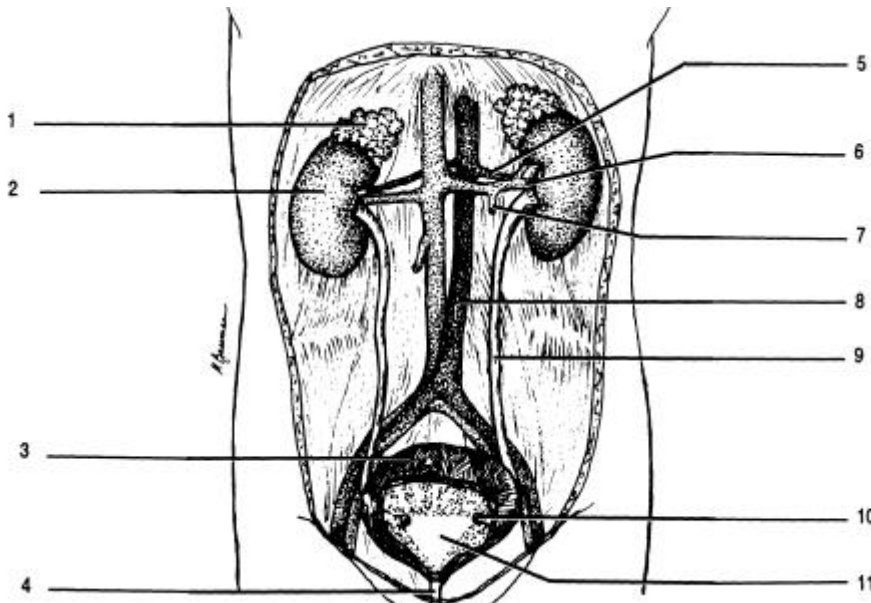
POSTERIOR

ANTERIOR

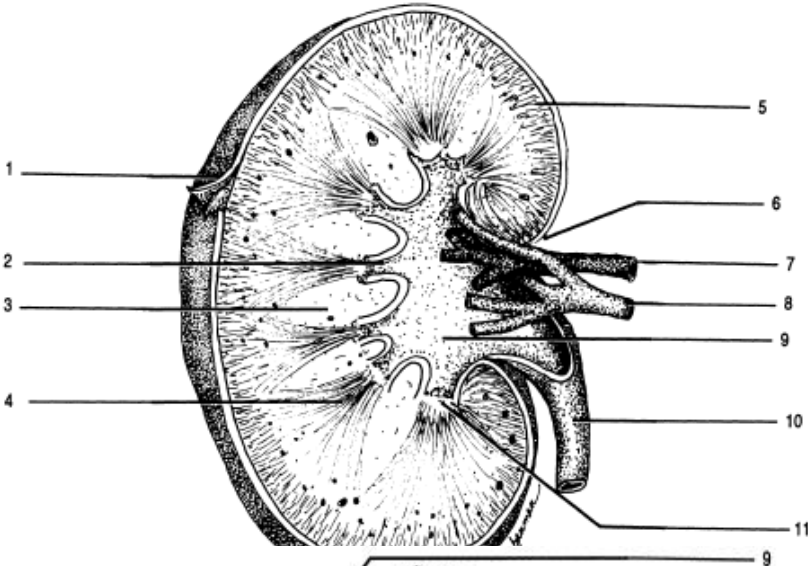

- ___ черпакуватий хрящ; ___ ріжкуватий хрящ; ___ клиновидний хрящ;
- ___ надгортанник; ___ під'язикова кістка; ___ прищитоподібні залози;
- ___ щитовидний хрящ; ___ щитоподібна залоза; ___ трахея.

СЕЧОВА СИСТЕМА

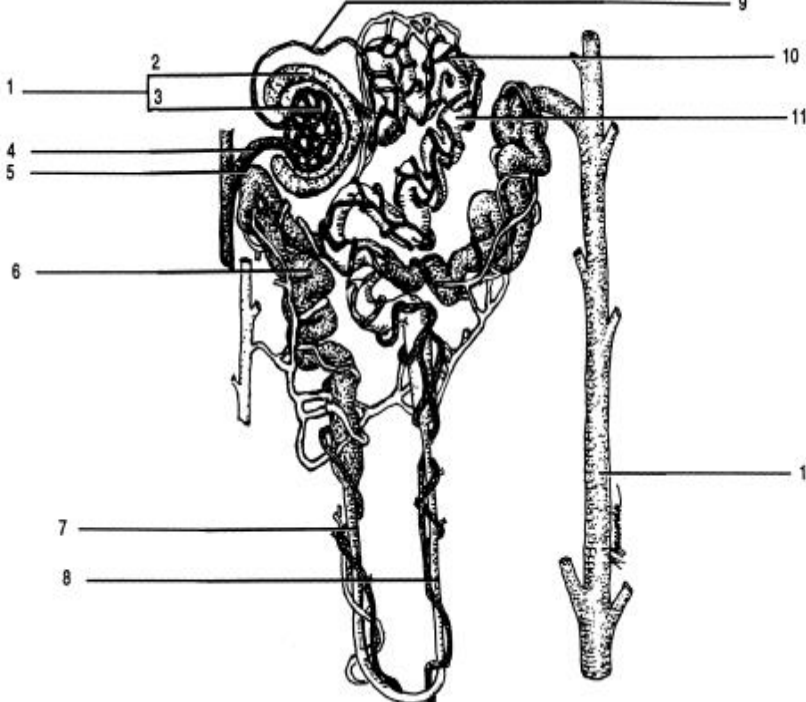
- ___ надниркова залоза
- ___ низхідна аорта
- ___ ліва яєчкова вена
- ___ отвір сечовода
- ___ ниркова артерія
- ___ ниркова вена
- ___ права нирка
- ___ трикутник сечового міхура
- ___ сечовод
- ___ сечівник
- ___ сечовий міхур

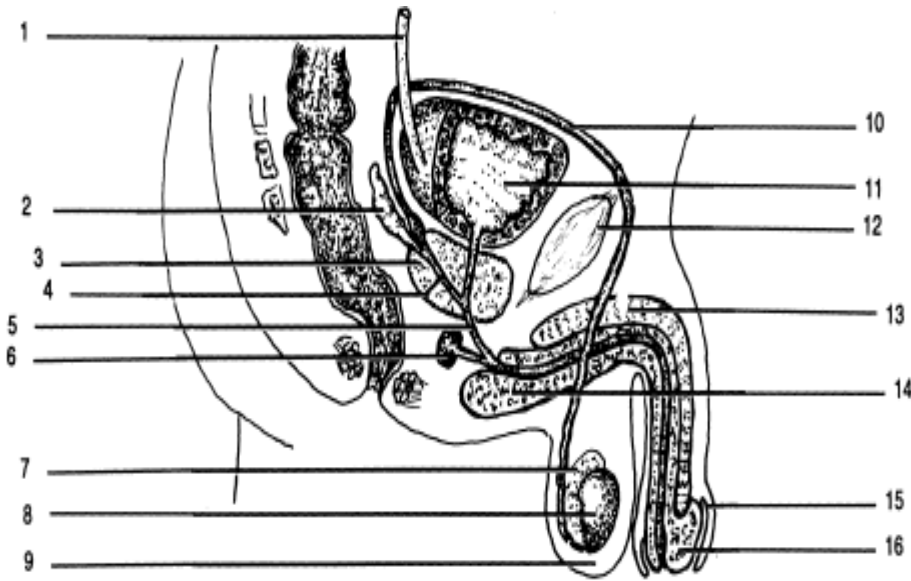
- ___ ниркова капсула
- ___ ниркові стовпи
- ___ піраміда
- ___ чашечка
- ___ миска
- ___ сечовод
- ___ ворота нирки
- ___ сосочок
- ___ кора
- ___ ниркова артерія
- ___ ниркова вена

- ___ приносяна артеріола
- ___ висхідна частина петлі Генле
- ___ капсула Боумена
- ___ збиральні трубочки
- ___ низхідна частина петлі Генле

- ___ дистальні звивисті канальці
- ___ виносна артеріола
- ___ судинний клубочок
- ___ юстагломерулярний апарат
- ___ перитубулярний капіляр
- ___ проксимальний звивистий каналець
- ___ ниркове тільце

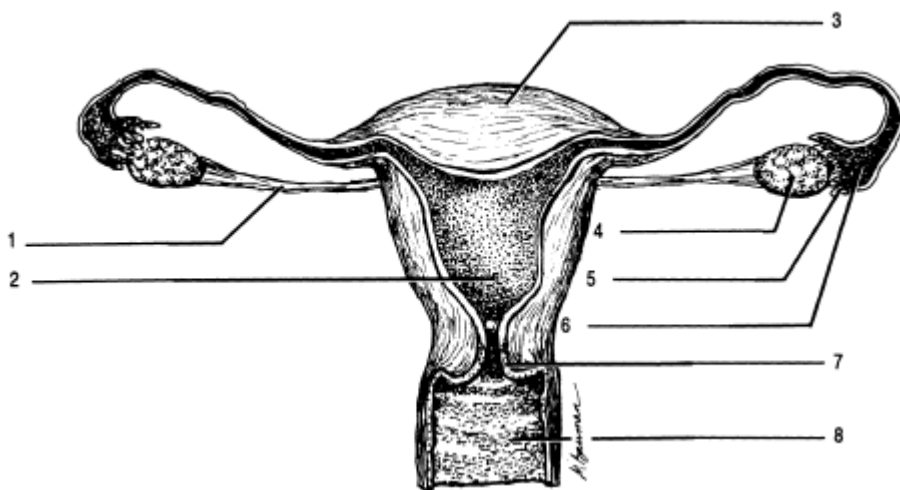
РЕПРОДУКТИВНА СИСТЕМА

- ___ сім'яносна протока
- ___ печеристе тіло
- ___ губчасте тіло
- ___ сім'явипорскувальна протока
- ___ цибулинно-сечівникова залоза
- ___ надячко
- ___ головка пеніса
- ___ шкірочка
- ___ передміхурова залоза
- ___ калитка
- ___ сім'яні пухирці
- ___ лобковий симфіз
- ___ яєчко; ___ сечовід;
- ___ сечівник;
- ___ сечовий міхур;

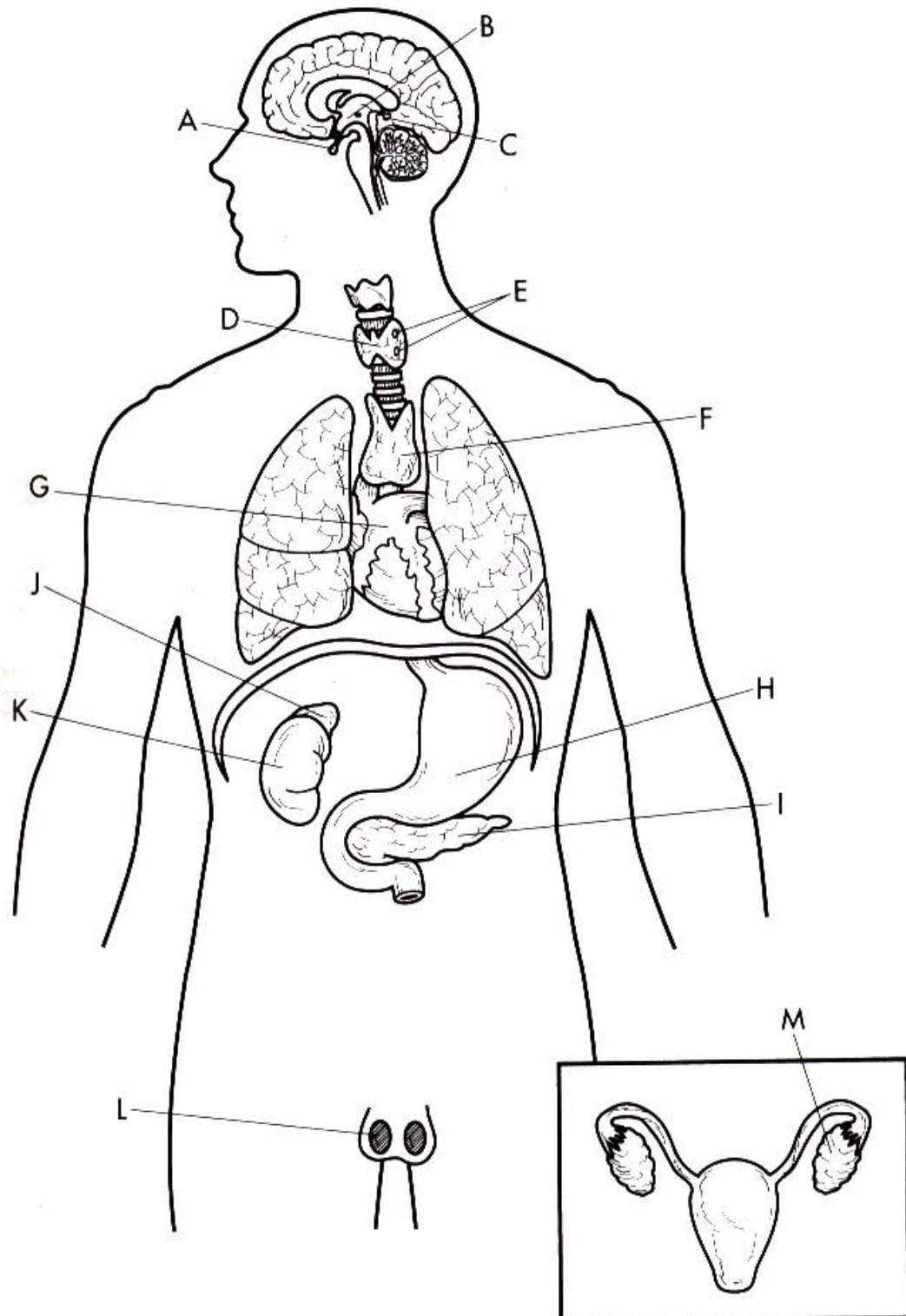
- ___ яєчник
- ___ ампула
- ___ маткова труба
- ___ лобковий симфіз
- ___ отвір уретри
- ___ сечовий міхур
- ___ матка
- ___ піхва
- ___ отвір піхви

- ___ тіло матки
- ___ шийка матки
- ___ бахрома труби
- ___ дно матки
- ___ ампула труби
- ___ яєчникова зв'язка
- ___ яєчник
- ___ піхва

ВПИШІТЬ ВІДПОВІДНІ ЛІТЕРИ ПІД МАЛЮНКОМ

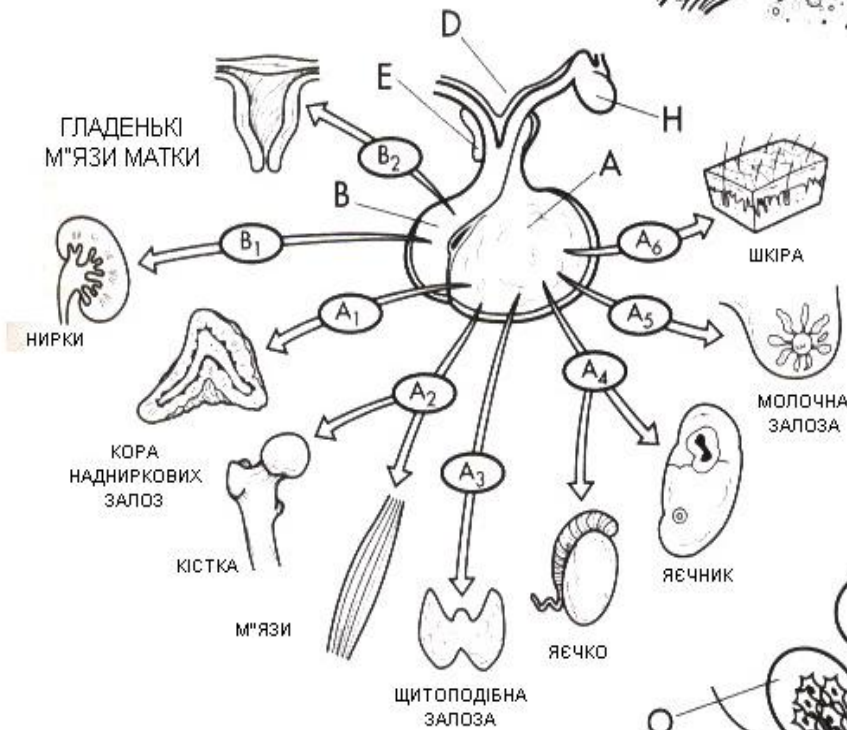
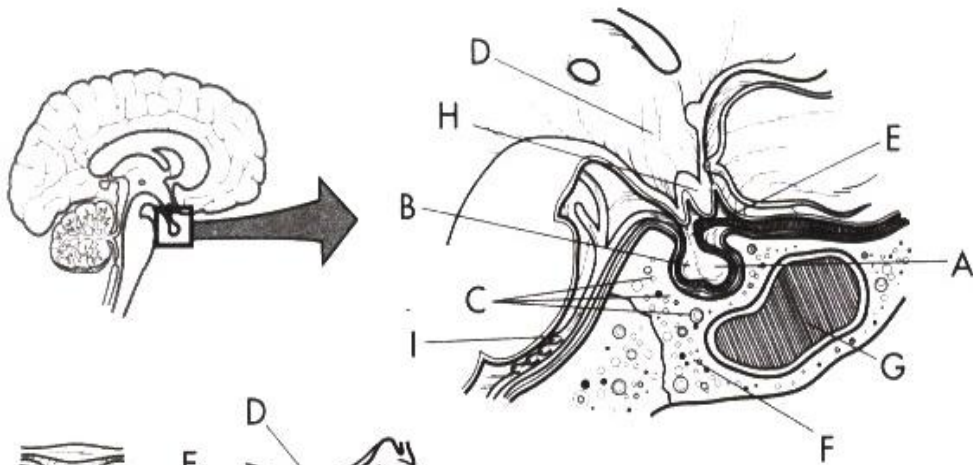
ЕНДОКРИННІ ЗАЛОЗИ

___ яєчник; ___ надниркова залоза; ___ ендокринна частина підшлункової залози; ___ яєчка; ___ дигестивні гормони; ___ вилочкова залоза; ___ щитоподібна залоза; ___ епіфіз; ___ гіпоталамус; ___ гіпофіз; ___ прищитоподібні залози.

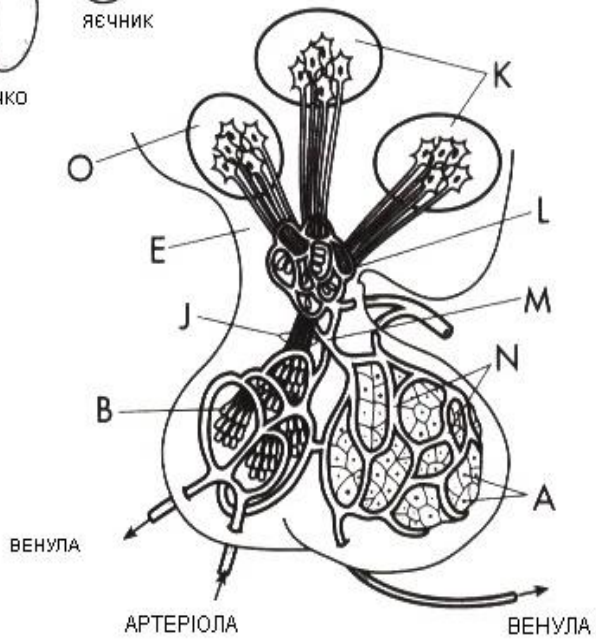
ПІДПИШІТЬ ОСНОВНІ ВІДДІЛИ - А,В,С,Д,Н ТА ГОРМОНИ - А₁-А₆; В₁-В₂ ЗАЛОЗИ

ГІПОФІЗ

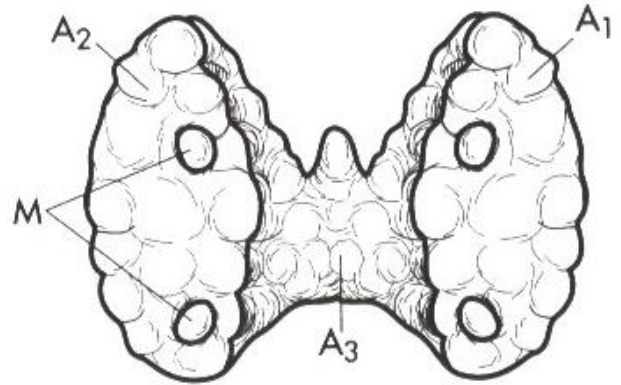
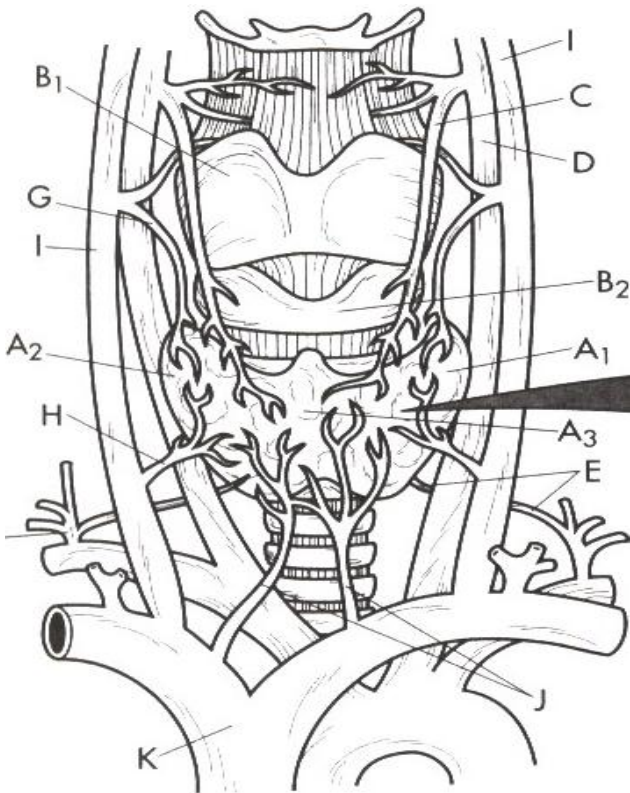
Н
І
К
Л
М
О

А
А₁
А₂
А₃
А₄
А₅
А₆
В
В₁
В₂
С
Д
Е
F
G

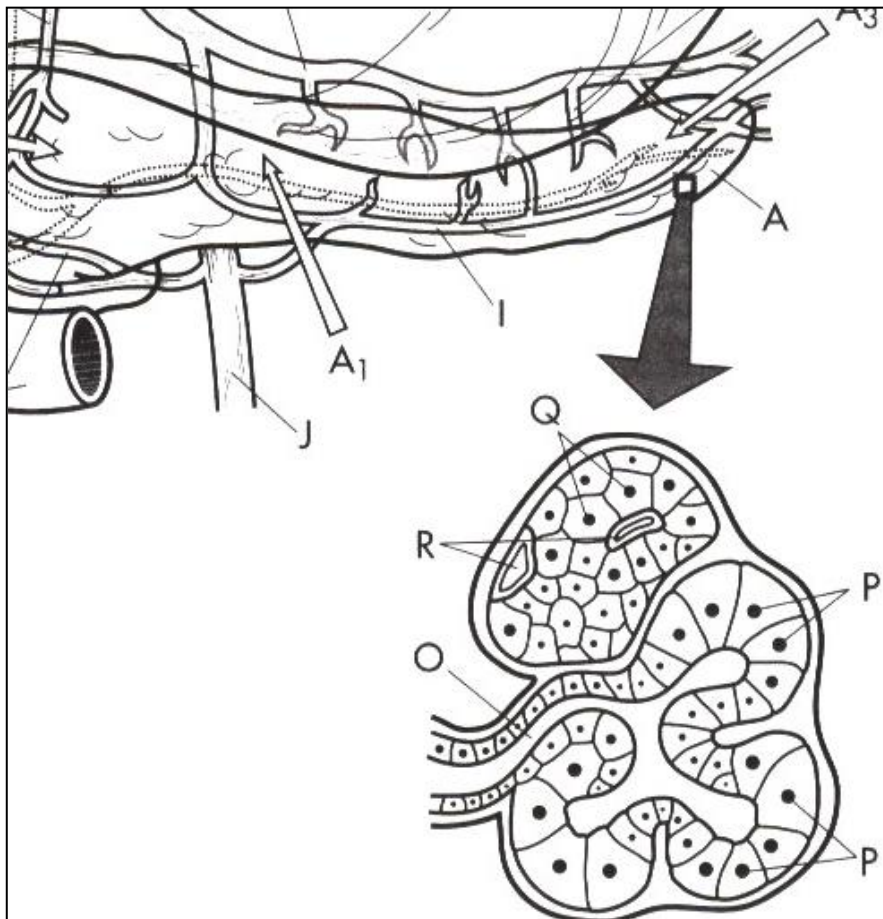

ГІПОФІЗ-ГІПОТАЛАМУС

ВКАЖІТЬ ВІДПОВІДНІ ЛІТЕРИ

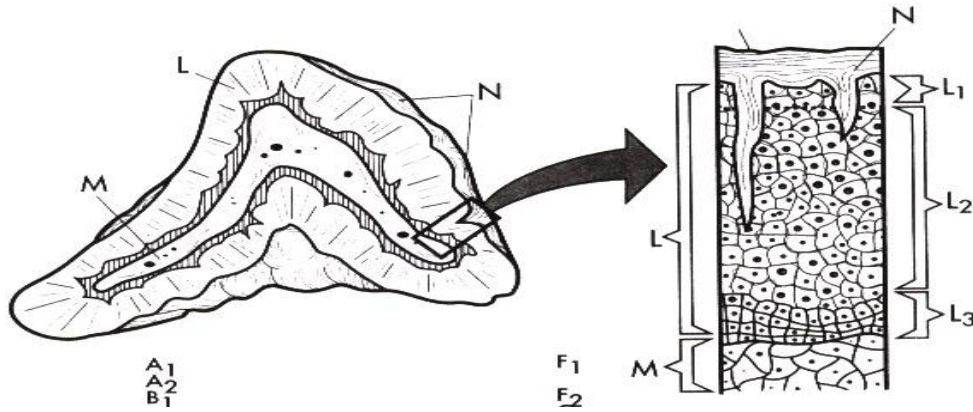
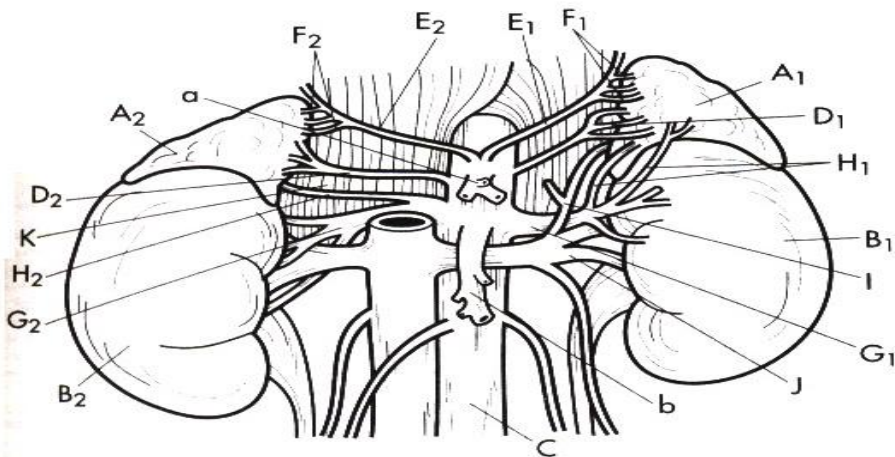

- ___, ___ / ___, ___ щитоподібні артерії
- ___ щитоподібний хрящ
- ___ перстнеподібний хрящ
- ___, ___ частки залози
- ___ першийок щитовидної залози
- ___ паращитовидні залози

- ___ хвіст підшлункової з.
- ___ панкреоцити
- ___ судини залози
- ___ клітини
- панкреатичного острівця (ендокринна частина)
- ___ вивідна протока екзокринної частини залози

НАДНИРКОВА ЗАЛОЗА

___ права надниркова залоза; ___ ліва надниркова залоза; ___, ___ нирки;
 ___ низхідна аорта; ___ фіброзна капсула залози; ___ кіркова речовина;
 ___ мозкова речовина;

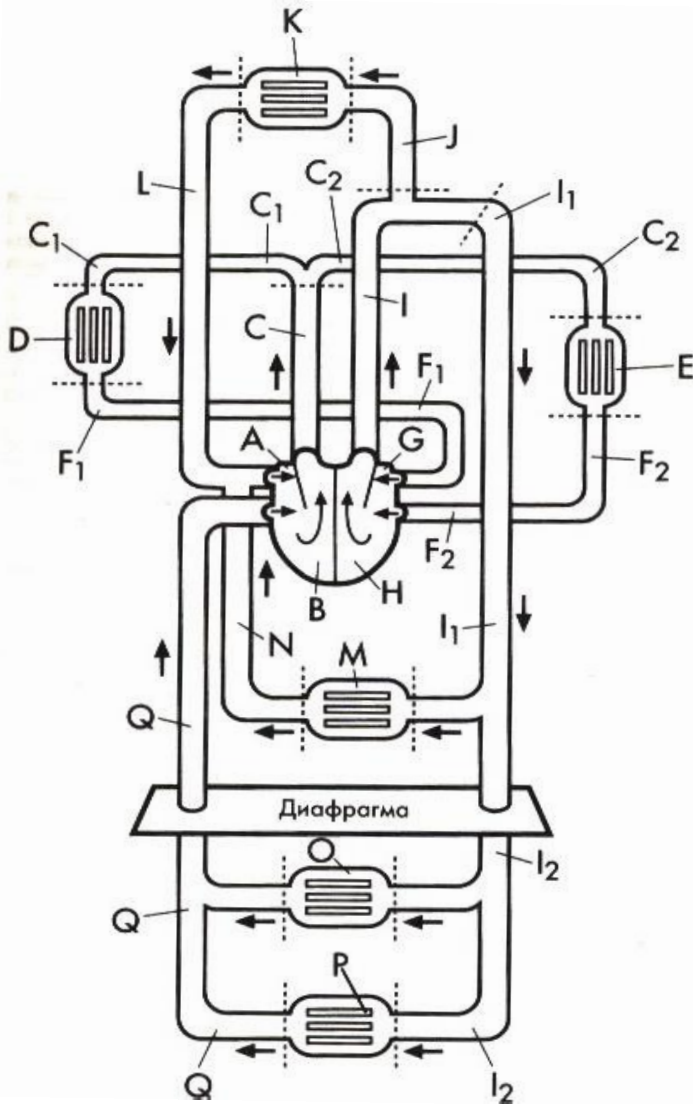
Для відмічених зон кори надниркових залоз позначте гормони, що продукуються в них:

___ клубочкова зона: _____

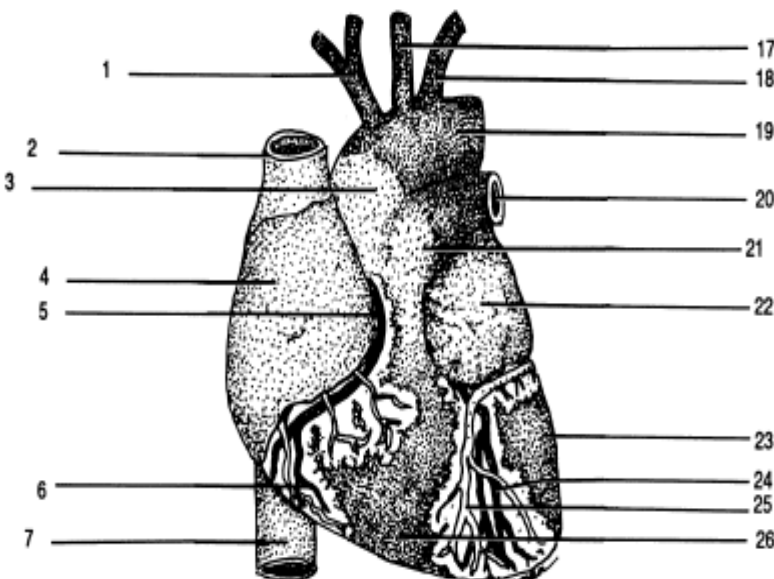
___ сітчаста зона: _____

___ пучкова зона: _____

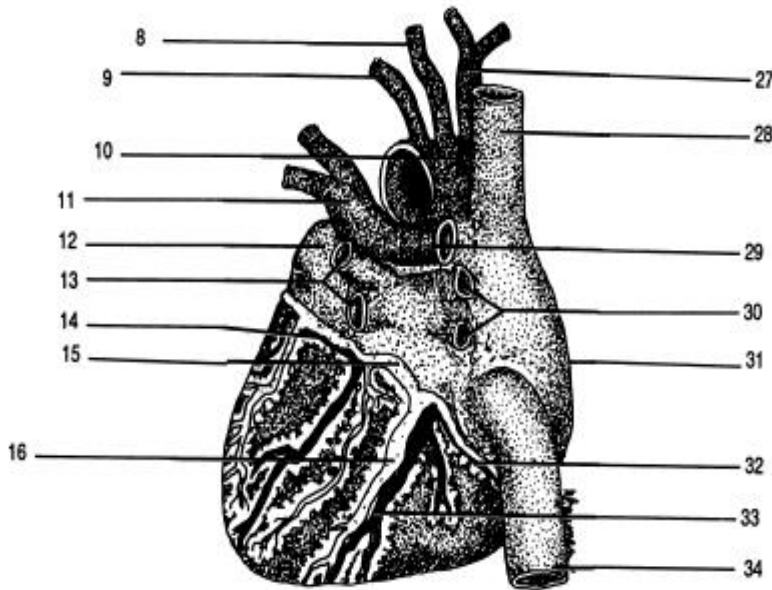
СЕРЦЕВО-СУДИННА СИСТЕМА
СХЕМА КРОВООБІГУ ЛЮДИНИ

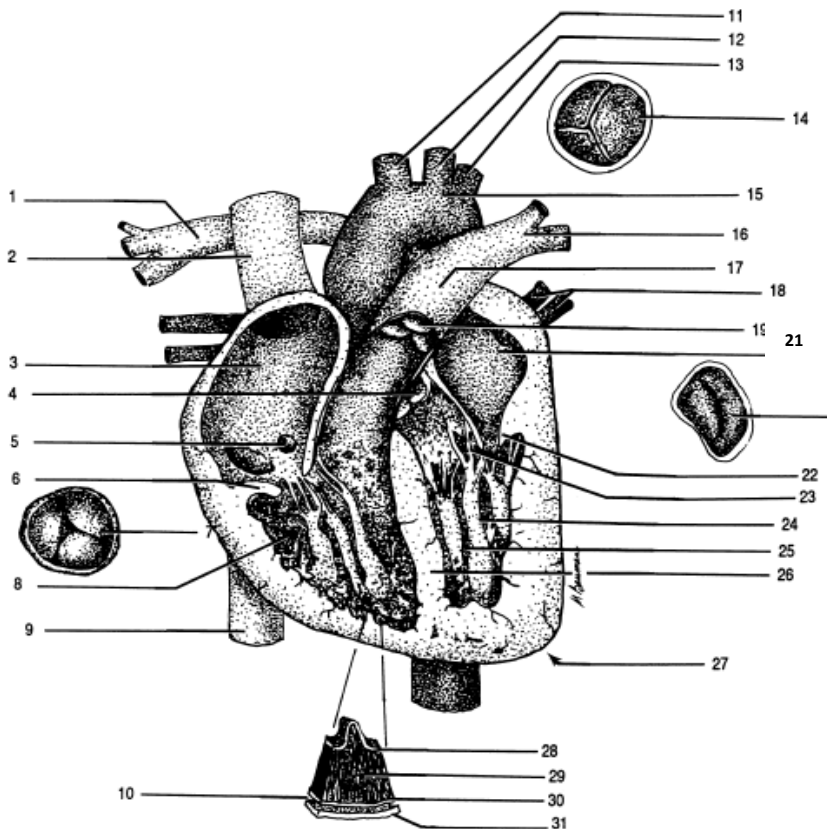
- ___ праві легеневі вени
- ___ ліві легеневі вени
- ___ дуга аорти
- ___ низхідна аорта грудна
- ___ сонна артерія
- ___ верхня порожниста вена
- ___ праве передсердя
- ___ ліве передсердя
- ___ лівий шлуночок
- ___ правий шлуночок
- ___ нижня порожниста вена
- ___ непарна вена
- ___ легеневий стовбур
- ___ права легенева артерія
- ___ ліва легенева артерія
- ___ низхідна аорта черевна
- ___ мікроциркуляторне русло мозку (МЦР)
- ___ МЦР правої легені
- ___ МЦР лівої легені
- ___ МЦР середостіння
- ___ МЦР черевної порожнини
- ___ МЦР нижніх кінцівок

- ___ дуга аорти;
- ___ висхідна аорта;
- ___ велика вена серця;
- ___ нижня порожниста вена;
- ___ легеневий стовбур;
- ___ ліва передня низхідна артерія;
- ___ ліве передсердя;
- ___ ліва спільна сонна артерія;
- ___ ліва легенева артерія;
- ___ ліва під-ключична артерія;
- ___ лівий шлуночок;
- ___ праве передсердя;
- ___ правий шлуночок;
- ___ верхня порожниста вена
- ___ плечоголовний стовбур

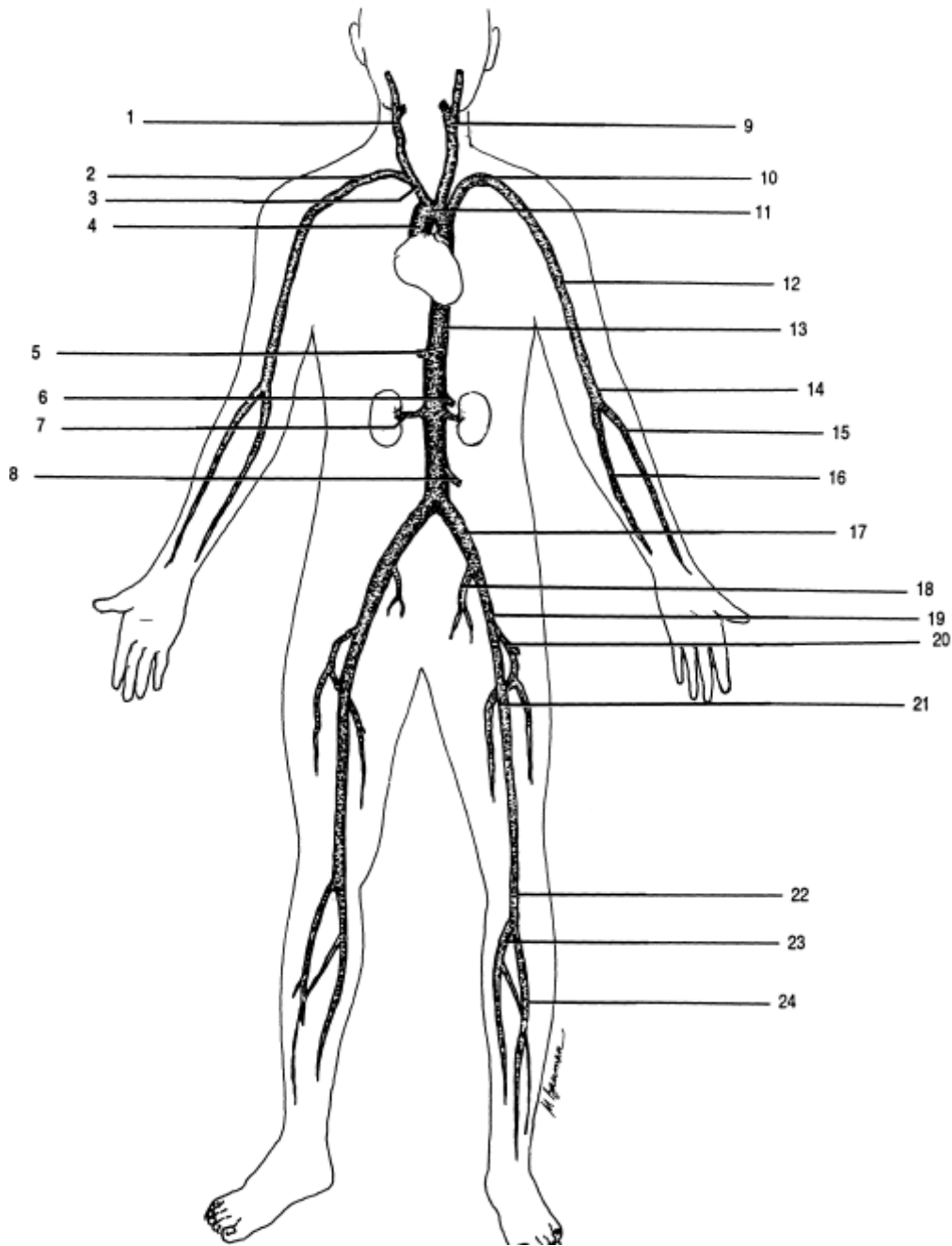
- ___ 8 дуга аорти
- ___ 9 огинача артерія
- ___ 10 нижня порожниста вена
- ___ 11 верхня порожниста вена
- ___ 12 праві легеневі вени
- ___ 13 ліві легеневі вени
- ___ 14 ліва легенева артерія
- ___ 15 права легенева артерія
- ___ 16 праве передсердя
- ___ 17 ліве передсердя
- ___ 18 ліва підключична артерія
- ___ 19 ліва спільна сонна артерія
- ___ 20 плечоголовний стовбур
- ___ 21
- ___ 22
- ___ 23
- ___ 24
- ___ 25
- ___ 26
- ___ 27
- ___ 28
- ___ 29
- ___ 30
- ___ 31
- ___ 32
- ___ 33
- ___ 34

- ___ 1 аорта
- ___ 2 півмісяцевий клапан аорти
- ___ 3 верхівка
- ___ 4 сухожилкові хорди
- ___ 5 ендокард
- ___ 6 епікард (вісцеральний перикард)
- ___ 7 нижня порожниста вена
- ___ 8 плечоголовний стовбур
- ___ 9 міжшлуночкова перегородка
- ___ 10 ліве передсердя
- ___ 11 ліва спільна сонна арт-я
- ___ 12 ліва легенева артерія
- ___ 13 ліва підключична артерія
- ___ 14 лівий шлуночок
- ___ 15 мітральний клапан
- ___ 16 міокард
- ___ 17 відкритий коронарний синус
- ___ 18 сосочковий м'яз
- ___ 19 пристінковий
- ___ 20
- ___ 21
- ___ 22
- ___ 23
- ___ 24
- ___ 25
- ___ 26
- ___ 27
- ___ 28
- ___ 29
- ___ 30
- ___ 31

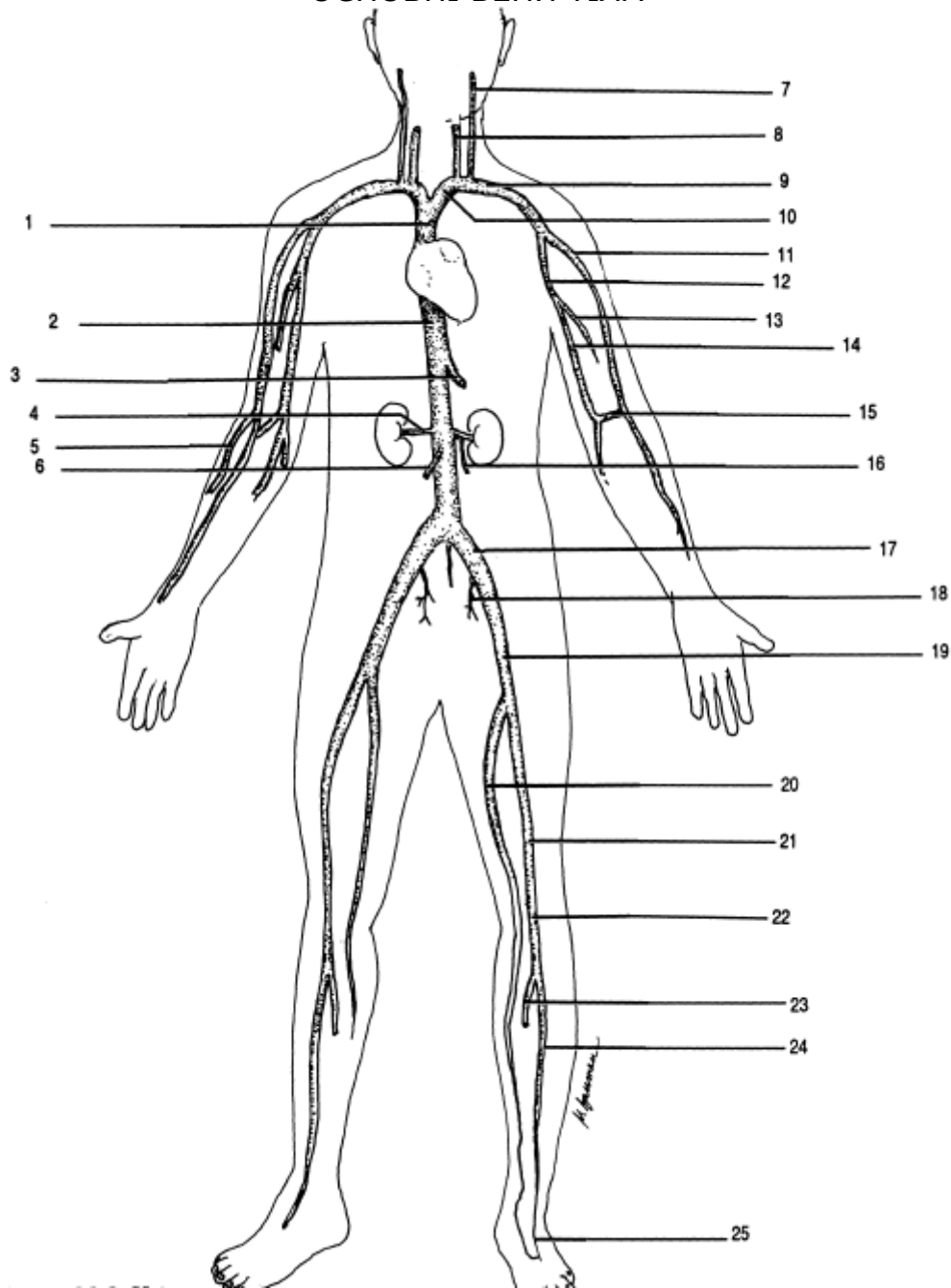
(парієтальний) перикард; ___ порожнина перикарду;
 ___ півмісяцевий клапан легеневого стовбура; ___ легеневий стовбур
 ___ праве передсердя; ___ права легенева артерія; ___ правий шлуночок
 ___ верхня порожниста вена; ___ тристулковий клапан.

ОСНОВНІ АРТЕРІЇ ТІЛА

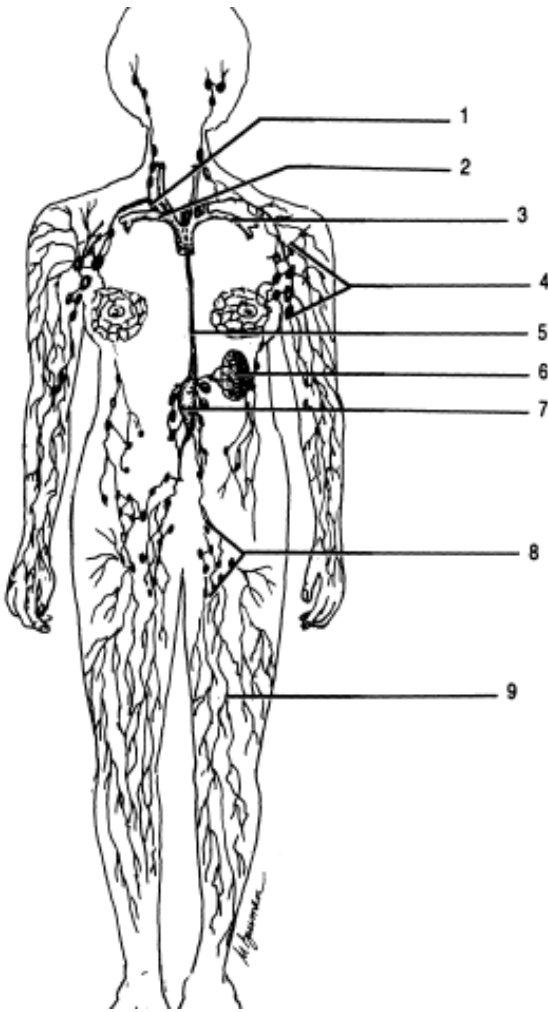
___ передня великогомілкова артерія; ___ дуга аорти; ___ висхідна аорта;
___ підпахвова артерія; ___ плечова артерія; ___ черевний стовбур;
___ спільна клубова артерія; ___ глибока стегнова артерія; ___ низхідна аорта
___ зовнішня клубова артерія; ___ стегнова артерія; ___ нижня брижова артерія;
___ плечоголовний стовбур; ___ внутрішня клубова артерія; ___ ліва спільна
сонна артерія; ___ ліва підключична артерія; ___ підколінна артерія; ___ задня
великогомілкова артерія; ___ променева артерія; ___ ниркова артерія; ___ права
спільна сонна артерія; ___ права підключична артерія; ___ верхня брижова
артерія; ___ ліктьова артерія.

ОСНОВНІ ВЕНИ ТІЛА

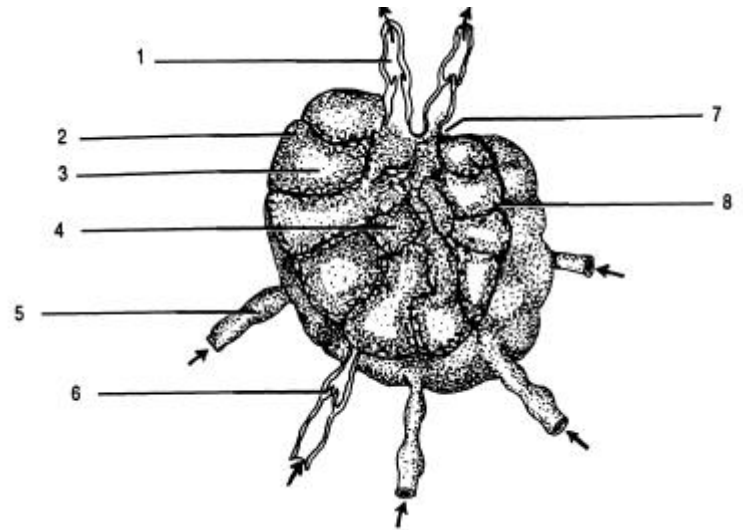

___ середня вена ліктя; ___ передня великогомілкова вена; ___ плечова вена
___ підпахвова вена; ___ основна вена; ___ головна вена; ___ спільна клубова
вена; ___ тильна венозна дуга; ___ зовнішня клубова вена; ___ зовнішня яремна
вена; ___ стегнова вена; ___ велика підшкірна (прихована) вена; ___ печінкова
вена; ___ нижня порожниста вена; ___ внутрішня клубова вена; ___ внутрішня
яремна вена; ___ ліва ячкова (яєчниковна) вена; ___ додаткова головна вена;
___ підколінна вена; ___ задня великогомілкова вена; ___ ниркова вена;
___ права ячкова (яєчниковна) вена; ___ підключична вена;
___ верхня порожниста вена.

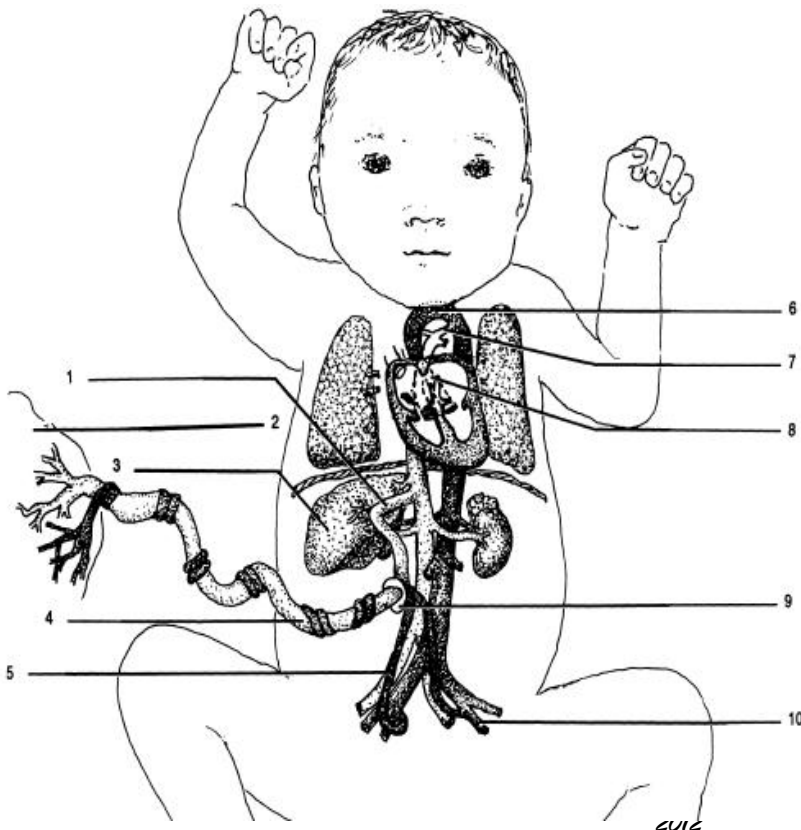
ЛІМФАТИЧНА СИСТЕМА

- ___ підпахвові лімфатичні вузли
- ___ пахвинні лімфатичні вузли
- ___ ліва підключична вена
- ___ лімфатичні судини
- ___ права лімфатична протока
- ___ права підключична вена
- ___ селезінка
- ___ грудна протока
- ___ цистерна

- ___ приносні лімфатичні судини
- ___ капсула; ___ клапан;
- ___ кіркова речовина
- ___ гермінальний центр
- ___ виносні лімфатичні судини
- ___ ворота вузла
- ___ мозкова речовина

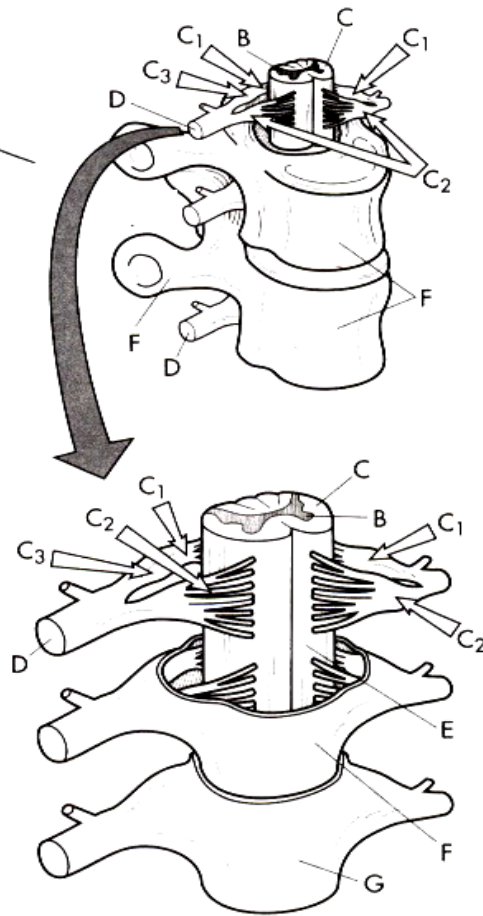
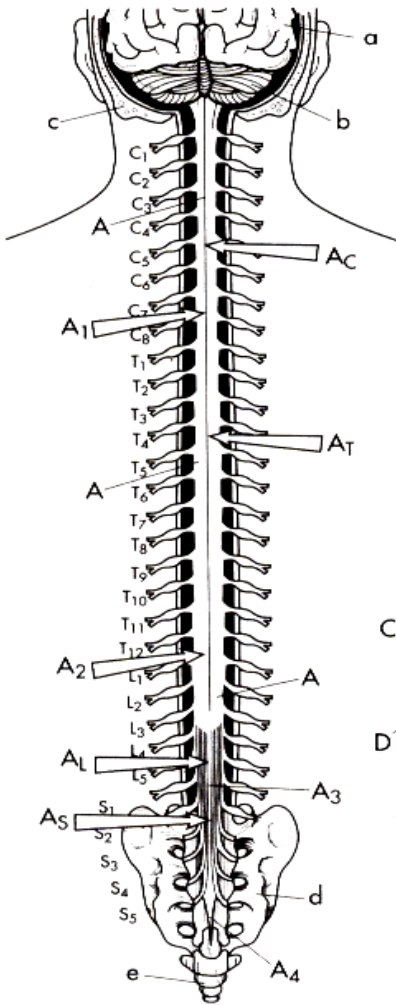

КРОВООБІГ У ПЛОДА

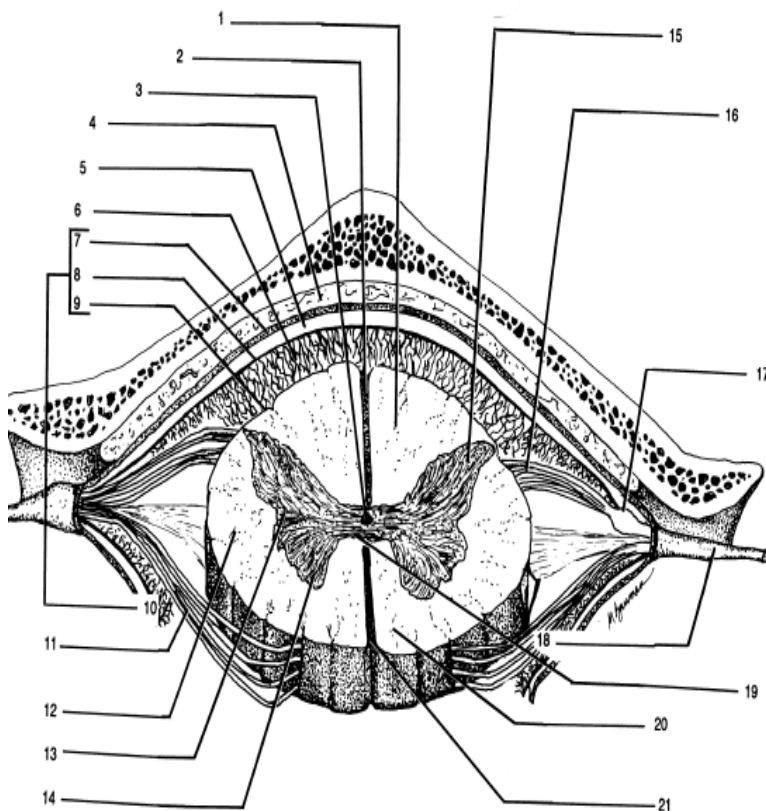
- ___ аорта
- ___ аортальна (Боталова) протока
- ___ венозна протока
- ___ овальний отвір
- ___ внутрішня клубова артерія
- ___ печінка
- ___ плацента
- ___ пупкова артерія
- ___ пупкова вена
- ___ пупок

СПИННИЙ МОЗОК

Вкажіть літери, що відповідають визначенням:

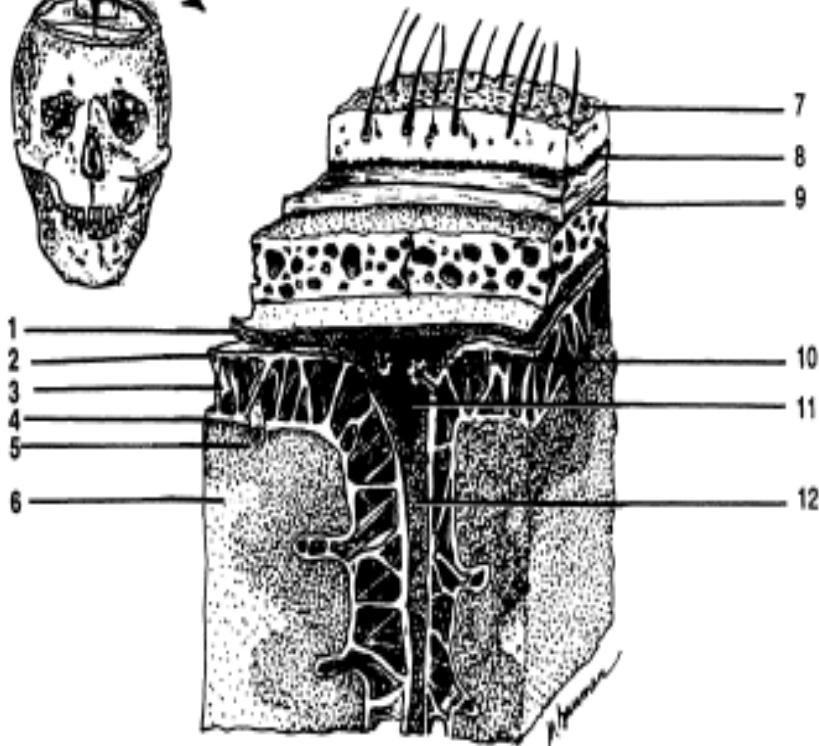

- ___ кінцевий мозок
- ___ мозочок
- ___ спинний мозок
- ___ шийні сегменти
- ___ грудні сегменти
- ___ поперекові
- ___ крижові
- ___ задні корінці
- ___ передні корінці
- ___ спинномозковий нерв
- ___ спинномозковий вузол
- ___ сіра речовина
- ___ біла речовина

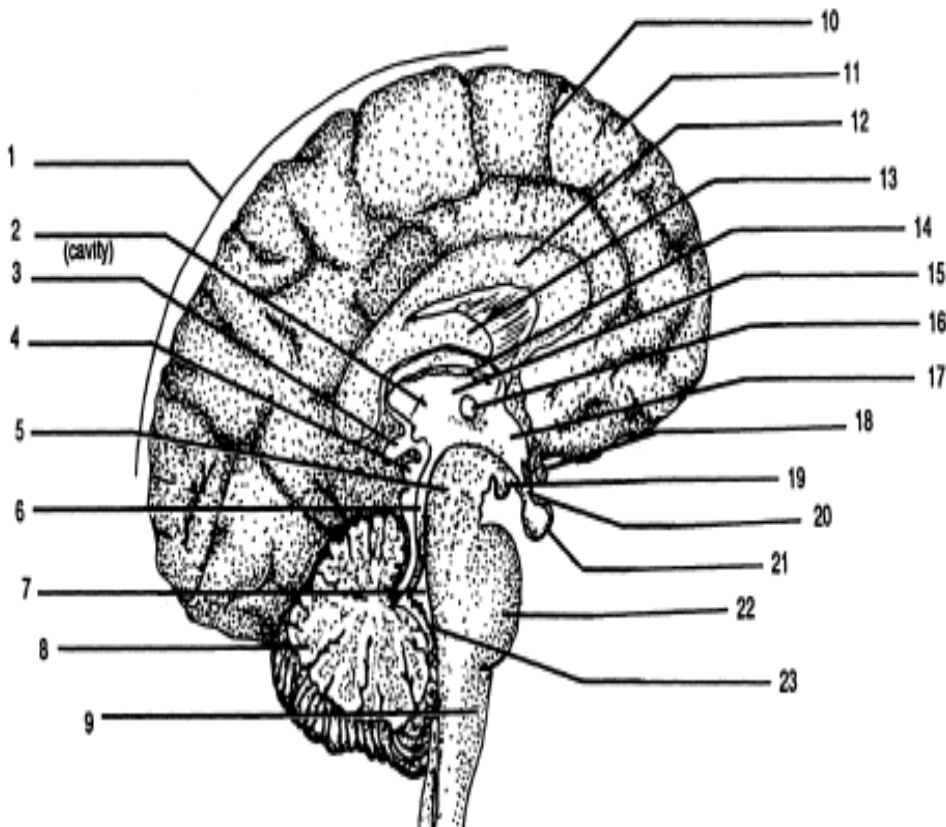

- ___ передній канатик
- ___ передній ріг
- ___ передня серединна щілина
- ___ передній корінець
- ___ павутинна оболона
- ___ центральний канал
- ___ тверда оболона
- ___ епідуральний простір
- ___ бічний канатик
- ___ оболони спинного мозку
- ___ м'яка оболона
- ___ задній канатик
- ___ задній ріг
- ___ задня серединна борозна
- ___ задній корінець
- ___ спинномозковий вузол
- ___ спинномозковий нерв
- ___ підпавутинний простір
- ___ субдуральний простір

ГОЛОВНИЙ МОЗОК
СТОВБУР МОЗКУ

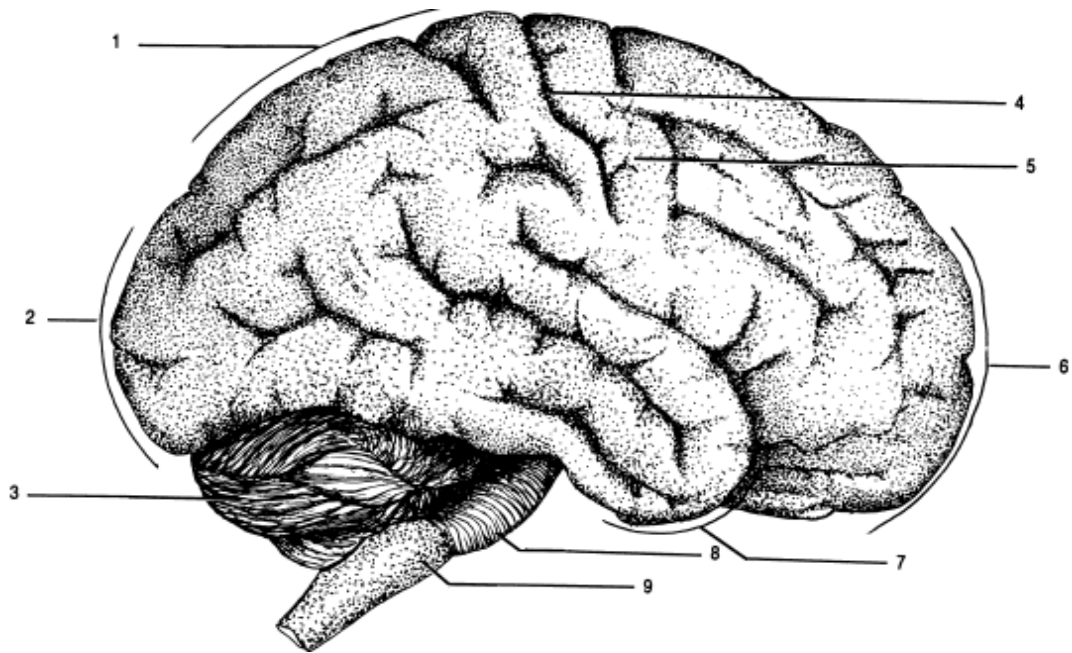

- ___ пахіонові грануляції
- ___ павутинна оболона
- ___ кістка
- ___ тверда оболона
- ___ мозковий серп
- ___ сіра речовина
- ___ окістя
- ___ м'яка оболона
- ___ сагітальний синус
- ___ скальп (сухожилковий шолом)
- ___ біла речовина

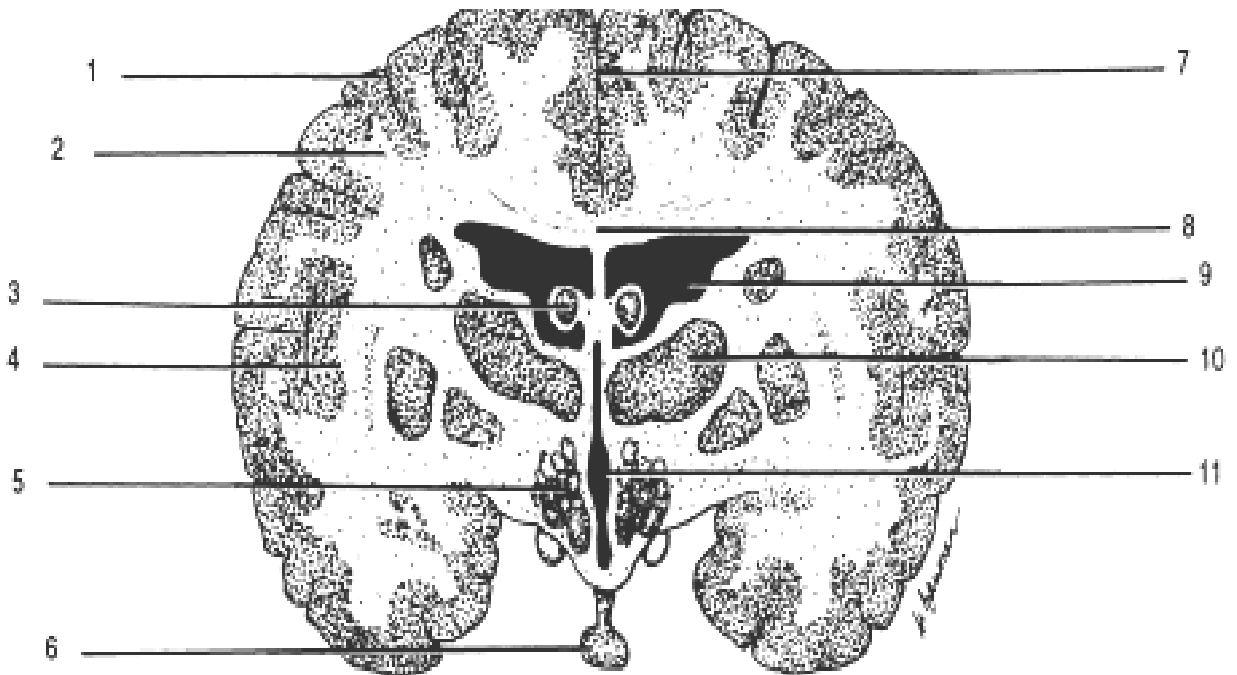

- ___ Сільвієв водогін
- ___ мозочок;
- ___ ніжки мозку
- ___ кінцевий мозок
- ___ мозолисте тіло
- ___ склепіння;
- ___ 4-й шлуночок
- ___ звивина;
- ___ гіпоталамус
- ___ лійка;
- ___ сосочкове тіло
- ___ зорове перехрестя
- ___ шишковидне тіло
- ___ гіпофіз;
- ___ міст
- ___ таламус;
- ___ 3-й шлуночок

КІНЦЕВИЙ МОЗОК

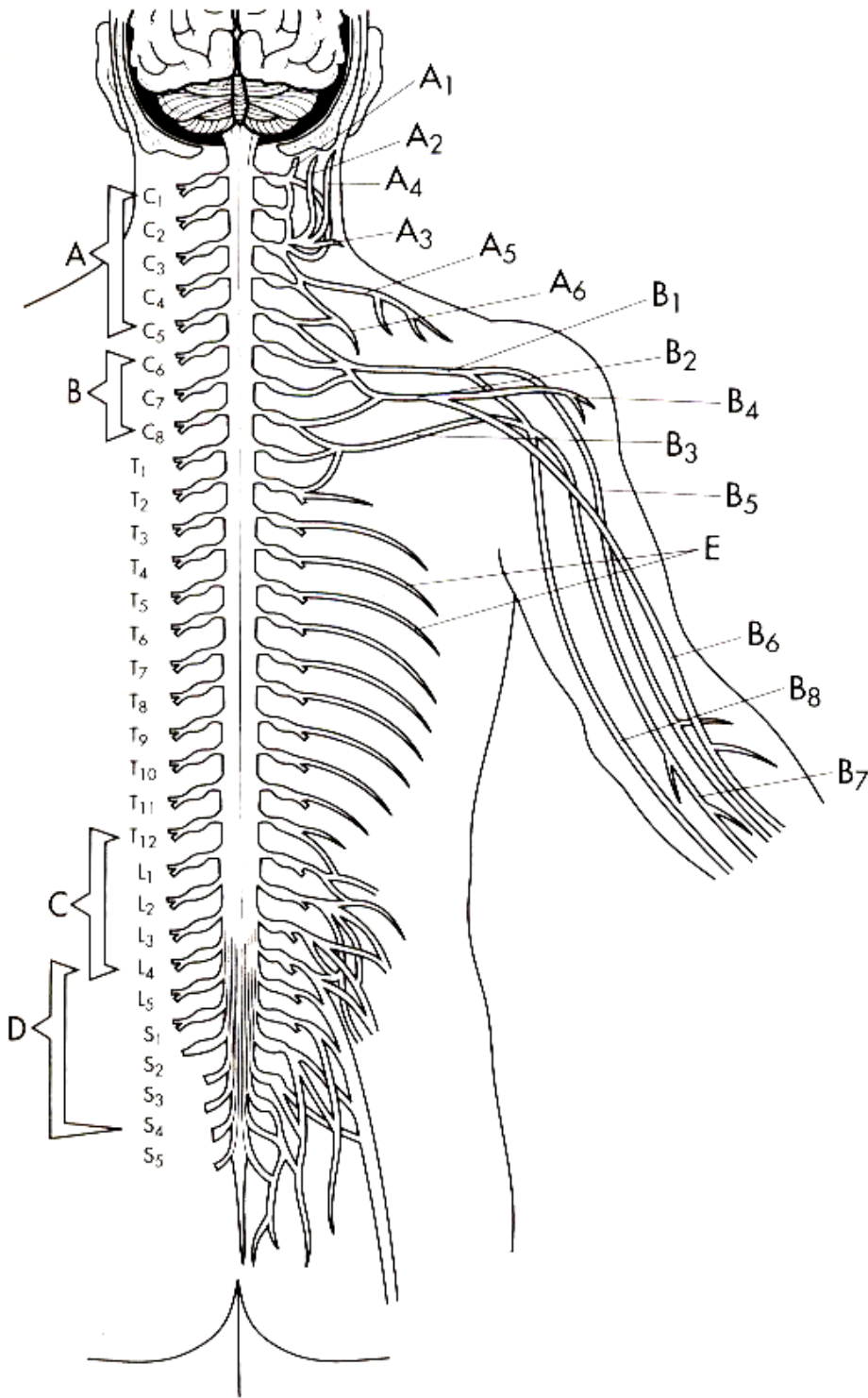
___ мозочок; ___ лобна частка; ___ звивина; ___ довгастий мозок;
___ потилична частка; ___ тім'яна частка; ___ міст; ___ борозна;
___ скронева частка

___ мозолисте тіло; ___ склепіння; ___ сіра речовина; ___ гіпоталамус;
___ бічний шлуночок; ___ поздовжня мозкова щілина; ___ гіпофіз;
___ таламус; ___ 3-й шлуночок; ___ біла речовина

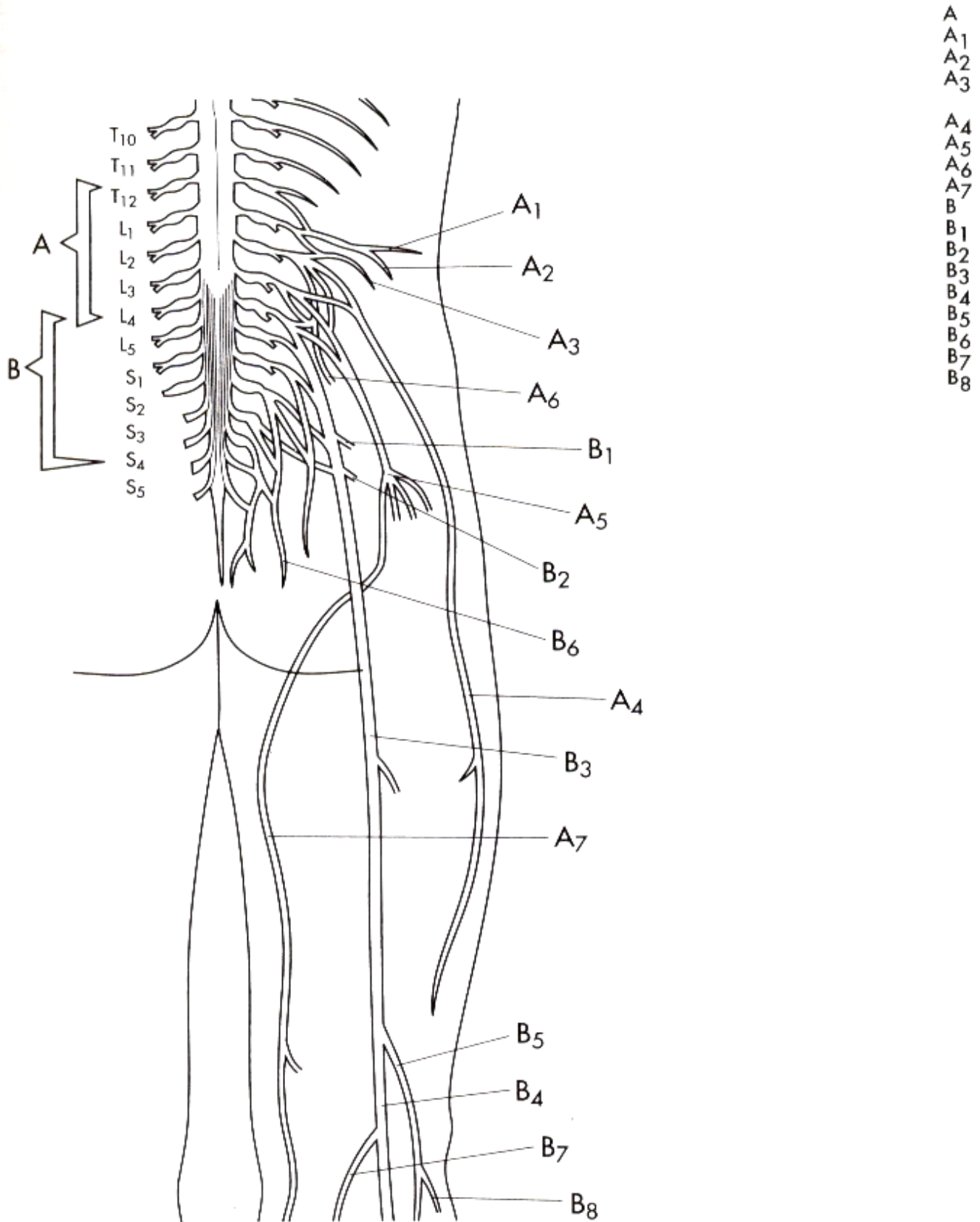
ПЕРИФЕРІЙНА НЕРВОВА СИСТЕМА

ШИЙНЕ ТА ПЛЕЧОВЕ СПЛЕТІННЯ

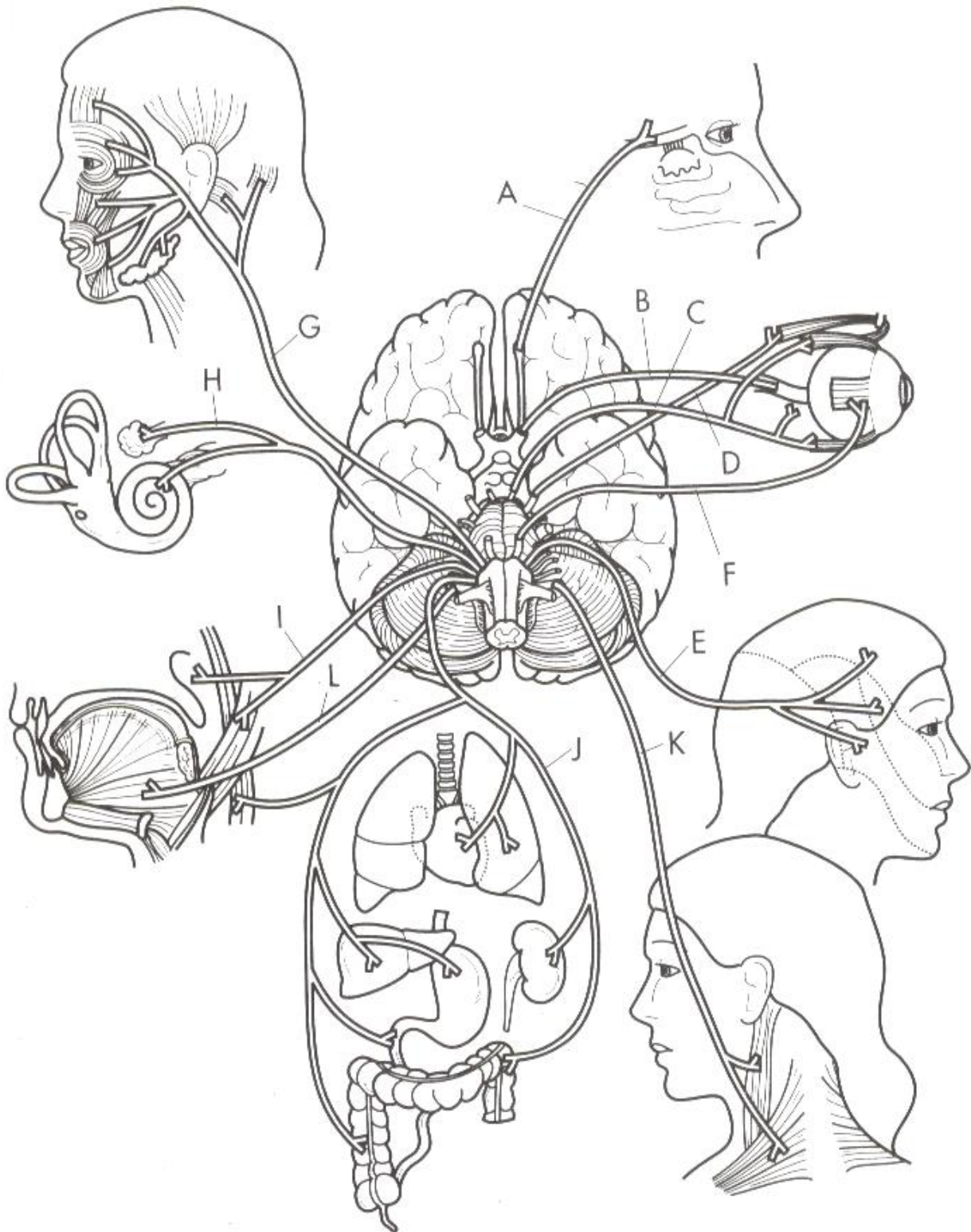

- A
- A₁
- A₂
- A₃
- A₄
- A₅
- A₆
- B
- B₁
- B₂
- B₃
- B₄
- B₅
- B₆
- B₇
- B₈
- C
- D
- E

ПОПЕРЕКОВЕ ТА КРИЖОВЕ СПЛЕТІННЯ

ЧЕРЕПНІ НЕРВИ

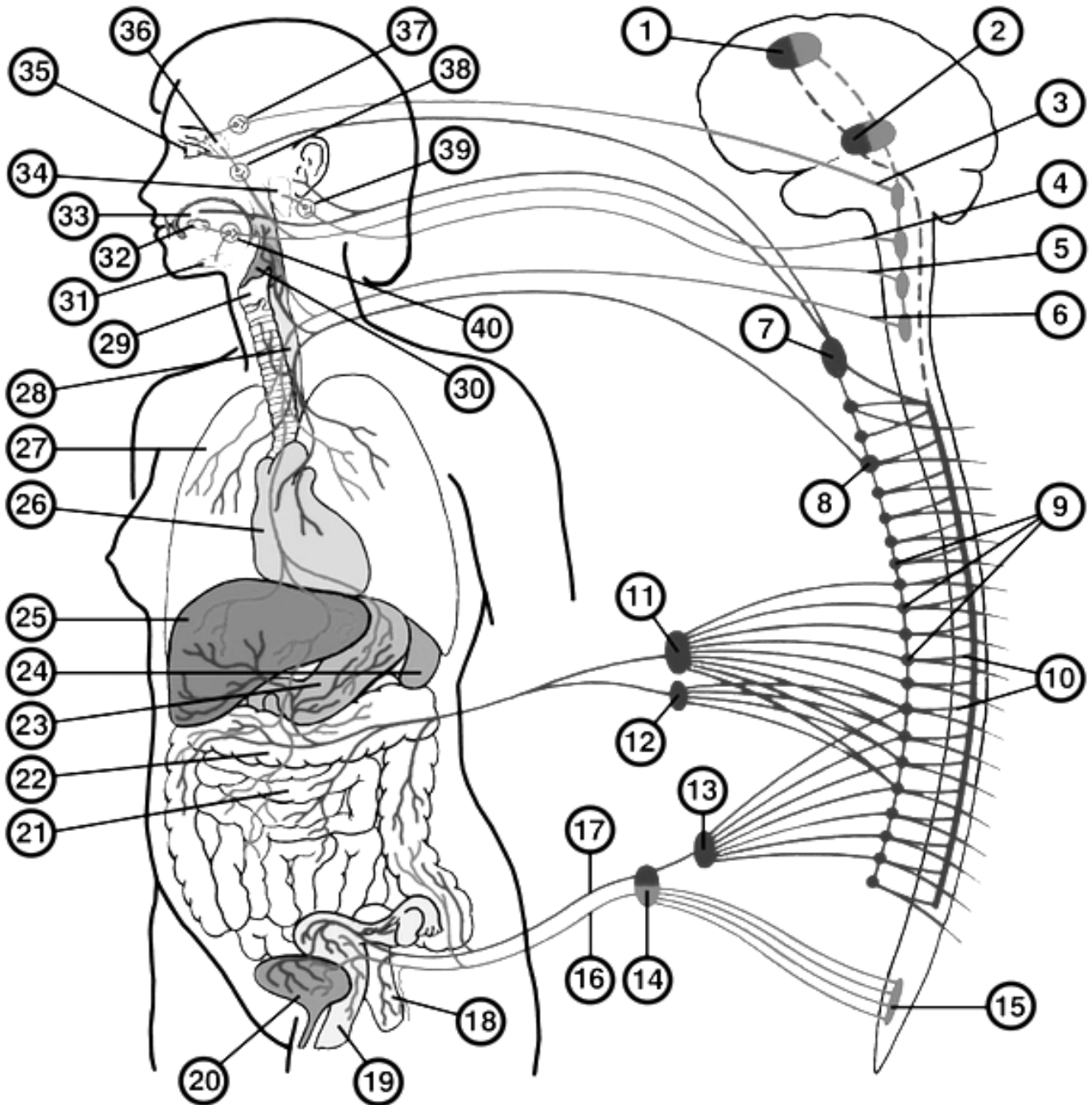

A
B
C
D
E
F

G
H
I
J
K
L

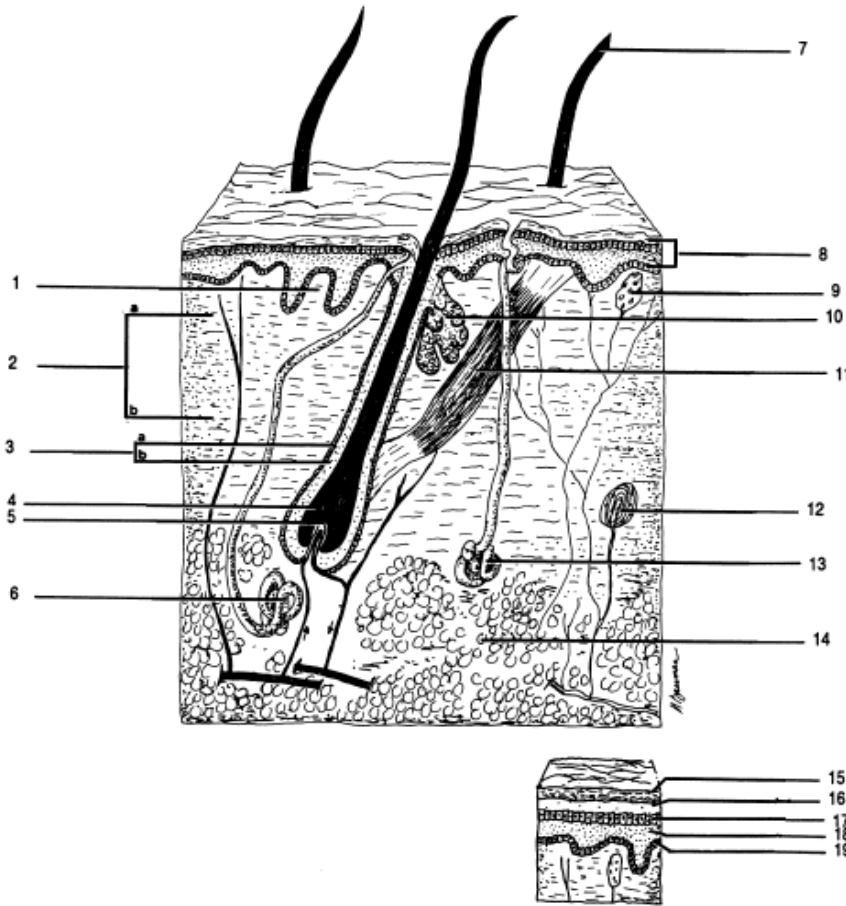
ВЕГЕТАТИВНА НЕРВОВА СИСТЕМА

Підпишіть вказані номери

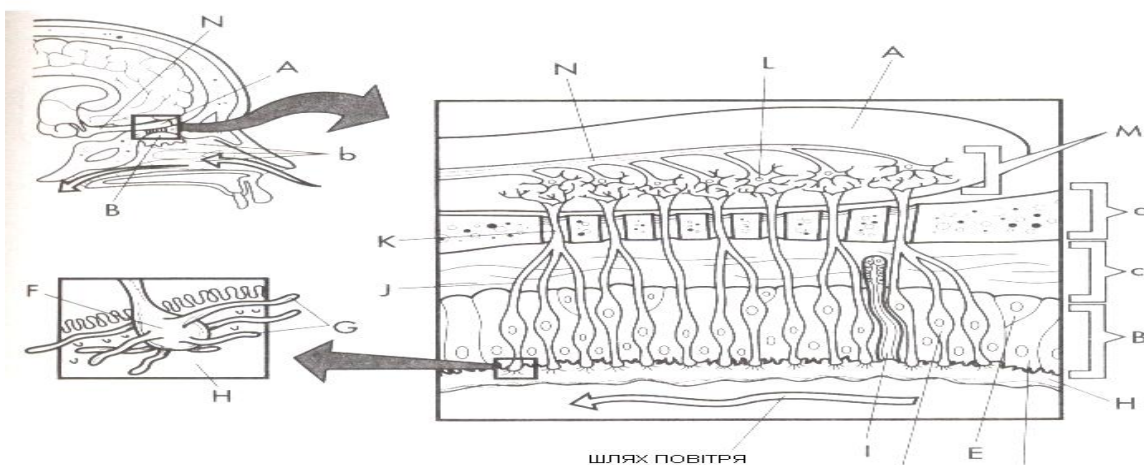
- 3 — _____; 4 — _____; 5 — _____;
 6 — _____; 7 — _____;
 11 — _____; 12 — _____;
 13 — _____; 15 — _____;
 18 — _____; 19 — _____; 20 — _____; 21 — _____;
 _____; 22 — _____; 23 — _____; 24 — _____;
 25 — _____; 26 — _____; 27 — _____; 28 — _____;
 29 — _____; 30 — _____; 33 — _____; 34 — _____;
 35 — _____; 36 — _____; 37 — _____;
 38 — _____; 39 — _____; 40 — _____.

ОРГАНИ ЧУТТЯ

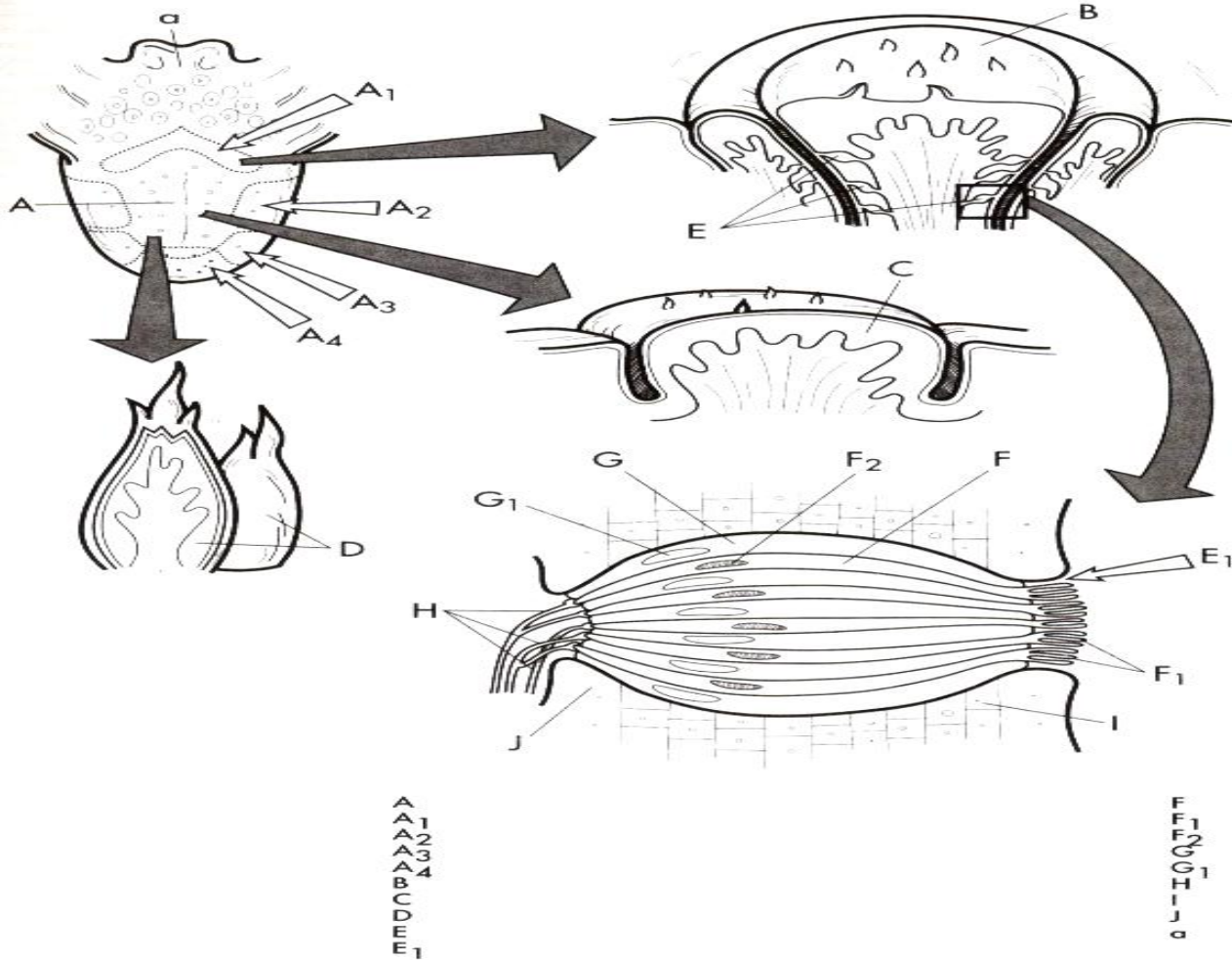
- ___ апокринова залоза
- ___ м'яз підіймач волосини
- ___ цибулина
- ___ сосочок шкіри
- ___ дерма
- ___ еккринова залоза
- ___ епідерміс
- ___ зовнішня оболонка кореня
- ___ волосяний фолікул
- ___ волосяний сосочок
- ___ внутрішня оболонка кореня
- ___ клубочки Мейснера (дотик)
- ___ тільця Пачіні (тиск)
- ___ сосочковий шар
- ___ волосина
- ___ ретикулярний шар
- ___ жирова залоза
- ___ базальний (ростковий) шар
- ___ роговий шар
- ___ зернистий шар
- ___ блискучий шар
- ___ шипуватий шар

ОРГАНИ НЮХУ \ НЮХОВІ РЕЦЕПТОРИ \

- ___ нюхові клітини;
- ___ нюховий нерв;
- ___ дирччаста пластинка решітчастої кістки;
- ___ синапси;
- ___ аферентні волокна нюхового нерва;
- ___ опорні клітини

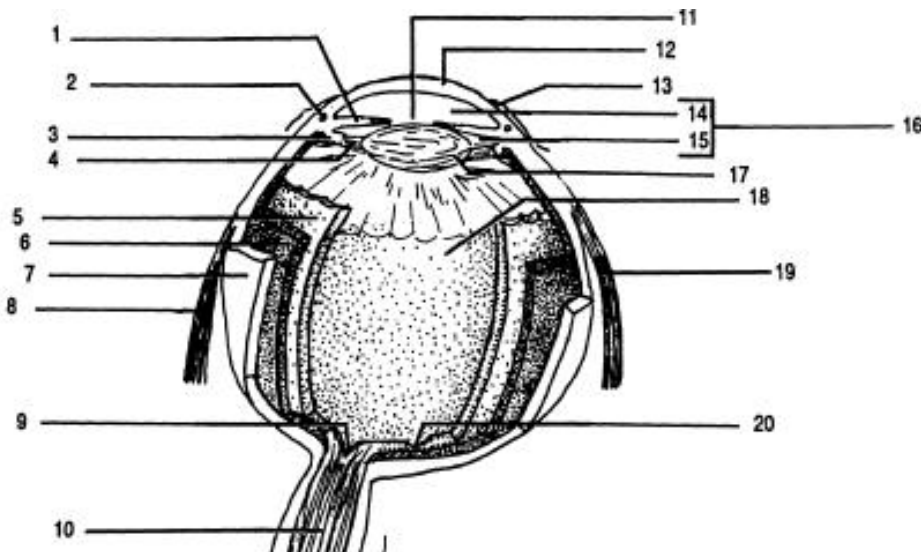
ОРГАНИ СМАКУ \ СМАКОВІ РЕЦЕПТОРИ \

A
A1
A2
A3
A4
B
C
D
E
E1

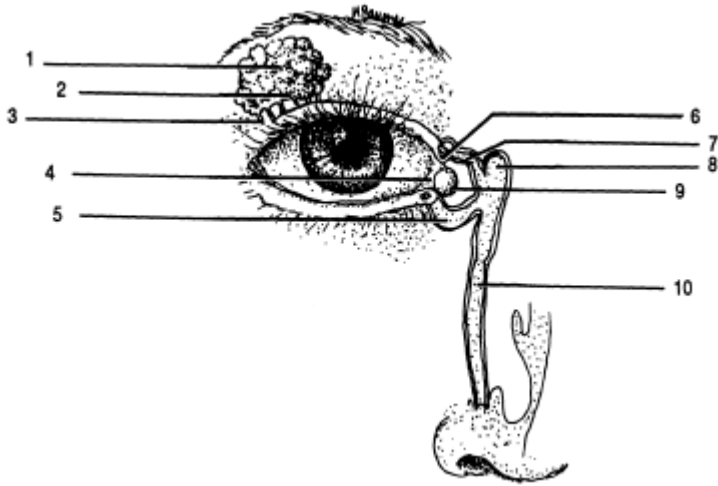
F
F1
F2
G
H
I
J
J1

ОРГАН ЗОРУ

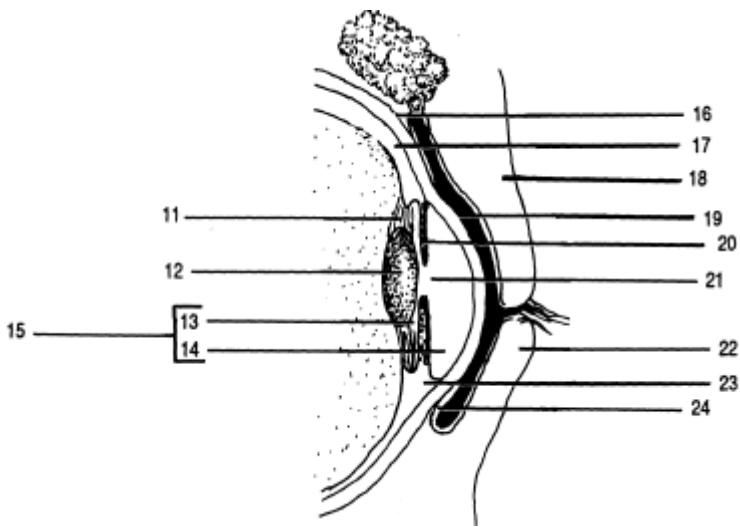

- ___ передня камера
- ___ Шлемов канал
- ___ війчатє тїло
- ___ кон'юнктива
- ___ рогівка
- ___ райдужка
- ___ зовнїшній прямиий м'яз
- ___ кришталик
- ___ жовта пляма
- ___ присередній прямиий м'яз
- ___ зоровий диск; ___ зоровий нерв; ___ задня камера; ___

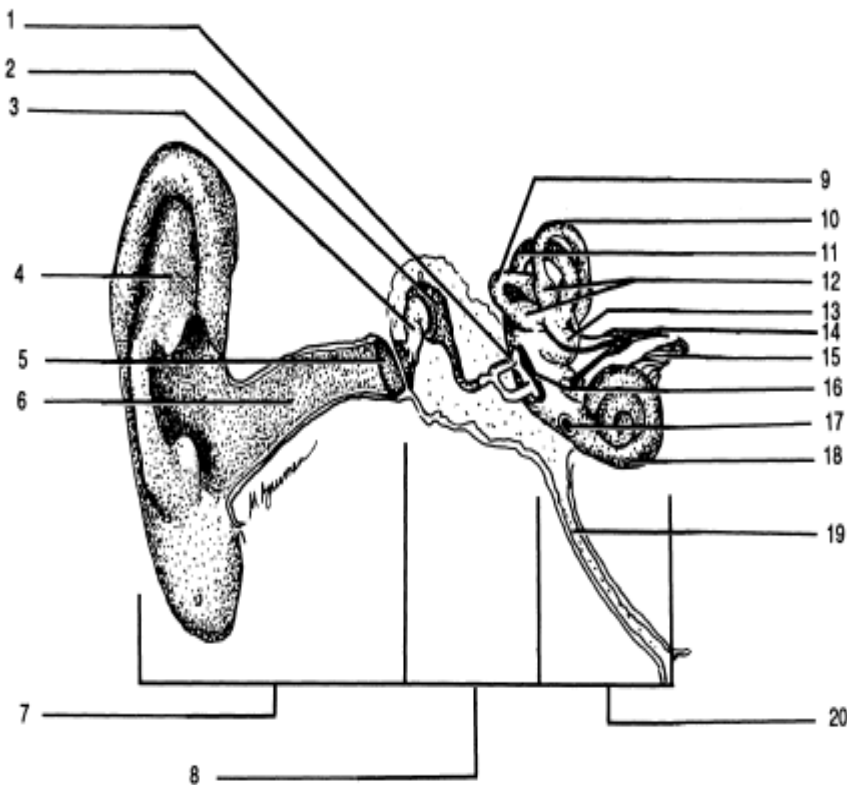
зіниця; ___ сітківка; ___ склера; ___ скловидне тїло; ___ водяниста волога;

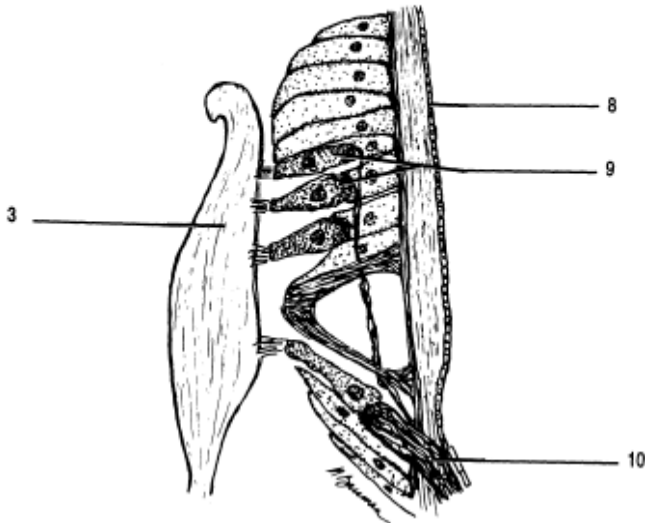
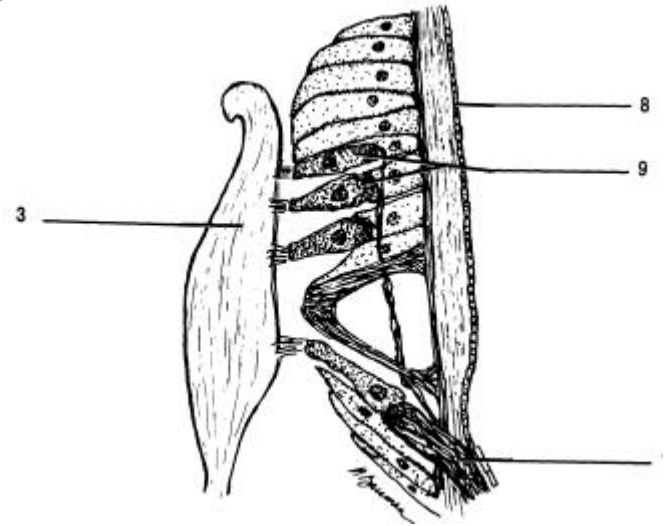
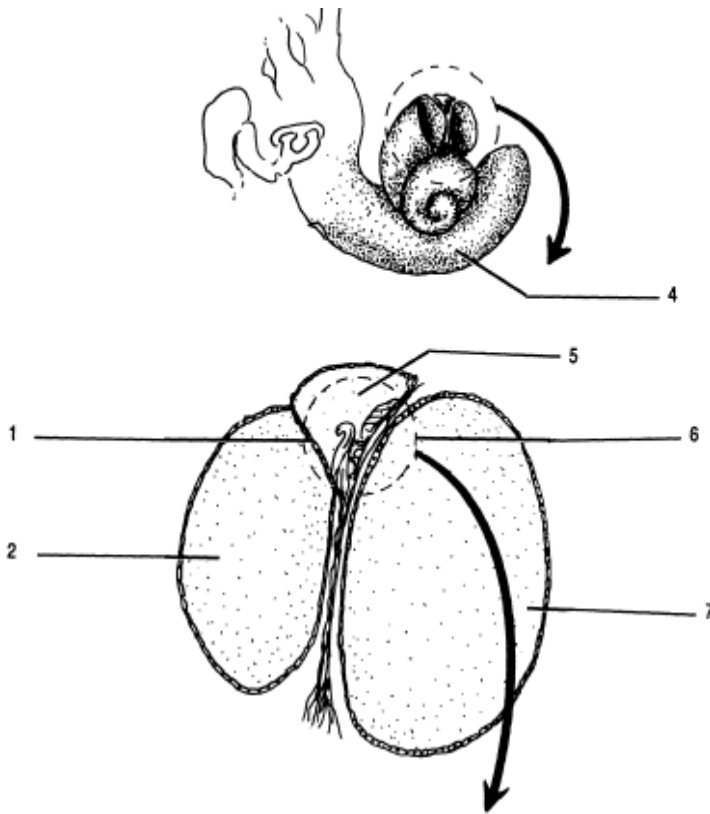
- передня камера
- гребінь
- судинна оболонка
- війчасте тіло
- кон'юнктива
- рогівка
- повіка
- нижній сльозовий каналець
- сльозова залоза
- райдужка
- сльозова точка
- сльозний мішок
- кришталік
- нососльозний канал

- задня камера
- зіниця
- склера
- верхній сльозовий каналець
- ампула півколового каналу
- вушна раковина
- завитка
- слухова гілка VIII пари ЧМН
- Євстахієва труба
- зовнішній слуховий канал
- зовнішнє вухо
- коваделко
- середнє вухо
- бічний півмісяцевий каналець

- молоточок
- внутрішнє вухо
- овальне вікно
- задній півмісяцевий каналець
- кругле вікно
- стремінце
- верхній півколовий каналець
- барабанна перетинка
- присінок

- ___ основна мембрана
- ___ завитка
- ___ завиткова протока
- ___ волокна завиткового нерва
- ___ волоскові клітини
- ___ Кортієв орган
- ___ барабанна драбина
- ___ присінкова драбина
- ___ покривна мембрана
- ___ присінкова мембрана

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Визначення на гістологічних препаратах основних видів тканин та їх структурних особливостей.
2. Визначення видів кісток та частини скелета, до яких вони належать.
3. Визначення хребців різних відділів хребта за особливостями їхньої будови.
4. Промацування на людині та визначення на скелеті: остистих відростків хребців, фізіологічних вигинів хребта, яремної вирізки груднини, її мечоподібного відростка, кута груднини, міжребрових проміжків, підгруднинного кута.
5. Визначення відділів довгих трубчастих кісток.
6. Визначення кісток, що утворюють великий і малий таз, межі між великим і малим тазом, верхнього та нижнього отворів таза.
7. Демонстрування на скелеті статевих відмінностей таза.
8. Визначення на скелеті та промацування на людині клубового гребеня, верхньої передньої клубової ості, сідничного горба, великого вертлюга стегнової кістки, наколінка, присередньої та бічної кісточок.
9. Визначення за допомогою тазоміру на скелеті та на людині основних розмірів таза.
10. Промацування на людині та визначення на скелеті: ключиці, ості лопатки, надостьової, підостьової ямок, бічного і нижнього кута лопатки, присереднього та бічного надвіростків плечової кістки та її ліктьового відростка, нижнього кінця променевої кістки, п'ясткових кісток і кісток пальців.
11. Визначення на скелеті та на рентгенограмах особливостей будови суглобів і неперервних з'єднань кісток осьового та додаткового скелета.
12. Визначення на скелеті та на рентгенограмах відділів черепа, кісток лицевого і мозкового черепа, склепіння та основи черепа, орбіти, кісткової носової порожнини, виличної дуги.
13. Промацування на людині та визначення на скелеті: надбрівних дуг, лобових та тім'яних горбів, виличної дуги, скроневої ямки, коміркових відростків верхньої та нижньої щелепи, кута нижньої щелепи, її підборідного виступу, скронево-нижньощелепного суглоба.
14. Визначення швів черепа та місць розташування тім'ячок.
15. Визначення на рентгенограмах повітроносних приносних пазух кісток.
16. Визначення за місцем розташування основних груп м'язів людини та топографічних утворень, що мають значення для практичної медицини.
17. Промацування поверхневих жувальних м'язів, груднинно-ключично-соскоподібного м'яза, м'язів черевного преса.
18. Вирішення практичних завдань щодо функцій та основних рухів у суглобах.
19. Визначення на муляжі та скелеті верхньої і нижньої межі спинного мозку.
20. Визначення на муляжах основних структурних утворень зовнішньої та внутрішньої будови спинного мозку.
21. Визначення на муляжах виходу гілок шийного, плечового, поперекового та крижового сплетень.
22. Визначення на муляжах особливостей оболон головного мозку, оболон спинного мозку та просторів між ними.
23. Визначення на скелеті місць виходу коренів спинного мозку та місць проходження міжребрових нервів.
24. Визначення на моделі і препаратах головного мозку його відділів, часток, основних ядер, зовнішньої та внутрішньої капсул, основних борозен та звивин.
25. Визначення на муляжі головного мозку та черепі місць виходу черепних нервів та їхніх основних гілок.
26. Вирішення проблемних та ситуаційних завдань щодо іннервації тіла людини, діяльності автономної частини периферичної нервової системи, функціональних зон кори півкуль великого мозку.
27. Вирішення практичних ситуаційних та проблемних завдань щодо функцій залоз внутрішньої секреції.
28. Визначення на муляжі органів травної системи, їхніх відділів, особливостей будови, топографії.
29. Вирішення практичних завдань щодо будови та функцій травної системи.
30. Визначення відділів, особливостей будови, топографії органів дихальної системи, проекції їх на скелеті.
31. Вирішення практичних проблемних та ситуаційних завдань щодо дихання та його регуляції.
32. Визначення на скелеті меж серця та проекції клапанів серця.
33. Знаходження місць пульсації артерій: спільної сонної, лицевої, поверхневої скроневої, підключичної, ліктьової, стегнової, тильної артерії стопи.
34. Знаходження серединної вени ліктя для внутрішньовенних ін'єкцій.
35. Визначення на муляжі топографії нирок та проекції їх на скелет.
36. Визначення на муляжі відділів чоловічого сечівника від зовнішнього до внутрішнього вічка.
37. Визначення на муляжі сім'яного канатика та його розміщення.
38. Визначення на муляжі відділів матки, шарів її стінки, частини шийки матки, каналу шийки матки, особливостей будови шийки матки до пологів та після них.
39. Визначення на муляжі розміщення органів малого таза в жінки, нормального положення матки, міхурово-маткової та прямокишково-маткової заглибин, частин склепіння піхви.
40. Визначення на черепі та муляжі розміщення очного яблука, зорового нерва, зовнішніх м'язів очного яблука.
41. Демонстрування на муляжі структурних утворень шкіри. Визначення місця для підшкірного введення лікарських речовин.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Основні сучасні напрями розвитку анатомії. Київська анатомічна школа. Значення новітніх наукових досягнень для розвитку анатомії людини.
2. Значення процесу руху для життєдіяльності організму людини. Схеми з'єднання кісток. Рухи в суглобах. Вікові та статеві особливості черепа.
3. Топографо-анатомічні утвори шиї. Топографія нижньої кінцівки.
4. Варіанти відношення органів до очеревини. Похідні очеревини.
5. Топографія пристінкової плеври. Плевральна порожнина: вміст, закутки. Межі плевральних мішків і легень.
6. Значення процесів виділення для організму. Особливості кровоносної системи нирки ("чудесна сітка" нирки).
7. Вікові особливості внутрішніх чоловічих і жіночих статевих органів.
8. Класифікація залоз внутрішньої секреції (анатомічна, гістологічна, сучасна).
9. Проекція меж серця та клапанів. Схеми магістральних судин великого кола кровообігу.
10. Оболони великого мозку. Судинні сплетення четвертого, третього та бічних шлуночків.
11. Провідні шляхи великого та спинного мозку. Функціональне значення окремих зон кори (рухові, сенсорні, асоціативні).
12. Похідні шкіри: волосся, нігті, їх розміщення, будова, значення.
13. Додаткові структури ока. Сльозовий апарат.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Визначення предмету "Анатомія людини", його завдання. Зв'язок анатомії з іншими предметами. Поняття про морфологію. Методи морфологічних досліджень.
2. Будова та основні властивості клітини як елементарної живої системи.
3. Поняття про тканини. Основні види тканин.
4. Епітеліальна тканина, особливості її будови, види, розміщення в організмі, значення. Здатність до регенерації.
5. Сполучна тканина, особливості будови, види, розташування в організмі, значення. Здатність до регенерації.
6. М'язова тканина, особливості будови, види, розміщення в організмі, значення. Здатність до регенерації різних видів м'язової тканини.
7. Нервова тканина, особливості будови, види, розміщення в організмі, значення. Поняття про нервові волокно, види нервових волокон. Поняття про нерв.
8. Поняття про орган. Види органів та загальний план будови. Поняття про систему органів.
9. Загальна характеристика системи скелета людини та її біологічне значення. Осьовий та додатковий скелет. Будова кістки як органа, хімічний склад, види кісток.
10. З'єднання кісток, види. Будова суглоба, допоміжний апарат суглоба. Класифікація суглобів, види рухів у суглобах.
11. Череп, його відділи й кістки. Особливості розвитку та будови кісток черепа. З'єднання кісток черепа. Вікові та статеві особливості черепа.
12. Хребтовий стовп, його відділи. Особливості будови хребців, їх з'єднання. Хребтовий стовп у цілому, фізіологічні вигини хребта, формування їх та значення.
13. Скелет грудної клітки. З'єднання грудної клітки. Грудна клітка в цілому.
14. Кістки та з'єднання грудного пояса. Кістки та з'єднання вільної верхньої кінцівки.
15. Кістки та з'єднання тазового пояса. Таз у цілому. Статеві відмінності таза. Основні виміри жіночого таза.
16. Кістки та з'єднання вільної нижньої кінцівки.
17. Скелетні м'язи, розміщення, форма, основні фізіологічні властивості. Будова м'яза як органа. Допоміжний апарат м'язів.
18. М'язи голови. Особливості прикріплення м'язів лица. Жувальні м'язи.
19. М'язи шиї. Класифікація, функції.
20. М'язи спини, функції їх.
21. М'язи грудної клітки, функції їх. Діафрагма.
22. М'язи живота, функції їх. Біла лінія живота. Пахвинний канал.
23. М'язи верхньої кінцівки, їхні функції.
24. М'язи нижньої кінцівки, їхні функції.
25. Роль нервової системи в координації функцій організму та взаємозв'язку його з навколишнім середовищем. Класифікація нервової системи.
26. Спинний мозок, його розміщення, оболони, зовнішня будова. Спинномозкова рідина.
27. Внутрішня будова спинного мозку. Сегмент, корінці, біла та сіра речовина. Функції спинного мозку.
28. Головний мозок: загальні відомості, розміщення, розвиток, відділи. Оболони головного мозку та простори між ними. Спинномозкова рідина. Гематоенцефалічний бар'єр.

29. Довгастий мозок, його топографія, будова, функції. Біологічне значення довгастого мозку.
30. Задній мозок, його розміщення, будова, порожнина, функції.
31. Середній мозок, його розміщення, будова, порожнина, функції.
32. Проміжний мозок, його розміщення, будова, порожнина, функції. Поняття про сітчасте утворення (ретиккулярну формацію), особливості будови, функції.
33. Кінцевий мозок, його розміщення, будова, порожнини. Мозолисте тіло. Біла речовина.
34. Кора великого мозку. Проекційні зони кори. Асоціативні зони та їх значення. Рухова асиметрія великого мозку.
35. Основні ядра та структури утворень кінцевого мозку, їхні функції.
36. Обідкова (лімбічна) частка, її функції.
37. Стовбур спинномозкового нерва; утворення, основні гілки. Сплетення спинномозкових нервів.
38. Шийне сплетення, основні гілки та ділянки іннервації.
39. Плечове сплетення, основні гілки та ділянки іннервації. Грудні нерви.
40. Попереково-крижове сплетення: поперекове та крижове сплетення, основні гілки та ділянки іннервації.
41. Черепні нерви, кількість, функціональні види (рухові, чутливі, змішані), ділянки іннервації.
42. Загальний план будови автономного відділу периферичної нервової системи, функціональне значення. Особливість автономної рефлекторної дуги.
43. Симпатична частина автономного відділу периферичної нервової системи: центри, вузли, гілки, медіатор. Особливості впливу на функції організму.
44. Парасимпатична частина автономного відділу периферичної нервової системи: центри, вузли, гілки, медіатор. Особливості впливу на функції організму.
45. Загальна характеристика залоз внутрішньої секреції
46. Щитоподібна залоза. Прищитоподібні залози. Топографія, будова.
47. Гіпофіз: передня та задня частки, топографія, будова. Шишкоподібна залоза, її розміщення.
48. Надниркові залози, топографія, будова.
49. Підшлункові острівці, їх розміщення, особливості будови.
50. Схема будови травного каналу.
51. Будова та функціональне значення ротової порожнини. Слинні залози.
52. Глотка, її розміщення, частини, будова стінки. Стравохід, його розміщення, частини, звуження.
53. Черевна і тазова порожнини. Очеревина. Очеревинна порожнина. Розміщення органів стосовно очеревини. Брижі. Малий чепець. Великий чепець.
54. Шлунок, топографія, форма, будова, частини. Функції шлунка. Шлункові залози.
55. Печінка, топографія, будова, функції. Печінкова часточка. Жовчовивідні шляхи.
56. Підшлункова залоза: топографія, будова, функції.
57. Тонка кишка, розміщення, відділи, особливості будови стінки. Функції.
58. Товста кишка, розміщення, відділи, особливості будови. Значення нормальної мікрофлори товстої кишки.
59. Повітроносні шляхи, топографія, будова, функції. Значення дихання через ніс. Приносні пазухи.
60. Легені, топографія, будова. Структурно-функціональна одиниця — ацинус.
61. Плевра, будова, листки, плевральна порожнина, плевральні синуси, тиск у плевральній порожнині. Пневмоторакс. Середостіння.
62. Первинні та вторинні лімфатичні органи: червоний кістковий мозок, загруднинна залоза, селезінка, лімфатичне кільце глотки, ділянкові лімфатичні вузли.
63. Процес кровообігу. Структури, що його здійснюють. Значення процесу кровообігу для організму. Види судин, особливості будови їхніх стінок. Поняття про сполучні та обхідні судини.
64. Велике та мале коло кровообігу. Кровообіг плода.
65. Серце, топографія, форма, будова. Межі серця. Осердя, осердна порожнина. Кровопостання серця. Іннервація серця.
66. Аорта, її відділи. Артерії дуги та висхідної частини аорти.
67. Грудна та черевна частини аорти, їхні гілки та ділянки кровопостачання.
68. Артерії головного мозку. Артеріальне коло мозку.
69. Артерії верхньої кінцівки, їхні гілки та ділянки кровопостачання. Місця притискання артерій для тимчасового зупинення кровотечі.
70. Артерії нижньої кінцівки, їхні гілки та ділянки кровопостачання. Вени великого кола кровообігу. Особливості кровотоку у венах.
71. Верхня порожниста вена, основні гілки та ділянки відтоку крові.
72. Нижня порожниста вена, основні гілки та ділянки відтоку крові.
73. Ворітна печінкова вена, її значення. Значення сполучень (анастомозів) між венами.
74. Лімфатичні стовбури та протоки. Ділянкові лімфатичні вузли, їх значення.
75. Значення процесів виділення для організму. Нирки, топографія, форма, будова.
76. Особливості кровопостачання нирки, зумовлені її функцією. Структурно-функціональна одиниця нирки.
77. Сечовивідні шляхи. Жіночий та чоловічий сечівник.

78. Чоловічі статеві органи, їх розміщення, будова, функції.
79. Жіночі статеві органи, їх розміщення, будова, функції.
80. Сенсорні системи (аналізатори), відділи та їх функціональне значення. Види рецепторів, їх властивості. Шкіра, будова, функції, залози. Похідні шкіри.
81. Нюхова сенсорна система, відділи, розміщення, значення (I пара черепних нервів). Смакова сенсорна система. Види смакових відчуттів.
82. Око та структури утворень. Очне яблуко, його розміщення, будова. Додаткові структури ока.
83. Зорова сенсорна система, відділи, розміщення, значення. II пара черепних нервів.
84. Вуха, його розміщення, будова, значення.
85. Слухова сенсорна система, відділи, розміщення.
86. Вестибулярна сенсорна система, відділи, розміщення, значення.

ЛІТЕРАТУРА

- Головацький А.С., Черкасов В.Г., Сапін М.Р., Федонюк Я.І.* Анатомія людини. — Нова книга, 2009. — Т. 1—3.
Дюбенко К.А. Анатомічна термінологія. — К., 2001. — 392 с.
Коляденко Г.І. Анатомія людини: Підручник для вузів. — К.: Либідь, 2001. — 380 с.
Мицкан Б.М., Попель С.Л. та ін. Функціональна анатомія: Підручник для ВНЗ фіз. виховання і спорту III—IV рівнів акредитації / За ред. Я.І. Федонюка, Б.М. Мицкан, Я.І. Федонюк. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. — С. 552.

- Міжнародна анатомічна номенклатура:* Український стандарт. — К.: Здоров'я, 2001. — 328 с.
Привес М.Г., Лысенков Н.К., Бушкович В.И. Анатомія человека. — СПб.: Гиппократ, 2001. — 704 с.
Ришард Александрович. Малий атлас з анатомії. — К.: Медицина, 2011. — 136 с.
Сапін М.Р., Билич Г.Л. Анатомія человека. В 2 кн. — М.: Оникс, 2002.
Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини. — К.: Медицина, 2011. — 248 с.
Тоні Сміт. Людина. Навчальний атлас з анатомії та фізіології. — Львів, 2000. — 240 с.
Федерік Мартіні. Анатомічний атлас людини. — К.: Медицина, 2011. — 128 с.
Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. — 676 с.
Шапаренко П.П., Смольський Л.П. Анатомія людини. В 2 т. — К.: Здоров'я, 2003. — 744 с.

Додаткова

- Сакевич В.І., Мастеров Ю.І., Сакевти Р.П.* Посібник для практичних занять з анатомії та фізіології з основами патології. — К.: Здоров'я, 2003. — 514 с.